

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

II. ΠΟΙΗΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Γενική Γραμματεία Σύγχρονου Πολιτισμού

Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού

Διεύθυνση Γραμμάτων

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ II. ΠΟΙΗΣΗ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
Π. ΠΟΙΗΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Γενική Γραμματεία Σύγχρονου Πολιτισμού

Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού | Διεύθυνση Γραμμάτων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Υπουργός: Λίνα Μενδώνη

Γενικός Γραμματέας Σύγχρονου Πολιτισμού: Νικόλας Γιατρομανωλάκης

Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού

Προϊστάμενος: Μάριος Κωστάκης

Διεύθυνση Γραμμάτων

Προϊσταμένη: Σίσσυ Παπαθανασίου

Τμήμα Γραμμάτων και Βιβλίου: Προϊστάμενος: Γιώργος Περράκης

Τμήμα Ανάγνωσης και Ψηφιακού Περιεχομένου: Προϊστάμενος: Χάρης Παππής

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Γενικός συντονισμός: Σίσσυ Παπαθανασίου

Υποστήριξη εκδοτικού: Γιώργος Περράκης - Μαρία Ρουσάκη - Εύη Τζατζάφη

Επιλογή Υλικού και Επιμέλεια: Ηλίας Καφάογλου - Βαγγέλης Χατζηβασιλείου

Επεξεργασία Φωτογραφικού Υλικού και Καλλιτεχνική σελιδοποίηση: Μαρία Στέφωση

Διόρθωση τυπογραφικών δοκιμών: Βαγγέλης Χατζηβασιλείου

Εκτύπωση: Φωτόλιο Γραφικές Τέχνες Α.Ε

Με τη συνεργασία της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών
και του Προέδρου, Δρ. Βασίλη Σαμπατακάκη.

ISBN 978-960-386-445-5

© 2020

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ
2010-2018

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

II. ΠΟΙΗΣΗ

Ανθολόγηση - Επίμετρο
Βαγγέλης Χατζηβασιλείου

ΑΘΗΝΑ 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Δρ. ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ, Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού

«Δύο Ανθολογίες για τον Πολιτισμό» 9

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ, Γενικός Γραμματέας Σύγχρονου Πολιτισμού 13

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΣΙΣΣΥ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Διευθύντρια Γραμμάτων του ΥΠ.ΠΟ.Α.

«Ο λόγος στους σύγχρονους Έλληνες δημιουργούς» 15

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΠΟΥΚΑΛΑΣ «Ρήματα» 21

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ «Κρυφός κυνηγός» 31

ΘΟΔΩΡΗΣ ΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ «Φαγιούμ» 39

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ-ΡΟΥΚ «Η ανορεξία της ύπαρξης» 47

ΘΩΜΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ «Ιπποκράτους 15» 55

ΘΩΜΑΣ ΤΣΑΛΑΠΑΤΗΣ «Το ξημέρωμα είναι σφαγή κύριε Κρακ» 63

ΜΑΡΚΟΣ ΜΕΣΚΟΣ «Τα λύτρα» 71

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΡΜΑΝΤΟ ΓΚΕΖΟΣ «Ανεκπλήρωτοι φόβοι» 81

ΠΑΝΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ «Τα τιμαλφή» 91

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΥΡΙΤΣΗ «Χειρόγραφη πόλη» 99

ΖΕΦΗ ΔΑΡΑΚΗ «Η σπηλιά με τα βεγγαλικά» 107

ΜΑΡΙΑ ΦΙΛΗ «Το πιο παράξενο απόκτημα των εντόμων» 115

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ «Ένα ελάφι δακρύζει πάνω στο κρεβάτι μου» 125

ΣΟΦΙΑ ΚΟΛΟΤΟΥΡΟΥ «Η τρίτη γενιά» 133

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΛΤΣΙΔΑΣ «Τα ορεινά» 145

ΧΛΟΗ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕΛΗ «Οι ομοτράπεζοι της άλλης γης» 153

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΠΟΛΕΝΑΚΗΣ «Τα τριαντάφυλλα της Μερσέδες» 161

ΔΑΝΑΗ ΣΙΩΖΙΟΥ «Χρήσιμα παιδικά παιχνίδια» 175

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΙΔΗΡΑ «Silver Alert» 185

ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ «Η επιστροφή των νεκρών» 193

ΕΠΙΜΕΤΡΟ ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

«Ένας καθρέφτης για τη σύγχρονη ελληνική ποίηση» 203

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Βαγγέλης Χατζηβασιλείου - Ηλίας Καφάογλου 213

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ - ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ 217

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ 228

Δύο Ανθολογίες για τον Πολιτισμό

Ένας από τους μακροβιότερους θεσμούς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού είναι τα Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία. Η ανώτατη κρατική λογοτεχνική διάκριση απονέμεται, αδιαλείπτως, από το 1956, σε διακεκριμένους δημιουργούς, προβάλλοντας τη λογοτεχνική γλώσσα και καλλιεργώντας τη φιλαναγνωσία. Η βράβευση συνιστά απόδοση τιμής για ένα έργο, που οι σελίδες του μυρίζουν ακόμη τυπογραφικό μελάνι.

Είναι η πρώτη φορά που το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού προχωρά στην έκδοση δύο Ανθολογιών με λογοτεχνικά κείμενα, οι συγγραφείς των οποίων τιμήθηκαν με Κρατικό Λογοτεχνικό Βραβείο, κατά την προηγούμενη δεκαετία. Η έκδοσή τους είναι συνακόλουθη με τη βούληση του ΥΠ.ΠΟ.Α. να ταξιδέψει η ελληνική λογοτεχνία και πέρα από τα σύνορα της χώρας μας, με το επίσημο ένδυμα της κρατικής αναγνώρισης.

Η πρώτη Ανθολογία περιλαμβάνει διηγήματα και νουβέλες από δέκα-τέσσερις συγγραφείς, που απέσπασαν το ανάλογο Κρατικό Βραβείο. Η δεύτερη συγκροτείται από ποιήματα είκοσι συλλογών που απέσπασαν το Κρατικό Βραβείο Ποίησης. Ο αναγνώστης στις σελίδες των Ανθολογιών θα αναγνωρίσει την αντιπροσωπευτική εικόνα της πρόσφατης συγγραφικής δημιουργίας. Θα ταξιδέψει στα έργα παλαιότερων δημιουργών για να συστηθεί με τις φωνές νεότερων πεζογράφων και ποιητών.

Θα σχηματίσει άποψη πώς η σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία προσεγγίζει ζητήματα της εποχής μας, όταν ο κόσμος αλλάζει με ασύλληπτες ταχύτητες. Πώς οι δημιουργοί του λόγου αναμετριοούνται με τους πειρασμούς και τις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου. Πώς αποδέχονται την ίδια την ανθρώπινη φύση, τα πάθη, τους πόθους, τις ελπίδες της. Ας αφήσουμε τον ποιητή να μας πει στον αιώνα του τι βλέπει...

Τα Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία δεν είναι μια διάκριση που αφορά σε έναν περιορισμένο κύκλο ανθρώπων. Αντιλαμβανόμαστε τον θεσμό ως μία λεωφόρο προώθησης του ελληνικού βιβλίου και της ελληνικής γλώσσας. Η εξωστρέφεια του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού αποτελεί διαρκή και σταθερό στόχο μας. Δέσμευσή μας είναι οι δύο καλόγουστοι τόμοι, οι δύο Ανθολογίες, οι οποίες εκδίδονται με την εποπτεία της Διεύθυνσης Γραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, να ταξιδέψουν σε πολλές γλώσσες και περισσότερους τόπους.

Ήδη ετοιμάζονται οι μεταφράσεις τους σε περισσότερες από έξι γλώσσες από διακεκριμένους μεταφραστές. Η ιταλική έκδοση ετοιμάζεται από τη νεοελληνίστρια Μαρία Καρακάουζι, στο πανεπιστήμιο του Παλέρμο, ενώ η ρωσική στο πλαίσιο του Έτους Ελλάδα-Ρωσία. Σύντομα θα προχωρήσουν οι αντίστοιχες μεταφράσεις στις λεγόμενες μεγάλες γλώσσες, αγγλικά, γαλλικά και ισπανικά, μεταξύ άλλων. Το ΥΠ.ΠΟ.Α. συνεργάζεται για το σημαντικό έργο των μεταφράσεων με την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών.

Στόχος μας είναι η ελληνική λογοτεχνία να εμπλουτίσει με νέες, ενδιαφέρουσες και ευαίσθητες φωνές την παγκόσμια λογοτεχνική παραγωγή του 21ου αιώνα. Αξίζει το διεθνές αναγνωστικό κοινό να συναντηθεί με τη σύγχρονη λογοτεχνική μας ταυτότητα, που αποτυπώνει τους κοινωνικούς, πολιτιστικούς, ιδεολογικούς προβληματισμούς.

Θα στηρίξουμε τον θεσμό των Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων, όπως και κάθε προσπάθεια που προωθεί το έργο των Ελλήνων συγγραφέων, των Ελλήνων λογοτεχνών. Δεν φειδόμεθα κόπου και κόστους.

Δρ. Λίνα Μενδώνη,
Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού.

*Κ*αθημερινά νέες ιδέες γεννιούνται, και κάποιες από αυτές βρίσκουν τον δρόμο τους και ζωντανεύουν με τη μορφή ενός βιβλίου. Μπαίνουν στα σπίτια των αναγνωστών, στις τσάντες και στα σακίδια που κουβαλούν στο μετρό και στο πλοίο, αφήνονται πάνω σε γραφεία και κομοδίνα και δίπλα από καναπέδες. Καταφέρνουν να συγκινήσουν και να προκαλέσουν το ενδιαφέρον αναγνωστών. Και κάποιες από αυτές διακρίνονται από τα μέλη των Επιτροπών των Κρατικών Βραβείων κάθε χρόνο. Δεν είναι ότι ένα βιβλίο ή έργο αποκτά αξία από την κρατική αναγνώριση, τα σπουδαία βιβλία και έργα πάντοτε, αργά ή γρήγορα, ξεχωρίζουν. Ένα βραβείο όμως μπορεί να αποτελέσει εφόδιο: Ενισχύει την προβολή ενός λογοτεχνικού έργου, το βοηθάει να διεισδύσει σε νέα κοινά εντός και εκτός Ελλάδας, και το καταγράφει για πάντα ως ένα χαρακτηριστικό μα και εξέχον δείγμα της εποχής του. Τα Κρατικά Βραβεία αποτελούν ένα από τα βασικά εργαλεία της πολιτείας για να τιμήσει τους δημιουργούς, και, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, να προικίσει τα έργα τους με ορισμένα επιπλέον εφόδια. Το ίδιο ισχύει και για τη λογοτεχνική μετάφραση, ένα εργαλείο σημαντικό για την εξωστρέφεια της εθνικής μας βιβλιοπαραγωγής.

Τα έργα που παρουσιάζονται σε αυτές τις Ανθολογίες αποτελούν πρεσβευτές των ελληνικών γραμμάτων, το καθένα με τον δικό του τρόπο, με τη δική του θεματική, και τον δικό του προσανατολισμό. Αυτή η συγκέντρωση βραβευμένων δημιουργών η οποία δημιουργεί ένα ετερόκλητο μεν, αλλά ενδιαφέρον και ειλικρινές αποτύπωμα της σύγχρονης ελληνικής παραγωγής, μπορεί να προσελκύσει κοινά διαφορετικών ηλικιών και ενδιαφερόντων και να τους δώσει την ευκαιρία να γνωρίσουν έργα και νέους δημιουργούς και να τους κεντρίσει το ενδιαφέρον για μία περαιτέρω γνωριμία με κάποιους από αυτούς.

Νικόλας Γιατρομανωλάκης
Γενικός Γραμματέας Σύγχρονου Πολιτισμού

Ο λόγος στους σύγχρονους Έλληνες δημιουργούς

*Τη γλώσσα μού έδωσαν ελληνική
το σπίτι φτωχικό στις αμμονδιές του Ομήρου.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμονδιές του Ομήρου.*

*Μ*ε γνώμονα αυτούς τους στίχους από το *Άξιον Εστί* του νομπελίστα ποιητή μας Οδυσσέα Ελύτη, η Διεύθυνση Γραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού προετοίμασε την έκδοση δίτομης Ανθολογίας με έργα Ελλήνων λογοτεχνών που έχουν τιμηθεί με Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία, Βραβείο Ποίησης και Βραβείο Διηγήματος-Νουβέλας και Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα, κατά το διάστημα της τελευταίας δεκαετίας στην Ελλάδα. Η περίοδος αυτή, που σημαδεύτηκε από την οικονομική κρίση και τις κοινωνικές της παρενέργειες, θίγει αναπόφευκτα και θεωρητικά ζητήματα. Τι είναι ποίηση; Τι είναι λογοτεχνία; Κάθαρση των παθών, κατά τον Αριστοτέλη; Ιστορικό γεγονός όπου συμπυκνώνονται μεγάλες τομές, εκφράζονται ρήξεις και διαμορφώνονται όροι για να διαμορφωθούν συνειδήσεις; Αναπαράσταση της πραγματικότητας με όχημα τη φαντασία; Μέσο για να κυλήσει ο χρόνος και να διώξει τον φόβο απέναντι σ' έναν κόσμο που φαίνεται ακατανόητος;

Ενδεχομένως όλα αυτά μαζί που, σύμφωνα με τον Ελύτη, ενεργοποιούνται με κινητήρια δύναμη τη γλώσσα. Η ελληνική γλώσσα ήταν εξόριστη από την κεντρική λεωφόρο της διεθνούς σκηνής για πολλά χρόνια. Χρόνια πολλά η νεοελληνική γραφή διεκδικεί με ασύντακτους όρους τη θέση που δικαιούται στις επιλογές μεταφραστών και εκδοτών, στις προθήκες μεγάλων βιβλιοπωλείων στις πρωτεύουσες του κόσμου, στις διεθνείς εκθέσεις βιβλίου, στις προτιμήσεις του αναγνωστικού κοινού διεθνώς. Με τη συγκεκριμένη της πρωτοβουλία, η Διεύθυνση Γραμμάτων δίνει τον λόγο στους σύγχρονους Έλληνες δημιουργούς πιστεύοντας ότι *plus c'est local, plus c'est universel*.

Στους δύο αυτούς τόμους ανθολογούνται τριάντα τέσσερις βραβευμένοι Έλληνες λογοτέχνες, δεκατέσσερις συγγραφείς με ένα διήγημά τους και είκοσι ποιητές με πέντε ποιήματά του ο καθένας. Οι περισσότεροι έχουν διαφορετικές ηλικίες, ποικίλες καταβολές και κινούνται σε διάφορες κατευθύνσεις. Συχνά οι λογοτεχνικές τους συγγένειες δίστανται αποφασιστικά. Με φόντο την κατά πολύ διαφορετική κατάσταση πραγμάτων από την αρχή έως το τέλος της δεκαετίας, η ανθολόγηση αποτυπώνει, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, το τοπίο της πρόσφατης λογοτεχνικής παραγωγής σε όλη την πολυμορφία και πολυσημία της και σκιαγραφεί το ιδιαίτερο στίγμα της περιόδου συμβάλλοντας στον διάλογο για μια ιστορική αφήγηση της λογοτεχνίας μας. Φέρνει, συγχρόνως, στην επιφάνεια ζητήματα ποιητικής ή αφηγηματικής μορφολογίας που, βεβαίως, έρχονται από παλιά και αγκαλιάζουν ευρύτερη περίοδο από αυτήν της τελευταίας δεκαετίας.

Στην ποίηση επικρατεί ο *homo ludens*, ο δημιουργός που «παίζει» με τις λέξεις, αυτό το εξαίσιο αφροδισιακό της σκέψης, σε μια αγαστή σύμπλευση ατομικού και κοινωνικού. Στην πεζογραφία κυριαρχεί ο *homo narrans*, που αφηγείται ιστορίες συνδυάζοντας το ιδιωτικό αίσθημα με το δημόσιο σε ιδιάζουσα αλληλεπίδραση. Και στις δύο περιπτώσεις, η θεσμική βράβευση των κειμένων που περιλαμβάνονται στις Ανθολογίες αποτελεί εγγύηση για το ποιοτικό τους περιεχόμενο και δίνει την ευκαιρία τόσο στο ελληνικό όσο και στο διεθνές κοινό, μέσω της μεταφρασμένης εκδοχής τους σε διάφορες γλώσσες, να έρθουν σε επαφή με ένα μοναδικό σε πλούτο, ιδιότυπο και γοητευτικό ελληνικό λογοτεχνικό «αρχείο».

Έτσι, οι δύο αυτοί τόμοι ανοίγουν έναν δίαυλο επικοινωνίας με τον έξω κόσμο, μία συνομιλία. Αναδεικνύουν, επίσης, μία σταθερά ότι, δηλαδή, *το να διαβάζουμε παραμένει μια διαδικασία παραγωγής, σχεδόν ισότιμη με το να γράφουμε*, όπως έχει εύστοχα παρατηρήσει ο Ζακ Ντεριντά. Σ' αυτόν τον άξονα, άλλωστε, κινείται και όλο το πρόγραμμα της Φιλαναγνωσίας που υλοποιεί το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Σκοπός τής εν προκειμένω δίτομης ανθολόγησης είναι, μεταξύ άλλων, να φέρει στο φως και να ταξιδεύσει έως την άκρη του κόσμου μια λογοτεχνία ζωντανή και παρούσα, που μπορεί να συνομιλεί με το χθες, αλλά να κοιτάζει το αύριο. Μια λογοτεχνία που ορίζεται ως *τελευταίος χώρος ελευθερίας*, ακολουθώντας τη ρήση του Σολωμού «μήγαρις έχω άλλο στο νου μου πάρεξ ελευθερία και γλώσσα».

Σήμερα, όπου το τοπικό και το παγκόσμιο, το εθνικό και το αλλότριο επαναπροσδιορίζονται με καινοφανείς όρους, οι δύο αυτοί τόμοι έχουν πολλά να προσφέρουν στους τρόπους, τους όρους και τους μετασχηματισμούς με τους οποίους επιτελείται ο ελληνικός πολιτισμός εντός και εκτός Ελλάδας και στο πώς θα τον φανταζόμαστε για το αύριο. Η ελληνική γραφή έχει τη δική της φωνή, τον δικό της τόπο σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον (αλλά όχι παγκοσμιοποιημένο), διατηρώντας την ταυτότητα ή τις επιμέρους ταυτότητές της. Μια γραφή η οποία εκτείνεται σε βάθος χρόνου, τόσο όσο και η ίδια η ιστορία της γραφής, τουλάχιστον όπως τη γνωρίζουμε, μια που και η λέξη αλφάβητο, που τη συναντάμε σε πλείστες γλώσσες, είναι ελληνική.

Καλό της ταξίδι!

Σίσου Παπαθανασίου,
Ιστορικός Πολιτισμού,
Διευθύντρια Γραμμάτων
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2010

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΠΟΥΚΑΛΑΣ

Ρήματα

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Ποίησης 2010

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΠΟΥΚΑΛΑΣ
Ρήματα

Εκδόσεις **Άγρα**, Αθήνα 2009
(σελ. 49, 55, 59, 64, 87)

Ανάρμοστο

Ούτε τὰ σκέλη της δὲν μ' ἔχουνε σκεφτεῖ -
ὅταν αὐτονομοῦνται
ὅταν προλαβαίνουν τὶς πλεκτάνες τοῦ μυαλοῦ,
τὰ σενάρια ποὺ ὅλο τυλίγει ξετυλίγει
μισὸ νὰ ντρέπεται, μισὸ νὰ ἀσχημονεῖ
ἐπιτέλους ἐλεύθερος,
ώρα νυκτός.
Τὸ δεκαπεντασύλλαβο κορμί σου,
θαλασσίτσα μου,
ναί, τὸ λιμπίζομαι.
Ἀλλά, ἐπειδὴ γραμμένος τῆς ἀπόγνωσης,
ποὺ παναπεῖ τῆς ἄρνησης στὰ ἑλληνικὰ τοῦ πόθου,
σὲ ζωγραφίζω ἀπλῶς,
ἀπελάτης ποὺ σὲ ἐπισκέπτομαι ὅταν ἀπουσιάζεις.
Σὲ ζωγραφίζω δίχως νὰ σὲ ξέρω,
δίχως νὰ συλλαβίσω τὶς ἀρθρώσεις σου,
τῶν κόλπων τοῦ τὰ ἀρμυρίκια,
κὰν τ' ὄνομά σου.
Μικρότερος ἀπὸ τὸν πόθο μου
πάντα - καὶ τώρα.
Σωστά. "Ἐτσι τὸ πρέπον
καὶ τὸ λογικὸ -
ἂν τέμνονται αὐτὰ τὰ δυὸ βεβαίως
ἂν ἔχουνε κοινὴ ζωή.

Συμβάντα

Χάνει τ' ἀηδόνι τὴν ἀνάσα του
σώνεται ἢ ψυχούλα του
νὰ τραγουδάει
ὅλο νὰ τραγουδάει
νὰ ξεπεράσει
νὰ νικήσει τὸν ζουρνά
ποὺ κλαίει ἀσίγαστος τὸ πανηγύρι του
καὶ θριαμβεύει.
Δένει τραγούδια νέα ἢ ἀγάπη
καὶ θέλουν ὅλη τὴν ἀνάσα σου
γιά νὰ σὲ ποῦν.
Ἄλλ' ἔτσι,
μόνον ἔτσι σώζεται ἢ ψυχούλα σου
καὶ θριαμβεύει.
Ἄγρια ἢ ἀγάπη.
Αὐτὸ ὀρίζει ἢ ἀρχή της.
Καὶ τέλος στὴν πυρά της δὲν ὑπάρχει.
Ἀπὸ τὰ δυὸ κανένα.
Συμβαίνει. Ἀπλῶς συμβαίνει ἢ ἀγάπη.
Ὅπως συμβαίνει ἢ θάλασσα.

Ἔπος ὀδόντων

Ἔσμιγε ἢ θάλασσα τὸν οὐρανό,
ὑποχωροῦσε ἢ σελήνη συμπονετική
γιὰ δυὸ μικροὺς κόκκους τοῦ χρόνου
ποὺ διαστέλλονταν στὸ ἄπειρο
Καὶ μάλωνε τ' ἀστέρια ἢ σελήνη
μὴν καὶ πειράζουν τὸ σκοτάδι ποὺ βασίλευε
κουρνιαζόντάς μας στὴν ἀγκάλη του
Κι ἐσὺ - ψυχὴ ψυχούλα τὸ κορμάκι σου
φῶς ἀπὸ σάρκα
τὸν πόθο νὰ καθιερώνει
στὴν ἄγια τράπεζα τοῦ φόβου
Στὰ χεῖλη τὸ σημάδι τοῦ φιλιοῦ σου
σφραγίδα ἀτέλεστης λαχτάρας πεινασμένης
βαθὺ σημάδι ἀκοίμητο
νὰ συνοδεύει τὰ νυχτέρια τῆς ψυχῆς
ὅσο λυτρώνεται καὶ πάσχει
ὅσο ἀγαλλιᾷ καὶ φαρμακώνεται
καὶ τραγουδάει τὴ λύπη νὰ μερώσει
βάτος φλεγόμενη ποὺ ἀρνεῖται τὸ νερὸ
καὶ δέεται στὸν ἄνεμο νὰ τὴν πληθύνει

Φιλῶ τὴ μνήμη τοῦ φιλιοῦ σου
καὶ τὴ φυλάω πορφυρὴ στὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς

Ἐθελοντὴς ποντίζομαι στο λάμδα ἐτοῦτο
γιὰ νὰ μ' ἀρπάξει ἢ λέμβος τῶν δοντιῶν σου
καὶ νὰ μὲ ἀναστήσει δαπανώντας με.
Ὁ δρόμος τῆς ἀγάπης εἶναι πάντοτε ἀνοιχτός.
Καὶ γυρισμὸ δὲν ἔχει.

Έφτάστερο

Έφτάφωτη λυχνία ή αγάπη
 Νά φλέγεται
 νά φέγγει όσο καίει
 —σῆμα ἀκοίμητο,
 ἀπὸ τὸν πόνο ἱερωμένο.
 Ὁ καπνὸς της,
 κομμάτια φῶς,
 πυκνά πὺν νὰ τ' ἀγγίζεις,
 πέτρα.
 Καὶ τ' ἀναλώνει ὅλα.
 Λέξεις καὶ θώρακες,
 τὸ φόβο καὶ τὴν τύψη καὶ τὸν πανικό,
 ὅ,τι ἀνθρώπινο.
 Γιατὶ πρὶν
 καὶ πρὶν μετὰ
 τὸ πρὶν ἀνθρώπινο:
 ἡ αγάπη —
 ἐφτάφωτη λυχνία.
 Πὺν φλέγεται.
 Καὶ φέγγει ὅσο καίγεται.

Μισηνὸς

Κι ἂν ἤμουνα στοῦ Ἑκτορα τὸ στράτευμα
 ἢ τοῦ Ὀδυσσεά
 ποιά ἡ διαφορά.
 Ὁ χάρος ἄπατρις — καὶ δημοκράτης.
 Κι ὕστερα, κὰν δὲν πολεμοῦσα,
 μόνο τὴ σάλπιγγά μου ρύθμιζα
 κι ἔστελνα μὲ τὸν ἦχο της
 ἀρματωμένους πάνω σὲ ἀρματωμένους.
 Κι ὅσο θερμότερο τὸ παίξιμό μου
 τόσο πληθαῖναν οἱ νεκροί
 Μὲ βάραινε τὸ αἷμα
 μὰ πῶς τὴν τέχνη μου νὰ ἀδικήσω,
 πῶς ν' ἀπιστήσω στὸ ρυθμὸ
 πὺν μέσα μου αὐθόρμητος ἀνέβαινε.

 Ὡσπου ἀπὸ λύπη λέω ἀπὸ ὀργή
 παρὰ ἀπὸ περηφάνια
 καυχῆθηκα
 πῶς τὸ θανάσιμο θνητό μου μέλισμα
 κατανικάει ὅλων τῶν θεῶν τὴ σάλπιγγα.
 Τ' ἄκουσε ὁ Τρίτωνας
 θαλασσινὸς αὐτός, θαλασσινή κι ἡ σάλπιγγά του,
 χολώθηκε,
 ὁ φθόνος εἶναι ὁ λόγος τῶν θεῶν.
 Μὲ πνίγει.
 Κὰν τὴ χαρὰ τοῦ ἀγῶνα δὲν μοῦ ἔδωσε
 κὰν τὴ χαρὰ τῆς ἡττας.
 Γι' αὐτὸ εὐλογᾶω τὸν Μαρσύα.
 Ἐπαιξε κι ἔχασε.

Ὁ αὐλὸς τοῦ ἡττήθηκε
ἀπὸ τὴν πονηριὰ τοῦ Ἀπόλλωνα
ὅχι ἀπ' τὴ λύρα τοῦ
— ὅτι ὁ δόλος εἶναι ὁ λόγος τῶν θεῶν.
Τὸν κρέμασε τὸν ἔγδαρε ὁ θεός.
Ἀλλὰ, τουλάχιστον τοῦ δόθηκε ὁ ἀγώνας.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2011

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κρυφός κυνηγός

Οι παλαιοί εαυτοί μου

Πού πήγαν όλοι, πού χάθηκαν;
Αυτός που κάποτε ήθελε να αλλάξει τον κόσμο,
το παιδί που μικρό ήσυχο δεν καθόταν,
ο άλλος μετά, του έρωτα ο έφηβος ο πληγωμένος,
ο ατίθασος του στρατού ο σκληρός ο ατρόμητος,
των δρόμων ο φλογερός οδοιπόρος ακόμη,
πού πήγαν, πού χάθηκαν;

Ένας άνεμος τους φύσηξε, τους τύλιξε.

Κι εκείνος που φοβήθηκε, μένοντας μόνος, την αϋπνία,
ορίστε, να τος, γυρνά τώρα στους δρόμους
κρατώντας στα χέρια μήλα και σόμπες.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Ποίησης 2011

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
Κρυφός Κινηγός

Εκδόσεις **Κέδρος**, Αθήνα 2010
(σελ. 9, 11, 25, 34, 41)

Ένα κάποιο στείλε μου σήμα

Με τ' όνομά σου να σε φωνάζω πια δεν μπορώ.

Πλην όμως ένα κάποιο στείλε μου σήμα.

Διότι είμαι μόνος
σαν τον καπνό μετά το φονικό στην κάννη του πιστολιού
και σαν την αγριοσυκιά
που φύτεψε ξάφνου μες στη μαυρίλα της πυρκαγιάς.

Όπως το κουταλάκι της μετάληψης
αποβραδís στο στόμα του πρωινού μελλοθανάτου
και όπως μια βαλανιδιά σε χώρο εκτέλεσης,
είμαι μόνος και σε περιμένω.

Με τις αισθήσεις μου τεντωμένες
όπως οι γάτες στο προσκλητήριο του ταβερνιάρη.

Με ένα μάτι που το οπτικό του νεύρο
είναι ο ουρανός ο ίδιος σε μικροσκόπιο
και με ένα αυτί που το τύμπανό του
δεν είναι παρά τσιγγάνων αντίσκηνο.

Με λέξεις που σκορπίζονται πανικόβλητες
όπως τα κατσίκια στην ξαφνική θέα του τραίνου,
καθώς και με μια ψυχή σκοτεινή που όμως βλέπει πολλά
όπως το ένα, κλεισμένο στο φακό, μάτι των ρολογάδων,
είμαι μόνος.

Είμαι μόνος και σε περιμένω.

Νεκροταφείο αυτοκινήτων

Εδώ τα μυριάδες θροΐσματα του αέρα,
η ανεξίτηλη οσμή της πίσσας και της βενζίνης.

Εδώ, εδώ όλα, γερασμένα ποδήλατα, μηχανάκια,
καθρεφτάκια των πούλμαν και κεφάλες ιταλικών.

Εδώ, εδώ όλα, τρίκυκλα κουτσά, ταξί πετάμενα
και της βασίλισσας κότας θρόνος
το πίσω κάθισμα της σαπισμένης Μερτσέντες.

Εδώ, εδώ όλα, τρακτέρ βουλιαγμένα,
κύλινδροι οδοστρωτήρες,
εκσκαφείς της Κατερπίλαρ, της Ντόιτς, εδώ, εδώ όλα,
και μαζί τους χιλιάδες αιώνια «σ' αγαπώ»
που ειπώθηκαν ανάμεσα σε παλιοσίδερα,
γαϊδουράγκαθα και κουράδες.

Μιλάει ένας ληστής

Κουράστηκα πια στα υψίπεδα
και θέλω χαμηλά να κατεβω,
το χέρι μιας γήινης να φιλήσω Μαρίας
που ισιώνει στον κήπο τον κισσό
και φτιάχνει, στη μάντρα δίπλα, τη μαρμέλαδα.

Κουράστηκα, σας λέω, κουράστηκα,
η νύχτα όλο και πιο πολύ με πληγώνει
και ο πυρετός ακάθεκτος,
όπως ο εχθρός τα διαλυμένα φυλάκια, με καταλαμβάνει.

Πήρε απόγευμα κιόλας
και τα χωριά, τα πράσινα ολόδροσα χωράφια
πέρα μακριά στον κάμπο κοιτάζω.

Πήρε απόγευμα και πάει ήδη προς το βράδυ.

Ο θάνατος στους σκουριασμένους νερόμυλους πλέκεται,
τα πουλιά φεύγουν, χάνονται,
και τους τρελούς μέσα βαθιά στ' αυτιά τους
σκυλιά τους κυνηγούν,
σκυλιά τους κυνηγούν και καμπάνες.

Περιφορά

Ένα νεκρό παιδάκι περιέφεραν στο φέρετρό του.
Το γύριζαν από δρομάκια με κλειστές καπναποθήκες,
με μαγαζιά «γύφτικα», κουρεία και παλιά παντοπωλεία.

Ένα νεκρό παιδάκι περιέφεραν
και κανένας στον άλλον δεν απαντούσε,
στον διπλανό του δεν μιλούσε.
Τα σπίτια λυπημένα έγερναν, σιωπηρά έγερναν,
ο άνεμος χαμηλά σαν κλέφτης, παράνομος,
στους δρόμους απέναντι, απέναντι περνούσε,
και η θάλασσα ανήσυχη,
ανήσυχη μάζευε τα μικρά της, τα κύματά της.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

2011

ΘΟΔΩΡΗΣ ΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Φαγιούμ

η μόνιμή σου τάση να κοιτάς πίσω απ' τον ώμο

Στεκόμασταν σιγώντας μέσα στη μουσική· στα γόνατά
μας η φωτό: μέσα στο μαύρο πέτσινο και στον αέρα κοιτάς ίσια,
σφιχτή και σίγουρη -από την άλλη μεριά της μηχανής
θα γελούσα σίγουρα. Πίσω η γέφυρα τσιμέντο κι άδεια
γη το χωριό σου.

Κι όλο κοιτούσαμε γονατιστοί· σαν πάνω σε γέφυρα
να ζηλεύεις τα νερά –εκδρομή, το ΙΧ πίσω περιμένει
με ζεστή τη μηχανή να τελειώσει το διάλειμμα,
να ξεθαλιστείς, να φύγετε από μπροστά, δεν βλέπετε,
εμποδίζετε, βγάζω την αγάπη μου φωτογραφία.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2011

ΘΟΔΩΡΗΣ ΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Φαγιούμ

Εκδόσεις **Μανδραγόρας**, Αθήνα 2010
Εκδόσεις **Νεφέλη**, Αθήνα 2019 (επανέκδοση)
(σελ. 7, 10, 12, 18, 25)

φακός

*όπως όταν για ώρα
ποζάρεις σε κάμερα που
χωρίς φιλμ
ανακαλύπτεις ύστερα.*

στάζει γαλάζιο τον υδράργυρο στις φλέβες
ενώ τριγύρω η πόλη –σε ένα εκατομμύριο στόματα–
υψώνει λεπτοδείκτη: σιω
πή. ένα τρέμουλο κλεισμένο μες στον γύψο.
το κορίτσι φορά αδέξια τον ορίζοντα, δεν ξέρει πώς να στραφεί.

στο ύψος: θάλασσα
καθαρές πινελιές σε
ό,τι γυαλί έμεινε στην ακτή
να περιέχει τα παλιά κύματα.

τόσο ξέρω μονάχα απ' το τοπίο:
το υπόλοιπο έμεινε
μέσα στη μηχανή.

φαγιούμ

Κάθε τόσο απαντούν στα ιντεντικίτ
με φωτογραφική ανακρίβεια
ή ένστολου μνήμη ανορθόγραφη
στις στροφές της λεωφόρου,
αυτοκινημένοι, ακίνητοι.

ασάλευτοι
σαν για πορτρέτο διαβατηρίου
θολό σε τράνζιτ κι υπό βροχίν

κάνουν στάση όσο
–σε κάποιο άλλο ποίημα–
η αδράνεια αποτυπώνει
το ολοκάθαρο φαγιούμ τους

et in Arcadia ego

Αρτέμιδος χωρόχρονος

ο κόσμος έμπαινε με όλες του τις πραγματικότητες
μέσα στο χώμα
κυκλωμένος από πυριτόλιθο, και ξαφνικά
βρέθηκα στο νερό
—όπως το απελπισμένο ξύπνημα τελειώνει την φυγή
κι υψώνει η μέρα τοίχο στη φωνή σου—

το ποίημα ξανάγινε μελάνι έγινε
πολύποδας με τράβηξε στα βάθη να μετρώ
τα χαμένα δαχτυλίδια των ψαριών.

κι αφού κτέρισμα μέσα στη γη την κουβαλούσα
—κλάσμα αιωνιότητας—
αναπνέω απ' το πλευρό
με καλάμι την σαΐτα σου.

μακρύ ταξίδι που δεν φοβάται τις λέξεις

Είναι αργά ανάμεσα Τόκυο και Σαλονίκη·
έχεις γείρει στις σελίδες
τα σφραγιστά σου μάτια

αρνήθηκαν ευγενικά καφέ γεύμα κι αυτό που
μάλλον ήταν δείπνο, στον αέρα, ιδιώματα, πλάνα, περσινές
κινηματογραφικές επιτυχίες χάνεις το ένα μετά το άλλο—

ή έστω την ηρεμία που αιωρείται ενώνοντας τις παύσεις,
εντωμεταξύ, μεταβολές στις ισοτιμίες των
κυριοτέρων νομισμάτων, μετακινήσεις στα βαρομετρικά.

Είναι αργά για αναμετάδοση σε αυτή τη μετέωρη γεωγραφία
κι έτσι γράφω, λεν πως εν πήσει η νάρκη είναι πάντα REM. ωραία·
θα πει πως θα 'χεις όνειρα να διηγηθείς όταν

σου πέφτει η τσάντα —«μέθη του ύπνου» λέγεται, εξηγώ,
τινάζοντας τη σκόνη στον προθάλαμο—
και θες να με γνωρίσεις παραπέρα.

ένα ταξί ίσως μαζί
μέχρι το κέντρο ή ραντεβού για το Φουτζί που
ονειρευόσουν τόσες ώρες.

Είναι αργά σαν φτάνουμε·
μια παρατεταμένη παύση— βγαίνω σε μια πλατφόρμα,
σε έχασα κάπου στο πλήθος, δεν θυμάμαι, ψάχνομαι:

διαβατήριο, κινητό, μικρός φάκελος
στη χειραποσκευή. σε θηλυκή, παράξενα οικεία
γραφή, ένα όνομα· ανοίγω:
αυτό

εδώ το ποίημα με συνοδεύει όσο —αυγή απ το
παράθυρο του τρένου— ξυπνάω αργά, πλησιάζοντας
τριάντα εκατομμύρια αγνώστους.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2012

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ-ΡΟΥΚ

Η ανορεξία της ύπαρξης

ΠΑΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Το φεγγάρι, το φεγγάρι
τόσο προσκολλημένο
στο στήθος μου, στην κοιλιά
δεν το κοιτάω πια
όπως δεν κοιτάω πια
και τον καθρέφτη.
Το φεγγάρι τώρα
ένα χλομό, αδύναμο φως
ελάχιστα φωτίζει και μόνο θυμίζει
άλλες στιγμές
όταν νύχτα με τη νύχτα
μαζί με το δρεπάνι του
μεγάλωνε κι ο πανσέληνος πόθος.
Κι εσύ στα βότσαλα υγρή
θαρρούσες πως είχες συλλάβει
το νόημα της δημιουργίας
ονειρευόσουν μια εποχή
μεταφυσική
όπου κανένας φανταχτερός ήλιος
δε θα σταματούσε το ποίημα-φεγγάρι
αφού το ασημένιο φως
είναι πάντα πιο ερωτικό
απ' το χρυσάφι της μέρας.
Νόμιζες, ανόητο θηλυκό
πως στο φεγγάρι το ερεθιστικό
θα λικνιζόσουν για πάντα.
Όμως πάει και το φεγγάρι
πάει κι αυτό.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Ποίησης 2012

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ-ΡΟΥΚ
Η ανορεξία της ύπαρξης

Εκδόσεις **Καστανιώτη**, Αθήνα 2011
(σελ. 22, 26, 30, 34, 48)

ΑΠΡΟΣΜΕΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Από ποιον ουρανό στάζει
αυτό το δηλητήριο
που με μια στάλα την ημέρα
τη ζωή μου ποτίζει;
Πού είναι το φως εκείνο
που την ύπαρξή μου πλημμύριζε
όταν η ματιά μου άγγιζε
το σώμα «εκείνου»
ελάχιστα να διαγράφεται
κάτω απ' το ανδρικό ντύσιμο;
Τότε ήταν που οι λέξεις ξεχειλίζουν
οι ιδέες πετούσαν σαν άγρια πουλιά
αρνιόντουσαν να τραφούν
από λέξεις κι ας πεινούσαν.
Η νύχτα δεν τρόμαζε·
αν και σιωπηλή, διηγούνταν παραμύθια
υποσχόταν την αυγή.
Οι άνθρωποι δεν ήσαν
το κουραστικό αντίθετο της μοναξιάς
αλλά πηγάδια που στο βάθος τους
έκρυβαν μυστικά δροσερά και παρήγορα.
Λέω: εγώ άραγε φταίω
ή το μαύρο αντίθετο της ζωής
που όλο πλησιάζει;

ΜΟΝΑΧΙΚΟ

Τόπια τόπια το μαύρο περίμενε να με τυλίξει, το 'ξερα.

Ο μοναχός κοίταζε μες στο στόμα της
άδειο από δόντια και φιλιά.
Το μαύρο του καπέλο
λέκιαζε το μπλε τ' ουρανού
κι η γαλήνη του ήταν όλο πτυχές
σαν τα χοντρά μεταξωτά
στους πίνακες των Ολλανδών.
Φαντάστηκε η Γιαννούσα
τις ώρες της σωτηρίας του
βουτηγμένες στο λάδι και στη σιωπή
και τους μοναχικούς του περιπάτους
ξυστά στην ολόδροση του πειρασμού χαράδρα.
Κι όπως η πολική αρκούδα
με το λίπος-όραμα του κορμιού της
αντέχει το κρύο γιατί στην παγωμένη τρύπα της
μιμείται το θάνατο
τούτου δω η ψυχή
μες στον γκρίζο σάκο του μυαλού
μιμείται το απόλυτο
για ν' αντέξει τη ζωή.
Μόνο τα κλάματά του ακούγονται τη νύχτα
κι οι κληματαόβεργες που σπαν
σαν γονατίζει.

ΠΙΝΩ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΙΝΩ

Πώς θα 'ταν η ζωή μου τώρα
μ' όλα τα μαύρα που με ζώνουν
και φοβάμαι σαν μικρό ζωάκι
τρέμω την αρκούδα νύχτα
τρέμω μην έχουν όλ' αποφασιστεί
πίσω απ' τα σύννεφα,
πώς θα 'ταν η ζωή μου
χωρίς το μεθυστικό υγρό που καταπίνω
χωρίς αυτό το πότισμα
που θεριεύει και διανθίζει τις ελλείψεις μου
κι ελαφρώνει το βάρος της μέρας
το αβάσταχτο φορτίο της νύχτας
χωρίς κάτω απ' τη γλώσσα
να κουρνιάζει ένα όνειρο
το όνειρο να γίνεται σώμα ρευστό
να το αγγίζω με την κάθε ρουφηξιά
αλλά και χωρίς να παύω ποτέ
να μετρώ σταλιά σταλιά
το άδειο που λιμνάζει μέσα μου;

ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ

Τα ποιήματα δεν μπορούν πια
να 'ναι ωραία
αφού η αλήθεια έχει ασχημύνει.
Η πείρα είναι τώρα
το μόνο σώμα των ποιημάτων
κι όσο η πείρα πλουταίνει
τόσο το ποίημα τρέφεται και ίσως δυναμώσει.
Πονάν τα γόνατά μου
και την Ποίηση δεν μπορώ πια να προσκυνήσω,
μόνο τις έμπειρες πληγές μου
μπορώ να της χαρίσω.
Τα επίθετα μαράθηκαν·
μόνο με τις φαντασιώσεις μου
μπορώ τώρα την Ποίηση να διανθίσω.
Όμως πάντα θα την υπηρετώ
όσο βέβαια εκείνη με θέλει
γιατί μόνο αυτή με κάνει λίγο να ξεχνώ
τον κλειστό ορίζοντα του μέλλοντός μου.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

2012

ΘΩΜΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ιπποκράτους 15

ΔΕΛΤΙΟ ΘΥΕΛΛΗΣ

Πόσο θ' αντέξεις ακόμα
 Σ' αυτή τη χιονισμένη πλαγιά
 Όπου κάνουν σλάλομ
 Και ελεύθερη κατάβαση
 Επιδέξιοι σκιέρ
 Τεχνίτες του στίχου
 Που αποφεύγουν έγκαιρα
 Κάθε λογής λόγου εμπόδιο

Αργά ή γρήγορα
 Θα βρεθείς σε κάποιο γκρεμό
 Ξεχνώντας να βάλεις τελεία
 Ή ακόμα χειρότερα
 Θα σου συμβεί μια αστεία πώση
 Παραλείποντας καίρια ερωτηματικά
 Θα γίνεις θέαμα στα μάτια
 Ενός κοινού απαιτητικού
 Διψασμένου για κάθε είδους
 Θαυμαστικό εξευτελισμό

Παράτα τα όσο είναι καιρός
 Έρχεται χιονοθύελλα
 Κι είμαστε πια οριστικά αγνοούμενοι
 Ανάμεσα σε τόσα αποσιωπητικά

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
 Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2012

ΘΩΜΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
Ιπποκράτους 15

Εκδόσεις **Σαιξπηρικών**, Αθήνα 2011
 (σελ. 9, 13, 14, 26, 44-45)

ΑΥΤΟΨΙΑ

Όταν τον έβγαλαν απ' τη θάλασσα
Έκανε μέρες να στεγνώσει

Σαν το χταπόδι τον χτύπησαν
Να μαλακώσει κάπως η ψυχή του
Αλλά αυτός δεν έβγαζε απ' το στόμα του
Την τελευταία του λέξη
Δεν έλεγε να καθαρίσει
Από τη στερνή του επιθυμία

Κι η αρμύρα στο κορμί του
Λες και ιδρώτας ήταν της θάλασσας
Καθώς μπήκε και βγήκε μέσα της
Με τη σφοδρότητα των εραστών
Που ξέρουν πως κάθε φορά
Μπορεί να 'ναι και η τελευταία

Ανάμεσα στα δόντια του
Πεισματικά κρατούσε ένα κοχύλι
Από εκείνα που μάζευε παιδί

Ενθύμιο των βυθών
Φυλαχτό για όσους
Θέλησαν να περπατήσουν
Πάνω στη θάλασσα

ΑΔΡΑΞΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ;

Αργείς να αδράξεις τη μέρα
Ο χρόνος καβαλά το μηχανάκι του
Κι εσύ μπουσουλάς στο δωμάτιο
Ψάχνοντας
Για ένα αγαπημένο πόδι

Η καινούργια μέρα
Σε βρίσκει στο πάτωμα
Προσπαθώντας να συρθείς
Ως την τρύπα του ύπνου

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Πες στα ποιήματα
Να μην κάθονται πολύ στον ήλιο

Μαυρίζουν μαυρίζουν οι στίχοι
Και τα λευκά περιθώρια
Στενεύουν κόκκινα
Από την αγωνία των εγκαυμάτων

Ζήσε επιτέλους υπό σκιάν
Ή έστω βάλε ένα αντηλιακό
Προσάτευσε στοιχειωδώς τον εαυτό σου
Γιατί αυτή η τρύπα της ψυχής
Μέρα τη μέρα μεγαλώνει

Και πώς θα απορροφηθεί
Όλη αυτή η φωτοχυσία ζωής;
Όλη αυτή η σπατάλη του θείου;

Τι θα σταθεί νημός
Του υπεριώδους τρόμου;

Τώρα που ανακαλύψαμε
Ότι τα σημάδια στο σώμα μας
Άλλαξαν χρώμα και μέγεθος
Και προβάλλουν ως τίτλοι τέλους

ΑΠΩΛΕΙΑ ΥΨΟΥΣ

Είναι ο ουρανός
Σε ελεύθερη πώση
Κί εσύ τρομάζεις
Στον ελάχιστο σεισμό
Μην τυχόν χάσεις τη γη
Κάτω απ' τα πόδια σου

Ίσως και να ζηλεύω
Που έχεις τα μάτια σου ανοικτά
Κι εγώ χατεύω
Σκοντάφτοντας εδώ κι εκεί
Μετρώντας πόσο χαμήλωσε
Ο ορίζοντας των παιδιών

Ελπίζοντας πως θα έρθει μια μέρα
Που αφηφώντας τη βαρύτητα
Θα πέφτουμε προς τ' άστρα

Ίσως και να ζηλεύω
Που εσύ πατάς στα πόδια σου
Κι εγώ μιλάω για πράγματα ανεδαφικά

Όμως ρε φίλε θυμάσαι τι μπόι
Ρίχναμε σε μια νύχτα μέσα
Και ξυπνούσαμε έτοιμοι
Να αρπάξουμε τον ουρανό από τα πόδια;

Ενώ τώρα
Κρέμεται πάνω απ' τα κεφάλια μας
Κι ούτε ματιά δεν του ρίχνεις
Μόνο αν τύχει και βρέξει

Τότε τον βλαστημάς
Που τόλμησε να κλάψει
Για το ύψος που έχασε
Στα μάτια των παιδιών

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

2012

ΘΩΜΑΣ ΤΣΑΛΑΠΑΤΗΣ

Το ξημέρωμα είναι σφαγή κύριε Κρακ

Βαρέλι

Ένα πρωί ο κύριος Κρακ μελαγχόλησε. Ανέβηκε σε ένα βαρέλι με ρέγγες και άρχισε να κοιτάει τον ουρανό. Του άρεσε να μετράει τα αεροπλάνα που πέφταν. Γύρω του η βλάστηση αραιή και γέροι να πετούν χαρταετούς. Και ένας λάκκος όπου καταλήγει η πιο βαθιά απορία, σφαγμένη, ή έστω ξέψυχη, από το γαργαλητό. Κάτι βήχει μες στο σκοτάδι και ο κύριος Κρακ νιώθει να χαμογελά πάντα τις πιο λάθος στιγμές. Οι γέροι με τους χαρταετούς πιασμένους στα σύρματα παθαίνουν ηλεκτροπληξία. Ο κύριος Κρακ τους κοιτά. Τους κοιτά και τρώει μήλα.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2012

ΘΩΜΑΣ ΤΣΑΛΑΠΑΤΗΣ
Το ξημέρωμα είναι σφαγή κύριε Κρακ

Εκδόσεις **Εκάτη**, Αθήνα 2011
(σελ. 11, 21, 29, 35, 43)

Απόνηχος

Ο κύριος Κρακ δεν μπορεί να κοιμηθεί. Μια ορδή Ούννων τον εμποδίζει. Κάθε νύχτα η ίδια ιστορία τον εξαντλεί. Ο ίδιος θόρυβος τραβάει τα σκεπάσματα, ο ίδιος θόρυβος ανοίγει τα φώτα, ανοίγει τα μάτια. Οι οπλές των αλόγων τους χαράσσουνε το πλακόστρωτο. Αχνός βγαίνει από τα θυμωμένα τους ρουθούνια. Θωριές αυστηρές και σιδερόφραχτες κάνουν το αίμα να παγώνει. Καθαρίζοντας τις λάμες τους από τα ανθρώπινα υπολείμματα, κάνουν το αίμα να παγώνει.

Φασαρία όταν τροχίζουν τα ξίφη τους και φασαρία όταν τρώνε ωμό κρέας, φασαρία όταν ορμάνε ουρλιάζοντας και φασαρία όταν βιάζουν τους καλογέρους. Όταν καίνε χωριά φασαρία, και φασαρία όταν χτίζουν τις αυτοκρατορίες τους. Φασαρία κυρίως, όταν μεθυσμένοι την ημέρα των γάμων τους πνίγονται από το αίμα της σπασμένης τους μύτης, ενώ κοιμούνται ένα όνειρο πηχτό.

Βέβαια όλα αυτά συνέβησαν το 450 μ.Χ., αιώνες δηλαδή πριν ο κύριος Κρακ ξαπλώσει.

Το κουτί

Έχω ένα μικρό κουτί που πάντα μέσα του κάποιον σφάζουν.

Λίγο πιο μεγάλο από κουτί παπουτσιών. Λίγο πιο άχαρο από κουτί με πούρα. Δεν ξέρω ποιος, δεν ξέρω ποιον, μα κάποιον σφάζουν. Και ήχος δεν ακούγεται (εκτός από τις φορές που ακούγεται). Το τοποθετώ στη βιβλιοθήκη, στο τραπέζι όταν θέλω να περνώ τις ώρες μου κοιτάζοντάς το, μακριά από τα παράθυρα να μην το κιπρινίσει ο ήλιος, κάτω από το κρεβάτι μου όταν θέλω να νιώσω άτακτος. Μέσα του κάποιον σφάζουν, ακόμη και όταν στο σπίτι μας έχουμε γιορτή, ακόμα και την Κυριακή, ακόμα και όταν βρέχει.

Όταν βρήκα το κουτί –δε θα πω πώς, δε θα πω πού–, το έφερα με ικανοποίηση σπίτι. Την ώρα εκείνη νόμιζα πως θα άκουγα τον ήχο της θάλασσας. Όμως, εκεί μέσα γίνονται σφαγές.

Άρχισε να με αρρωσταίνει η φασαρία, η γνώση των συμβάντων, τα γεγονότα μέσα στο κουτί. Η παρουσία του άρχισε να με αρρωσταίνει. Έπρεπε να δράσω, να απελευθερωθώ, να ηρεμήσω, να κάνω ένα μπάνιο. Αποφάσεις έπρεπε να παρθούν.

Έτσι, το ταχυδρόμησα σε έναν φίλο –έναν φίλο που έχω μόνο για να του κάνω δώρα. Τύλιξα το κουτί με αθώο πολύχρωμο χαρτόνι, έδεσα το χαρτόνι με αθώα πολύχρωμη κορδέλα. Μέσα στο κουτί με τα γράμματα υπάρχει ένα κουτί και μέσα στο κουτί αυτό κάποιον σφάζουν. Στο γραμματοκιβώτιο περιμένει να φτάσει στα χέρια ενός φίλου. Μια φιλία που συντηρώ απλώς για να κάνω δώρα.

Ποίημα ενός κακού ανθρώπου

*«Τώρα, οι μέρες μου περνάνε ήρεμα και τη νύχτα κοιμάμαι
αμέριμνος και βαθιά»*

Τζακ Λόντον, Ο Φεγγαροπρόσωπος

Πρώτα της κόψαμε την καλημέρα.
Αργότερα της κόψαμε το κεφάλι.
Η Μαντάμ ντε Σταλ είχε ένα μεγάλο καπέλο,
τρεις γάτες και ένα καλάθι γεμάτο σαύρες που νυστάζουν.
Ήταν μία απ' αυτές τις γυναίκες,
τις σπιβαρές γυναίκες,
τις γυναίκες με τις μεγάλες λεκάνες,
έτοιμη να γεννήσει μια λεγεώνα αγουροξυπνημένων,
έτοιμη να συγκρουστεί με τα τροχοφόρα,
βλέποντας τη λαμαρίνα τους να τσαλακώνεται
ενώ αυτή θα ξεφύγει με λίγες μοναχά γραντζουνιές
και ίσως ένα ελαφρό χαμόγελο ικανοποίησης.
Ζωή γεμάτη μουγκρητά, κάλους και σώμα.
Ω, ζωή, με τα μπράτσα σου κρεμασμένα,
άπλωσε στο πάτωμα τις πλαστικές σου σακούλες
πάνω τους τώρα θα περπατήσει
μια σιωπή στραβοκάνα,
την ώρα που κοιπάζ, μόνο κοιπάζ και απλά κοιπάζ.

Μα, πρώτα την καλημέρα
και αργότερα το κεφάλι.
Παλιά απειλή της νωπής μου αρχαιολογίας,
επιτέλους ξεμπερδεύω μαζί σου.
Αραιωμένο αίμα παλιά μου συγγένεια.
Παράλογε φόβε των παιδικών μου χρόνων και φόβε
απόλυτε.

Επιτέλους αναγνωρίζω το μέτρο σου.
Επιτέλους μετράω την πώση σου.

Απαντήσεις

Μια μέρα επιτακτική, το πλήθος απαίτησε και ο κύριος Κρακ αποδέχτηκε. Θα έδινε απαντήσεις! Επιστράτευσε τις πιο σπάνιες λέξεις του. Τις στόλισε περισπωμένες και δασείες, έπλυνε τα δόντια του, ακόνισε την ομιλία του, φόρεσε τα γυαλιά του. Ανέβηκε λοιπόν στο βάθρο και από κάτω ένας ωκεανός βλεμμάτων.

Ο κύριος Κρακ μένει βουβός, ενώ το κοινό, ούτε βιαστικό ούτε υπομονετικό, τον κοιτάζει. Και είναι μέρες τώρα. Ο κύριος Κρακ, ένα άγαλμα αναπάντεχο, ανίκανο να μιλήσει –έστω μεταφορικά– ανίκανο να τινάξει την ιδιότητα αυτή, τη στασιμότητα, την αδυναμία, τη ρωγμή του ονόματός του. Να μιλήσει και πίσω να γυρίσει. Εκεί που οι αποκρίσεις δεν έχουν τελικά και τόση σημασία.

Για την έκβαση του γεγονότος κάτι περισσότερο δεν γνωρίζω. Καλύτερα λοιπόν να μην ρωτάτε. Άλλωστε ο κύριος Κρακ είναι ένας κύριος βαρετός και ένας ατελείωτος ενεστώτας. Και εγώ για το γεγονός αυτό δεν έχω απαντήσεις.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2013

ΜΑΡΚΟΣ ΜΕΣΚΟΣ

Τα λύτρα

ΝΥΧΤΑ ΑΠΟ ΤΟΤΕ

Στὸ ξέφωτο τοὺς ρήμαξαν·
 πίσω τὸ βλέμμα τὰ βήματα πίσω
 στὸ μαῦρο δάσος τὰ ζῶα ποὺ κρύβονται χορεύοντας μὲ τοὺς
 νεκροὺς
 — ἀπ' τὸ βουνὸ ψηλὰ κατέβαιναν τὴ χαράδρα· ἦτανε Μάης
 πουλιὰ κι ἀνθὸι καὶ φῶς τρικούμιζαν στὸν ἀέρα· εὐωδιὰ χαρμο-
 λύπης ἢ προσδοκία ἀμφίσημη ὅταν
 πέρασαν ἀπὸ 'κεῖ καὶ λίγο πὶο κάτω στοὺς λάγκους
 τοὺς πυροβόλησαν στὸ κεφάλι.

Κρύο ἀνατριχίλα ἀεράκι παγωμένο τώρα πρώτη νύχτα στὸ χῶμα
 τώρα ὁ χορὸς· τῶν νεκρῶν ὁ χορὸς.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
 Βραβείο Ποίησης 2013

ΜΑΡΚΟΣ ΜΕΣΚΟΣ
Τα λύτρα

Εκδόσεις **Γαβριηλίδης**, Αθήνα 2012
 (σελ. 23, 27, 34, 38, 70-72)

ΑΝΤΙΠΕΡΙΣΠΑΣΜΟΙ

Πρωὶ ψιθύριζε ἡ βροχὴ στὸ ἀσημένιο χαλὶ τοῦ φθινοπώρου
λόγια ἀκατάληπτα περαστικά — μακρινές φωνές
μακρινές φτεροῦγες στὸν καπνὸ στήν ὀμίχλη στὸν ζόφο
τὸ χῶμα πάνω ἀπὸ τὰ μάτια·

ἀνθίζει ὁ θάνατος λευκὸς βασιλικὸς,
γερνάει δῆθεν μὰ ἐκεῖνος στολίζεται...

ΑΠΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Εἶχε γαλάζια μάτια ψηλὸς ὁ θεῖος Εὐθύμης παντρεμένος τὴν τέτα
Ἀφροδίτη ξαδέρφη τῆς μάνας μου πρώτη· μιὰ ζωὴ μὲ τ' ἄλογα τὸ κάρο
καὶ τοὺς μπαξέδες· πότης ἦταν καὶ τὸν θυμᾶμαι ἀπόβραδο ὅταν ξεμ-
πουκάριζε ἀπὸ τὸ καπηλειὸ τῆς «Ἀλάσκας» στὰ Βοδενὰ γελώντας ὡς
τ' ἀφτιά του καὶ τρεκλίζοντας ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴ μέρα του καὶ τὴν
πολυέλεη ζωὴ του «ἄχ το ἀνηφόρι πρὶν ἀπὸ τὸ σπίτι μου ἔλεγε αὐτὸ
νὰ μὴν ἦταν!»

Ὅταν μαυρίζω

ἔρχεται στὸν ὕπνο μου ἀγαθὸς πελώριος γαλανομάτης μὲ πιάνει
ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μὲ πάει στὸν Λόγκο ὀνοματίζοντάς μου τὰ που-
λιά καὶ τίς πηγές μὲ τὴν παλιά λησμονημένη τους γλώσσα.

ΟΛΙΓΑΡΚΗ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΙΤΣΙ

Δέκα φορές ανεβοκατέβηκε τὸ δέντρο
τσιμποῦσε τρομαγμένη σκιουρίνα βιαστικά μιὰ κόρα
ψωμί πὸν ἦταν πεταμένο στὴ χλόη·

στὴν ἀκακία τὸ μικρὸ σπουργίτι τρεμουλιάζει
ζητώντας μὲ λαχτάρα στὴ δική του γλώσσα
μιὰ λιχουδιὰ λησμονημένη κάποιου ψίχουλο.

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Τοῦ ἀναχωρήσαντος ποιητῆ Γιώργη Παυλόπουλου.

Πουλιά τῆς μιᾶς ἀσπίδας καὶ τῆς ἄλλης

Τ' οὐρανοῦ κωπηλάτες τῆς στέγης χαμηλὰ πετώντας χελιδόνια πελαργοὶ
σπουργίτια καλογιάννοι κότσυφες γαρδέλια καὶ τρυγόνια καὶ μπεκάτσες καὶ
κραυγαετοὶ ψηλὰ νυχτοκόρακες μακρινὰ ἀλμπατρὸς σπίνιοι τοῦ παραθύρου —

κύματα φύλλα ἀέρηδες ἐφήμερα ἔχνη στὴν ἀκτὴ
σμῆνος τὰ καράβια καλαφατισμένα μαῦρα κόκκινα·

ὀκτακόσια καὶ ἐνενήντα καὶ ἑξὶ καράβια πουλιὰ τοῦ Ὀμήρου τόποι καὶ ὀνόματα
πλῆθος Ὑρία Αὐλίδας Θέσπεια Ἀσπληδὸνα καὶ Μινύσιο καὶ Πυθῶνα καὶ Κρίσα
πανίερη Κύνος καὶ Ὀπούντα Ἀλήσιο Ὠλένιος βράχος Δουλίχιο Ἐχινάδες Νήριτος
καὶ Κροκύλεια Λύκαστο καὶ Ρύτιο Κάμειρος Εὐρύπυλος Ἄλος καὶ Ἀλόνη· τὴ Φυ-
λάκη νὰ ποῦμε καὶ τὴν Πύρασο τὴ Βοίβη καὶ τὴ Θαυμακία τὴν Ἰθώμη τὴν Ὑπέρεια
τὴν Ὀρθρη καὶ τὴν Ὀλουσσόνα τὸν Τιταρηστὸ πὸν χύνει τὰ νερά του στὸν Πηνειὸ
παρακλάδι τῆς Στύγας· Ἀσίνη καὶ Φαιστός Ἐρέτρια Ἐπίδαυρος καὶ Ἴωλκος καὶ
Φερὲς Φάρη καὶ Μέσση Σπάρτη καὶ Οἶτυλος ἀκόμη ἀναπνέουν στὰ ἐρείπια·

κάποτε ἀρχηγοὶ ὁ Ἀγαμέμνων ὁ Πηνέλεος ὁ Ἀσκάλαφος καὶ Σχεδῖος καὶ
ὁ Ἐπίστροφος· ὁ γρήγορος Αἴας ὁ γιὸς τοῦ Οἰλέα ὁ Ἐλεφήνορας ὁ Μενε-
σθέας ὁ μέγας Αἴας τοῦ Τελαμώννα γιὸς ὁ Διομήδης ὁ Μενέλαος ὁ συνετὸς
Νέστορας ὁ Ἀγαπήνορας ὁ Θάλπιος ὁ Φυλείδης ὁ Δυσσέας ὁ Θόας καὶ ὁ
Ἰδομενέας· ὁ Τληπόλεμος ὁ γιὸς τοῦ Ἡρακλῆ ὁ Φεΐδιππος καὶ ὁ Ἄντιφος
ὁ ἀνίκητος Ἀχιλλέας ὁ φίλιος Πάτροκλος ὁ Πρωτεσίλαος ὁ Φιλοκτήτης ὁ
Εὐμήλος ὁ Ποδαλείριος καὶ ὁ Μαχάονας ὁ Πολυποίτης ὁ Πρόθοος —
πλὴν ὅλων τῶν ἀνωνύμων σὲ στεριά νησιὰ καὶ θάλασσα ὅταν ὁ πόλεμος
μεταξὺ θνητῶν Θεῶν καὶ Θεανίδων σὰ νὰ χεὶ πιάσει φωτιά ὅλη γῆ βογ-
γώντας ἀπὸ κάτω·

και ἀπέναντι

στὸν ἴδιον κυκλῶνα τοῦ Πολέμου στήν παραλία τοῦ Ἰλίου ὁ Πρίαμος ὁ Πολίτης ὁ Πάρης καὶ ὁ λαμπρὸς Ἑκτωρ ὁ Ἰππόθεος ὁ Λήσος καὶ ὁ Τένταμος ὁ Πείρος καὶ ὁ Ἀκάμας ὁ Εὐφήμος τοῦ Κεάδῃ ὁ Πυραΐχμης ὁ Πυλαιμένης οἱ Ἀλιζῶνες τοῦ Ὀδίου καὶ Ἐπίστροφου· τῶν Μυσῶν ὁ Χρόνης καὶ ὁ Ἔννομος· ὁ Φόρκυς καὶ ὁ Ἀσκάνιος· ὁ Μέσθλις καὶ ὁ Ἀντιφός παιδιὰ τῆς Γυγαίας λίμνης καὶ τοῦ Ταλαιμένη· ὁ Νάστης ὁ Σαρπηδόνας καὶ ὁ Γλαῦκος στὸν ποταμὸ Ξάνθο· ὁ Αἰνείας τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης ὁ Ἀντήνωρ ὁ Λυκάων ὁ Πάνδαρος ὁ Ἄδραστος καὶ ὁ Ἀμφίος· ὁ Ἄσιος ὁ γιὸς τοῦ Ὑρτάκου ἢ Ἑλένη ἢ Ἑκάβῃ ἢ Μήδεια καὶ ἢ Κασσάνδρα οἱ φωτιᾶς τοῦ Θανάτου οἱ στάχτες τὰ λάφυρα ὁ Λαοκόων καὶ ὁ Δούρειος ἵππος·

λησμονημένοι τόποι ἢ Μύρινα καὶ ἢ Βατίεια ἢ Ζέλεια ἢ Ἀπαισὸς ἢ Περκώτῃ τὸ Πράκτιο ἢ Ἄβυδος ἢ Σηστός ἢ Κρώμνη ὁ Αἰγιαλὸς ἢ Ἀλύβῃ τῶν Φθιρῶν τὰ δάση· Τρῶες καὶ Μάγνητες καὶ Φρύγες καὶ Μαίονες Κάρες Λύκιοι καὶ Πελασγοὶ παραστρατημένοι καὶ Δάρδανοι καὶ Κίκονες καὶ Παῖονες ὑπόλοιπα ὑστερόγραφα τῶν γραφῶν λήθη παμμέγιστη ἀπλωμένη παντοῦ βαθιὰ στήν ἄβυσσο κλέος τῶν ἀνώνυμων·

δύο βήματα πρὶν δυὸ πατοῦσες πρὶν ἀπὸ τῇ λησμονιᾷ ἄγρια πουλιὰ θαρρεῖς βαλσαμωμένα χωρὶς ἄρθρο ἀγιάρια περιστέρια τῶν ταχυδρόμων ὑποσχέσεις πραγματοποιημένες στὴ θύρα τ' οὐρανοῦ μας τὰ χρόνια ἐκεῖνα· πουλιὰ τὰ γκιδοὶ τὰ σὲς ἢ κούλα τὰ κανάτακλια καὶ οἱ ἀλατζάδες τὰ καράκουλα· περαστικά σαῖνια· ὁ γκιώνης ποὺ στάζει παράπονο τῇ νύχτῃ τὸ κιούναλι τὸ ἄιναλι, τὸ ἄλκουρουκ τὰ καραμπάτς ψιχία ψίχουλα ψιλόβροχα σάρκες ντυμένες μὲ χρῶμα καὶ φτερὰ τὰ λεμόν τὰ μαῦρα καὶ τὰ λευκά.

— τὰ λευκά;

στὴν ἐπίγεια Κόλαση μόνον παμπάλαιο τριγωνάκι τρυφωνάκι μου κάθε ποὺ γεννιέται ἓνα πουλὶ ὅταν ξεψυχᾷ μορφὴ ἀγαπημένη· δέσμιος τῆς μνήμης σταχτὶ περιστέρι δείχνει τὸν δρόμο· μὰ λένε διέφυγε κάτι· πουλὶ τὸ βιτάλι ποὺ τραγουδάει ἀπ' τὴν αὐγὴ ὥς τὰ πικρὰ μεσάνυχτα!

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

2013

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΡΜΑΝΤΟ ΓΚΕΖΟΣ

Ανεκπλήρωτοι φόβοι

αποφάσεις για το νέο έτος

Τώρα που ακούω τον Χρόνο να 'ρχεται γερός
πατώντας πάνω στα κόκαλα του περασμένου,
σημειώνω:

Ένα, να μάθω να λέω ψέματα,
προπάντων στον εαυτό μου.
Δύο, να κοιτάξω επιτέλους κατάματα τον ήλιο,
ακόμη κι αν είναι το τελευταίο που θα δω.
Τρία, να σιχαθώ τους ανθρώπους
ακόμα περισσότερο.

Τέσσερα, να χαμογελάσω,
έστω μια φορά.
Πέντε, να συνηθίσω ν' αγκαλιάζω
το πτώμα στο κρεβάτι μου.

Έξι, και σημαντικότερον,
να πάψω αισχρά όπως εδώ
να ψεύδομαι.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2013

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΡΜΑΝΤΟ ΓΚΕΖΟΣ
Ανεκπλήρωτοι φόβοι

Εκδόσεις **Πολύτροπον**, Αθήνα 2012
(σελ. 15, 16-17, 21, 30, 38)
Εκδόσεις **Μελάνι**, Αθήνα 2016 (επανέκδοση)

...και πάμε

Γεννιόμαστε και πάμε.

Μας αφήνουν σ' ένα καλαθάκι
στην πόρτα του κόσμου
και χάνονται πριν το λυκόφως τους διαλύσει.
Κανένας δεν ανοίγει,
η καταχνιά μάς θρέφει μοναχά.

Μεγαλώνοντας,
πέφτουμε σαν νεκρά κύτταρα
από στήθος κορπιοιού
και παρασερνόμαστε απ' τον άνεμο,
στοιβαζόμαστε σ' αγκαλιές ζηπιάνων
που παλεύουν για να ζεσταθούν.

Κάποτε σμίγουμε.
Τυχαία σκουντάμε τους ώμους μας
καθώς σκύβουμε ν' αποφύγουμε τις σφαίρες.
Χωρίς να το καταλάβουμε
χαμογελάμε,
κι έπειτα αρχίζει ο χορός,
χορεύοντας γυρίζουμε τον κόσμο,
περιδεείς στην Πράγα και στο Εδιμβούργο,
παίζοντας με τα φώτα στο Παρίσι,
αλλόφρονες κι ηλιοκαμένοι στο Μεξικό,
πάντα χορεύοντας,
τραγουδώντας σε γλώσσες που ποτέ δεν μάθαμε,
βρέχοντας τα πόδια μας ο ένας στο σώμα του άλλου.

Και πάνω που αρχίζουμε να αναρωτιόμαστε
πότε άλλαξα εγώ κορμί;

χωρίζουμε.

Σχίζεται στα δυο το σώμα
πάνω στη δικάλα του μονοπατιού,
εξαργυρώνεται ο φόβος της απώλειας,
αυτή η φρिकाλεότητα της αναμονής
για τη στιγμή που είχαμε κλείσει στην ντουλάπα.
Τώρα μας κατακαίει η απώλεια η ίδια.
Τινάζουμε την τέφρα απ' τα μαλλιά,
τα ίχνη σβήνουμε απ' το χιόνι
και πάμε.
Εγώ εδώ κι εσύ στο όχι εδώ,
τίποτα δεν ζήσαμε.
Κεφάλι δεν γυρνάμε,
μόνο πεθαίνουμε και πάμε,
πάμε
στου διαόλου την ευχή.

η πόρτα

Γεννήθηκα σε τούτο το λευκό δωμάτιο.
Άδαιο εκτός από:
τα μαξιλάρια στους τοίχους,
το κρεβάτι στο κέντρο,
εμένα ριγμένο πάνω του γυμνό,
την πόρτα.

Αυτή η πόρτα...
Ένα γιγάντιο δόντι σφηνωμένο στον τοίχο
που όλο το κοιτάζω, κωμένος μέσα
σ' αυτό το κυβικό στόμα της λήθης,
εγώ,
το σάπιο δόντι το πεταμένο στα κεραμίδια.

Κι όλο την κοιτάζω.

Χρόνος δεν υπάρχει,
θα κρύβεται κάτω απ' το κρεβάτι
γιατί με φοβάται.
Χάδια δεν υπάρχουν,
θα τα 'κρυψε αυτή η γελοία μπογιά στους τοίχους.

Ούτε λάμπα υπάρχει.
Το μόνο φως από τα μάτια μου
ίσα για να κοιτώ την πόρτα.

Και την κοιτάζω.

Η ύπαρξή μου τεντωμένη και σκεβρωμένη μαζί,
για να χωρέσει σ' ένα ρήμα.

Όλο την κοιτάζω.
Τίποτα όμως.

Ακίνητο το πόμολο.

τα κλουβιά μες στα πουλιά

Τα κλουβιά μες στα πουλιά
κροταλίζουν τα ξυλαράκια τους ανήσυχα.

Θέλουν να βγουν, τρελαίνονται,
ζηλεύουν τα δελφίνια
που κολυμπούν στον ουρανό,
πώς σκίζουν τα σύννεφα,
εύχονται να πέσουν,
να σκάσουν με το κεφάλι στην ασφάλτο.

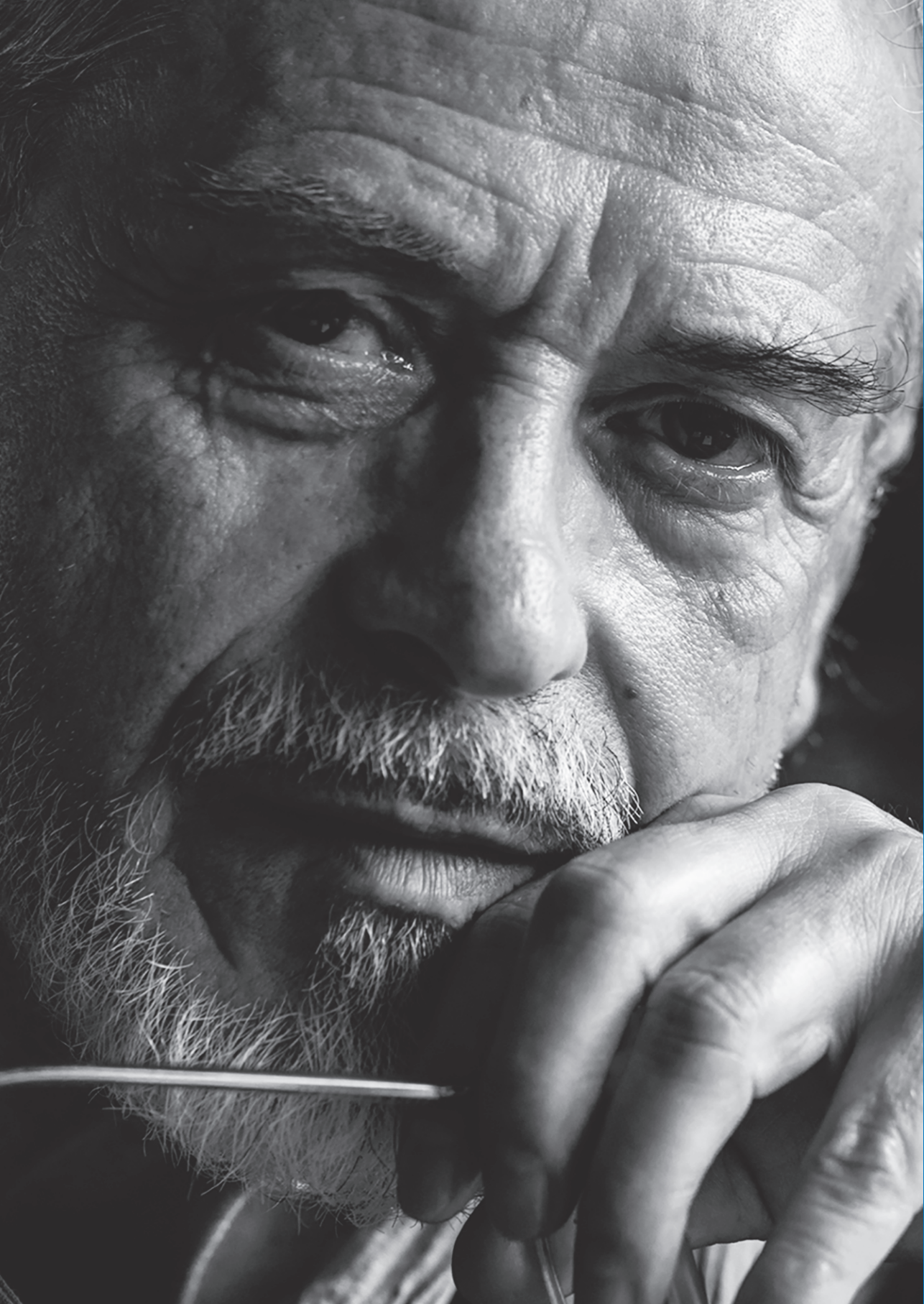
φτερά σπασμένα

Έστειλα στον εαυτό μου
ένα ζευγάρι φτερά σπασμένα
μέσα σ' ένα σάρκινο κουτί,
δώρο για τον θάνατό μου.

Καθάρισα το αίμα και τα κόκαλα,
τα γυάλισα με τον ιδρώτα
και τα δάκρυά μου,
τους πέρασα κλωστή να τα σεριώσω.

Τώρα μονάχα χρόνο θέλει,
υπομονή,
μπας και βρεθούν καμιά φορά
οι πρόκες για την πλάτη.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2014

ΠΑΝΟΣ ΚΥΠΡΙΣΣΗΣ

Τα τιμαλφή

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Ποίησης 2014

ΠΑΝΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ
Τα τιμαλφή

Εκδόσεις **Μελάνι**, Αθήνα 2013
(σελ. 13, 25, 29, 37, 60)

Η ΠΥΛΗ

Γ

Αιφνίδιο σαν από καθρέφτη
ξαφνικό το πρόσωπό μας, ξένο
τρωτό, κάποτε νικημένο

Λεηλατεί ο καιρός
κι ο μύθος ασωτεύει
Κίρκες, σειρήνες πολύφημες
ανύπαρκτες Ιθάκες

Νησί του ήλιου η γη
τραύματα και εγκαύματα
γάζες νωπές
προθέσεις αναμμένες

Καράβια μακρινά
αθλήματα αντοχής πολεμικά
κι ο θάνατος μόνος κριτής στο πλάι

Επιτύμβια λευκά
χρυσά κλειδιά στα σωθικά της

Η ΠΥΛΗ

ΙΕ

Χαμηλό το φεγγάρι

Ημίφωτο επιτύμβιο
κλίνει ξαφνικά μέχρι το χώμα
ν' αποθέσει τα σπασμένα δάχτυλά του
ο νεκρός

Η ΑΥΛΗ

Α

Τρομάξεις με τις επιστροφές
και πιο πολύ κάθε που φτάνεις
να δεις τι μένει από τους κήπους σου
απ' το κομμάτι πάνω τ' ουρανού
και πόσα αστέρια λείπουν

Ποιο τέλος;
Τι όνομα θά 'χει ο χορός;
Ποιο θάνατο, ποια χάρη;

Χαρές της μνήμης σου σβηστές

Παλιό σχολείο της ζωής
παλιές πληγές του νου σου μαύρες
και του καιρού οι θύρες ανοιχτές
σε περιμένουν

Λάμπει η ψυχή σου γιασεμί
και η νύχτα κάτω
ρίχνει γλώσσα φωτεινή
για να σε πάρει

Η ΑΥΛΗ

Θ

Σου ανοίγει φτερά η μνήμη
στο ελάχιστο φύσημα ψυχής
να γυρίσεις από θύρες της σιωπής σκοτεινές
να μοιραστείς πάλι σεντόνια ζεστά
και 'κείνο το μονοσύλλαβο ρήμα
που δίνει πνοή και σε σαρκώνει

Να ζηλέψουν οι φύλακες
στ' ουρανού το βυθό
καθώς κατεβαίνεις με μάτια κλωρά
και τ' αστέρια του ήλιου στα δόντια

Νύχτα του ύπνου μου
που δειλά τ' άδηλο σε καλεί
καθώς γιορτάζουν ανέγγιχτοι οι νεκροί μου

Η ΣΙΓΗ

Β

Ξερό το χορτάρι
Μόνο εκείνο το δέντρο
αφύλαχτο πρασινίζει

Πώς ήρθε η βάρκα ως εδώ;
Πώς σφήνωσε σαν ζώο με σπασμένα πλευρά;

Σκαρφαλώνει ο ήλιος
ψηλά στον κόκκινο τοίχο
γράφοντας σωθικά ανοιγμένα

Από πού έρχεται ο δρόμος;
Πού πάει;

Λυγίζουν όλα στο φως
στο λευκό του μαντήλι

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

2014

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΥΡΙΤΣΗ

Χειρόγραφη πόλη

ΦΟΥΓΚΑ

Κι ύστερα ξεκρέμασα την ακτή
 Απ' τα μπράτσα σου
 Το περιβραχιόνιο της αμμουδιάς
 Ζήσαμε τις κερασιές
 Το φιλί του Μάν
 Τη συναρμολόγηση της φωτιάς
 Το αναλόγιο της αγάπης
 Εξηγήσαμε όλα τα θαύματα
 Περπατήσαμε τους δρόμους της πόλης
 Παίξαμε σαν φουσαρμόνικες παιδιών
 Θλιβερά χαρούμενες
 Κρατήσαμε τη λάμπα ανοικτή
 Καρωτίδα φωτός
 Είδαμε το φθινόπωρο να ρίχνει φύλλα
 Την ώρα να βγάζει παγετώνες από το στήθος
 Το χάος να κυβερνιέται από χάος
 Συνεταιριστήκαμε αγωνία
 Ανεβήκαμε στους εξώστες
 Δειπνήσαμε ως αργά

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
 Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2014

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΥΡΙΤΣΗ
Χειρόγραφη πόλη

Εκδόσεις **Μανδραγόρας**, Αθήνα 2013
 (σελ. 18, 20, 27, 38, 43)

ΜΥΡΙΟΦΥΤΟΥ ΚΑΙ ΜΑΤΑΛΩΝ

Όταν γύρισα σπίτι
Έλειπε η μέρα
Ο παρονομαστής τού αύριο
Πάτησα το διακόπτη
Και γέμισε το δωμάτιο μεταλλική συννεφιά
Δε θα 'πρεπε να βλέπω φόβο πίσω απ' τις κουρτίνες
Το σύρσιμο του σκοταδιού κάτω απ' τα έπιπλα
Στο χαλί της ερήμωσης
Μέσα στις ντουλάπες σταφύλια σιωπής στ' ακρόρουχα
Δε χρειάζονται το φόβο
Την οχλαγωγία των δευτερολέπων

Μπουκιές φωτός απλοποίησαν
Την εικόνα του δωματίου
Αρκετά για να δω πως ήμουν
Μόνη παρέα με τα παπούτσια που
Μόλις μου 'χες βγάλει

ΕΞΩΣΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η πολιτεία που κατοικούν τα χρόνια μου
μοιράζει τον ουρανό εισιτήριο
μοιράζει γκρεμούς για κρεβάτια
και τα εκατοστά της γέννησης
που τα λατρεύουν οι σπασμοί
και τα μιλούν σαν κολασμένοι.

Ω! Πώς φτιάχνονται σεισμοί μέσα σε κείνα τα εκατοστά
(τα ξωκλάδια των αισθημάτων).
Πώς τα κουβαλούν οι θνητοί των χειμώνων
με τις μακριές βαλίτσες τους
με τις κοντές μιλιές τους.
Τι άλλο να κρατάνε οι αναβάτες των τρένων
από πού έρχονται
και προφητεύουν την πολιτεία μου
την κάνουν πράξη
και την κεντούν στο κατωσέντονό μου.

Στην πολιτεία μου οι ώρες παραμονεύουν.
Η ιδιότητα της ύπαρξης χρονίζεται
σε ριπές κενού
προελαύνει σα μυρμήγκι από το
ύψωμα του χώματος.

Όσο για τους θεούς
δεν ενοχλούν τις δεήσεις μας
ξέρουν να τρώνε τα σώματα βουβά
τις μέρες παγωμένες

ΣΤΙΣ ΟΜΠΡΕΛΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ

Δάχτυλα στο ξημέρωμα
συγκρατούν το βρεγμένο λυκόφως που έρπει
Μπόρα η φωνή σου

Αυτοσχεδίασε σύννεφα
(δε θα σε κρίνουν οι ουρανοί)
Ανασπήλωσε τη βεβαιότητα της ύλης
(έγχρωμα ευαγγέλια τα άστρα)
Έλα. Να χτίσουμε άλλη μια μέρα
(ούτε τραγωδία ούτε εξημέρωση)
Ώρες που τρέχουν σαν νερό
πάνω σε άγουρες ντάλιες

Φωνάζω
Σιγάστε τα φώτα
Το νήπιο σύμπαν σάρκα λαμβάνει

*(Χειροκροτάει η βροχή
Το μαχαιράκι της αυγής
λάμπει στα πρωινά χέρια)*

Η ΚΡΑΚΟΒΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΚΟΜΑ ΜΑΚΡΙΑ

Αφού σκότωσα το ατελείωτο τίποτα
έφτασα ως τη γέννηση
(Έφευγαν πίσω τα λιμάνια των προορισμών
ξέπλεκα, αθέατα μες στον ταραχώδη κυματισμό τους)
Κι από δω αποκρίνομαι ξανά στο θάνατο
τον θαυμάζω

*Θα 'ρθω να σε ξαναδώ
τέλος καθρεφτισμένο στην αμμουδιά που δε βρέχεται
και που δε στεγνώνει*

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2015

ΖΕΦΗ ΔΑΡΑΚΗ

Η σπηλιά με τα βεγγαλικά

Με ξετυλίγει ο τρόμος

...

Μ' έδιωχνε
το αρπακτικό φως των φθορίων ζητούσε
συνεχείς εξηγήσεις
ο ακροατής του βάθους
Κι αυτό δεν ήταν μια προσποίηση βυθιζόμουν
στο άλεκτο
Το σώμα μου άδειαζε από μένα το στόμα μου
έφευγε απ' τις λέξεις

Το όνειρο με οδηγούσε απ' το χέρι
σα να 'μουν παιδί
ψιθύριζε να γυρίσω πίσω
Δακρυσμένος έτσι κι αλλιώς είναι ο χρόνος
μου φώναζε
δακρυσμένες όλες οι αποστάσεις
Οι διαμονές σου είναι μιλημένες

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Ποίησης 2015

ΖΕΦΗ ΔΑΡΑΚΗ
Η σπηλιά με τα βεγγαλικά

Εκδόσεις **Νεφέλη**, Αθήνα 2014
(σελ. 18, 19, 45, 46, 59)

Με ξετυλίγει ο τρόμος

...

Ήθελα να ξενιευτώ νύχτα
να επισκεφτώ
τις γέφυρες φημισμένων ποταμών
Ανέκαθεν ήθελα να ξενιευτώ από τα πλήθη
των ποιημάτων
να το σκάσω απ' το Αναλόγιο

Επιτέλους να ζήσω όλη τη μυθολογία της ομίχλης
Να φύγω ήθελα εκεί που η σιωπή λύνει
τη ζώνη της
παραδίνεται επιτέλους ολόψυχα
στον εαυτό της

Φυσούσε

α΄

Σα να μετακινούνται τώρα αργά οι πάγοι των τοίχων
Ένα κρύο φως βγαίνει απ' τις παλάμες μου κρεμάει
εναέρια κάδρα αναμνήσεων
Ατελείωτες ώρες πέρασαν από τότε που άνοιξε πανιά
εκείνο το δωμάτιο
Κάτι γέλια αράχνες απόμειναν να πλέκουν ιστούς
σέρνοντας πίσω τους ειρωνικά σκοτάδια

Ασυμφιλίωτη στεκόμουν κοιτούσα τον ίσκιο ενός φίλιού,
χεράκι παιδιού που ανέβαινε στο πρόσωπό μου

β΄

Τα φύλλα κρεμόντουσαν απ' τη βροχή
κατέβαζαν μιαν άλλη ζωή ανάμεσα στα δάχτυλά μου
όλα τα τελειωμένα

λέξεις που χάνονταν
γύρω απ' το μαυρισμένο τραπέζι του κήπου
γύρω απ' τη ράχη της σπασμένης καρέκλας

γύρω απ' το παλιό εκκρεμές
με τα σκοτεινά κεντήματα των πουλιών
μια μόλις ανάμνηση δείπνου οικογενειακού
γύρω απ' τα γέλια που κουδούνιζαν
σε αχνογάλαζα πιάτα
το χυμένο κρασί ενός δυσεύρετου άλλοτε

Φυσούσε

Οι καθρέφτες
που ξεφύλλιζαν το χρόνο
που κλείδωναν το αίμα

να μην νχεί τόσο εκκωφαντικά
γύρω απ' τις πράξεις

και το θαύμα το θαύμα
που σιγά σιγά,
έγινε ένας παλιός λεκές

Γύρω απ' τον κάμπο φυσούσε το θαύμα,
τότε που έκλαιγαν φιλιά στα σεντόνια

Είναι κανείς εδώ;

...

Τι θα πει ποίημα πρωτοσέλιδο
ποίημα
της τελευταίας σελίδας - ανάσα μου
εκεί να κρυφτείς

λέξη του ρίγους μου και
λέξη της ντροπής
που εκτίθεται ολόγυμνη
Και εξακολουθείς

Πετιούνται από δω
από κει πετιούνται
οι χειραψίες

Και μοναχά τρεις σίχοι
με τα μάτια χυμένα σε λάμψη βαθιά
γυρνούν το πρόσωπο
μη τους αγγίξεις

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

2015

ΜΑΡΙΑ ΦΙΛΗ

Το πιο παράξενο απόκτημα των εντόμων

Το φίλημα

Δε βλέπω πέρα απ' τον φράχτη το καλοκαίρι που μπαίνει όπου να 'ναι.

Καλοκαίρι που στων κοριτσιών τις μασχάλες αναπνέει.
 Όταν οι Αληγείς πάνω από τα τροπικά χείλη τους φυσούν
 ασταμάτητο το πάνε και το φέρνουν στο μήκος του ισημερινού.
 Σε ράχη λεοπάρδαλης που κινείται περιμετρικά της πεδιάδας
 και κλείνει μέσα αμπελώνες χοιροστάσια και λίμνες
 στρωμένος είναι ο ήλιος να τον εισπνέεις μέχρι να τελειώσει.
 Γιγάντιες είναι οι παρωπίδες να πιάνουν τους κροτάφους όλης της
 ανθρωπότητας, μα δεν πειράζει γιατί απ' τη γη θ' αναβλύζει αγιασμός
 και θα 'ναι όλοι ναρκωμένοι κι ευτυχείς μετά τον πόνο.
 Οι καρποί με όλα τους τα περιβλήματα και τις φλούδες,
 θα 'ναι γλυκοί, δίχως Σεπτέμβρη.
 Θα γεννιούνται άνθρωποι,
 καλώς το ήθελαν οι μάνες.
 Θα πεθαίνουν άνθρωποι,
 μα θα 'ναι ο τάφος τους προκρούσειο κρεβάτι
 με την ψυχή να περισσεύει πάντα.
 Ο ποταμός θα κυλάει θειάφι, μες στα πηγάδια φωτιές,
 να καίγονται τα σκοινιά πριν τραβήξει κανείς τους δαίμονες
 και κάνει επίγεια τη μαύρη πέτρα.
 Αλίμονο σε μένα,
 να βλέπω τα μικρά πουλιά να κοκκινίζουν στον αέρα και ύστερα,
 να χαράζω τα βράγχια των ψαριών να εκπνεύσουν θάλασσα
 να πάνε τα πουλιά αλλόφρονα μέσα να κλειστούν.
 Αλίμονο σε μένα,
 την ημέρα της γέννησής μου βρήκε επιτέλους βολική γη
 ένας σπόρος που αναπνέουσε σαν τον σπουργίτη για χρόνια
 κι εντάχθηκε σ' έναν πόρο της και κλείστηκε εντός της
 κι έγινε δέντρο με γερά κλαδιά ν' αντέξουν το σήκωμα
 του νέου μεταβατικού αμαρτήματος όλων των ανθρώπων
 που δε βρήκαν νόημα στον πόνο τους. Ετεροχρονισμένοι

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
 Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2015

ΜΑΡΙΑ ΦΙΛΗ

Το πιο παράξενο απόκτημα των εντόμων

Εκδόσεις **Μελάνι**, Αθήνα 2014
 (σελ. 10-11, 12-13, 16, 17, 21)

δειλοί ή άπιστοι θα παραμένουν εις τους αιώνας των αιώνων
εκκρεμή μισοφέγγαρα ένα μέτρο μόνο υψωμένοι πάνω από τη γη.
Αλίμονο σε μένα,
η γυναίκα τον βύζαξε ιχθύ εγώ τον γκρέμισα ναό κι έγινε το θέλημά του.

Στεγνώνουν οι ώρες κι ακνίζουν και δε βλέπω πέρα απ' τον φράχτη.

Είδα ο ήλιος ν' ανεβαίνει πάνω απ' τους ώμους του υιού της βροντής
του αγαπημένου υιού της καταιγίδας και είδα την πλάτη του
να λευτερώνει ακνούς που εναπόθεταν ψηλά μεσούρανη καλλιγραφία.
Ήτανε στο νερό. Γραφή
παρατηρήσεων πάνω στις ενώσεις των πραγμάτων ή κάτι για τη σωτηρία
και μία άλλη παλαιότερη
των προφητών με τα κίτρινα δάχτυλα που έλεγε πως η καλύτερη στάση
είναι αυτή που έχει ο ήλιος όταν μεσημεριάζει
και είναι ενώπιον όλων των ανθρώπων.

Κι άνοιγαν τα δάχτυλα οι ακριδοφάγοι
προς τη μεσημβρινή σταθερότητα.

Κι ανέμεναν οι άνθρωποι Θεό, ν'αντέξουν την αιώνια ζωή.

Ο συσχετισμός γης και ουρανού, στη στιγμή της γέννησής του.
Ο συσχετισμός θάλασσας κι ουρανού, στη γραμμή της ένωσής τους,
της κατάποσης των караβιών απ' ενός ορίζοντα βαθύνου αδηφαγία.

Κι απ' ενός χειλοπαιγμένου «πού μας πας, νύχτα, πού;» απελπισία,

ή λάμψη μου καίγεται καθώς κατά συρροή ελπίδα φλογοβόλος
αρπάζεται απ' τα φτίλια
και αυξάνει.

Από κερλ σε κερλί,

Χαίρε Δάσκαλε, έγινα
εγώ ο φιλημένος.

Αρνητικό ατόμου

Σκληρή γη σαν σίδηρος με πουπουλένιες αναπνοές
Επάνω
Να περπατούν
Να περιφέρουν απλωμένη στον αέρα την ιδέα της ξινής οσμής τους
Να τη μεταγγίζουν από υψωμένο χέρι σε υψωμένο χέρι
Έως τα κυματα που τη ρουφούν μαζί με τον εαυτό τους.

Κιτρίνισα κι εγώ,
Δε βλέπεις;
Δε μυρίζεις;
Γλείψε με παντού έτσι που είμαι κίτρινη και ξινή
Δεν είμαι μόνο το στόμα μου
Ολόκληρη είμαι ανάσα
Αυτό και τίποτ' άλλο
Εκεί
Στα πευκοδάση της ενδοχώρας

Ολόκληρη είμαι ανάσα.
Και κορμός
Από ήλεκτρο θνητός
Σκληρός στη σκληρή γη
Καθρέπτει εντόμων
Σειρές ολόκληρες από πόδια και
Αόμματα κεφάλια που συγκρούονται
Τι συνωστισμός ψυχών σε ένα μόνο σώμα!

Κόψε με
Κόψε μου το μπράτσο να αισθανθώ
Κόψε μου το γόνατο να αισθανθώ
Κόψε μου το αφτί, τη μύτη, το λαιμό
Να αισθανθώ, να ξεχειλίσω

Δονήσεις μικροδονήσεις και μικροδιαιρέσεις των δονήσεων
Σε λίγο δε θα κινούν ούτε ένα βλέφαρο.
Ό,τι ακούμπησα ποτέ στη γλώσσα μου

Πρέπει να ήταν παραισθησιογόνο
Άνοστο
Μάζα αρθροπόδων
Άοστων
Παρασιτώ επαναλαμβανόμενη εντός μου.
Ένας ουρανός

Σκάει στα πόδια μου
Όλος αέρας, νερό και άλας.
Μετρά
Πάντα αντίστροφα αυτός
Τώρα προς εμένα.

Στην κουφάλα αυτήν εκκολάπτω την τελευταία μου ύπαρξη
Στην τελική φάση πύκνωσης, είμαι
Ολη κεχριμπάρι
Λες
Ένα σμήνος από μέλισσες μου χιμάει
Ένα ολόκληρο κοπάδι από χρυσοβελόνες
Από κεντρί σε κεντρί γίνομαι το αρνητικό μου.

Μάνης

Στον Νίκο

Είσαι χελιδόνισμα υπάκουο στις εποχές.
Η αναμονή που έχω για σένα
κάνει όλον τον κόσμο αμμουδιά
Χρυσorroή κατάφωτη στη λύση του έαρος.

Κάθε φορά που μοιάζεις ν' αγαπάς κάτι
Χαϊδεύομαι εγώ μικρή σου μέχρι
που χαϊδεύω ολόκληρη θάλασσα.

Τοπίο άτοπο

Στον ουρανό της προέλευσής μου
Οι άνθρωποι σπέρνουν σάρι
Πού και πού επιστρέφω
Δύο μύγδαλα σκάνε κι απελευθερώνουν στα σπαρτά δύο λέαινες
Τις αφήνω να καταβροχθίσουν ό,τι βρουν
Ορμούν σ' αρσενικά, είναι
οι ηρώιδες της αυτοκρατορίας
κρατούν στα δόντια τους τα κεφάλια
οι χαίτες κρέμονται, ανούσια θλιβερά ξέφτια.

Η ησυχία που έρχεται είναι εξοντωτική
Μου ψαχουλεύουν ακόμα τ' αφτιά οι βρυκηθμοί
Οι λέαινες γλείφουν μανιωδώς τις γούνες τους
Σαλώμες που πλήττουν.
Οι άνθρωποι σπέρνουν σάρι, δεν αντιλήφθηκαν
πώς ο τόπος δεν υπάρχει πια

Είναι τοπίο άτοπο η επιστροφή στα βασίλεια που πέρασαν.

Στα υγρά μου δάχτυλα κολλά το χώμα
Λίγοι κόκκοι γης. Είναι ένα νέο μονότονο τοπίο
Σίγουρα κάποια μικρά ζώα θα το έβρισκαν βολικό
Δύο ή τρία είδη μού είναι συμπαθή
Μου φαίνεται ότι τους ταιριάζω.

Τα βλέφαρά μου δύο περιμετρικά οιδήματα
Ίσα που φαίνονται από μέσα οι φυγομανείς κόρες
Αποσκοπούν καθαρά στα φεγγάρια –δύο φεγγάρια, τυχαία συνθήκη ή
κακός οιωνός– τις τραβούν φυγόκεντρα

Όταν είναι κίτρινα σαν δακτυλίδια φωτιάς
Περνούν από μέσα τους οι κόρες
σαν δύο ερμαφρόδιτα λιοντάρια.

Μπορώ να είμαι απλώς

Καθώς απ' το γυρτό μπαλκόνι τ' ουρανού
Κυλούσε ο ένας ήλιος μετά τον άλλον
Ως την κορυφή της σκωμένης μου μύτης
Τις κορυφές του στήθους και των χειλιών,
Αμέσως άσπρισε ένας πόθος σε χνούδι νεότητας.

Μπορώ να είμαι απλώς η σουρικότα σου
Τεντωμένη σε χορδή από τον ουρανό δεμένη
Με μάτια μύγδαλα στους ορίζοντες της γης
Όλους τους ήλιους να φανατίζω στην ουρά μου.
Αν σου φανεί μονότονη η υψομετρία της ερήμου
Και μοναχικό το απόβραδο της σπηλιάς

Απ' τις οάσεις την πιο αγαπημένη σου να βρεις
Και να με τοποθετήσεις μέσα κεκλιμένη
Ανατολική ανάκλιντρη Οδαλίσκη σου
Ανάμεσα σε κρόσσια σε παγόνια σε βεντάλιες
Ανάμεσα σε σένα και σε ήλιους σφηνωμένους σε
Κηροπήγιο ορειχάλκινο ή χρυσό ή σ' επιθυμώ

Κράτα το πλάι μου τη νύχτα
Πολυτιμότεο φως φανάρι
Ότι νέος πόθος θα γεννηθεί
Από στιγμή σε στιγμή φωτός.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2016

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ

Ένα ελάφι δακρύζει πάνω στο κρεβάτι μου

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Ποίησης 2016

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ

Ένα ελάφι δακρύζει πάνω στο κρεβάτι μου

Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα 2015
(σελ. 2, 5, 13, 22, 25)

2.

Ένα σιδερένιο κρεβάτι που παραμένει ξέστρωτο ως αργά, δίνοντας
 μια δεύτερη ευκαιρία στην αγάπη
Ένα κερί που φωτίζει τα πορτοκάλια στο τραπέζι και το αρνί που
 κοιμάται στο πάτωμα
Ένα μαχαίρι που κόβει το ψωμί και το αστυνομικό δελτίο απ' την
 εφημερίδα ενώ πέφτουν στο δάπεδο λείψανα αγίων και οστά
Μικροσκοπικών πουλιών
Ένα συρμάτινο κλουβί με ηλιοτρόπια που μπορεί να γίνει ο δούρειος
 ίππος μου αν κάποιος φέρει μια σκάλα
Όλη τη νύχτα τότε θα βγαίνουν από μέσα κυβιστές στρατιώτες που
 μυρίζουν Γαλλία
Κι ένας θα τρέξει για να κόψει το αυτί εκείνου που απροειδοποίητα
 με φίλησε με πάθος στο μάγουλο
Σα να ήξερε πως ερχόμουν για να σας σώσω
Σα να ήθελε να φωτίσει τα στοιχειώδη μιας καθημερινότητας ευτελούς
Το κρεβάτι
 Το μαχαίρι
 Το κλουβί
Με μια ακόμα μεγαλειώδη προδοσία
Κάτι σαν ευαγγελισμό με πολλές πυγολαμπίδες κι ένα κόκκινο ντάτσουν
 σταματημένο στην ανηφόρα πίσω απ' το σπίτι
Που σιάζει σκουριά στον χωματόδρομο, περιμένοντας, πάντα περιμένοντας
Το επόμενο καλοκαίρι.

Μνήμη Antonio Cisneros

5.

Γύρεψα να ντυθώ όπως κι εσείς, αλλά δεν βρήκα τον τρόπο

Ένα παιδί ντύθηκε απόγευμα Τετάρτης πριν το ωδείο γιατί ο πατέρας του
είχε ντυθεί τρακτέρ

Ένας εργάτης ντύθηκε Νοέμβριος προτού η γυναίκα του χαθεί στη στροφή
του δρόμου ντυμένη λεωφορείο

Ένας ταξιτζής ντύθηκε τον καπνό απ' το τσιγάρο του εργάτη πριν αναληφθεί

Ένα κορίτσι ντύθηκε κουδουνίζοντας χριστουγεννιάτικο δέντρο αλλά κανείς
δεν το πρόσεξε

Ένα δέντρο ντύθηκε πέντε κρεμασμένους και μια Αντιγόνη με φτυάρι

Μια γυναίκα ντύθηκε γδύθηκε ντύθηκε κι ύστερα ομολόγησε πως δεν τη λένε
Μαρία

Ο τρελός απ' το άσυλο πήρε το τσεκούρι και ντύθηκε αγγελτήριο θανάτου

Ένας σκύλος πέρασε από μπροστά μας ολόγυμνος

Ένας άνθρωπος χωρίς σκύλο ντύθηκε άδειο δωμάτιο κι εγώ

Δεν μπορώ να σε ντυθώ όταν γυρίζω στο σπίτι.

Δεν έχει μείνει τίποτα πια να δοξάσεις.

13.

Όλοι κρύβουμε μια ανάληψη μέσα μας

με αερόστατο, πυρφόρο άρμα ή φωτοβολίδα
με χελιδονόψαρα, κενταύρους και μουσική ακορντεόν

η δικιά μου περιλαμβάνει έναν σταχτογάλαζο άνθρωπο,
διχαλογένη και με υμίψηλο
που κρατάει στην αγκαλιά του ένα πρόβατο

εκείνο πηγαίνει σε τόπο χλοερό – για μένα είναι
που φοβάμαι.

22.

Φυλλορροούν οι φίλοι, ο αέρας απιθώνει
Σεμνά στα χέρια έναν κίτρινο Ιούδα.
Άχυρα ξεμπλέκει απ' τα μαλλιά της μια γριά
Την ώρα που το λίγο σου νυχτώνει. Γι' αυτό το δάσος διπλοκλείδωσε
Μη βγουν.

Μα πού να πάνε; Τριγύρω χιόνι. Παραμονεύουν
Βοριάς λυσσάρης, Ιούδας, μάγισσα γριά

Και χθες στον ύπνο μου μιλούσα μ' ένα δέντρο
Και χθες στον ύπνο μου έπλενα δυο λασπωμένα περιστέρια
Τα μάτια μου απειλώντας πάλι να ραμφίσουν.

Τόσο σπουδαίος.

25.

Στην ελώδη επιφάνεια των ματιών σου
φυτρώνει μία χάλκινη ροδιά.
Μέσα στους ραγισμένους της καρπούς φλόγες μικρές
αναβοσβήνουν οι στιγμές της καθημερινότητάς μας:
υπάρχει από τα Γόμορρα φερμένο ένα τσίρκο
όπου λιοντάρια και αρκούδες τυραννούν
βάνουσα τους ανθρώπους. Μια εμποροπανήγυρις Ταρτάρων.
Η διάσημη τραγουδίστρια Λόλα Φλόρες στη σκηνή (εποχή δικτατορίας)
και του πατέρα το απίθανο αερόπλοιο.
Κάτω απ' τον έναστρο ουρανό σε σύρμα κρεμασμένα
κομμένα λάμπουν τα κεφάλια των ληστών.
Κάθε απόγευμα σταθμεύει εκεί στις πέντε ακριβώς
για τρία λεπτά, φωτογραφίες κι αναμνηστικά
ο «Μπλε Λωτός», πλοiάριο ρυπαρό και μεθυσμένο. Τώρα θυμάμαι:
Ανάμεσα στους επιβάτες του υπήρξα κάποτε κι εγώ,
άδειασα τη ζωή μου στα νερά σου.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2016

ΣΟΦΙΑ ΚΟΛΟΤΟΥΡΟΥ

Η τρίτη γενιά

ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Μεγάλωσα στο γκέτο· τ' όνομά μου:

Τι Τζέι απ' το Χάρλεμ, Τζένυ από το μπλοκ.

Φτάνουν έως το σύρμα τα όνειρά μου

κι άμα ξεφύγω, για όλους θα 'ναι σοκ.

Εδώ θα στρέφομαι, εδώ είν' η τροχιά μου

– τον κόσμο πως ν' αλλάξω μόνο εγώ;

Μεγάλωσα στο Ρίο, στις φαβέλες:

με λέγαν Έντσο, και στα δεκατρία

μαστούρωνα και είχα δυο κοπέλες

– ωστόσο, πριν με φάει η συμμορία,

εδώ θα βρίσκομαι, εδώ είναι τα όριά μου

– τον κόσμο δεν θα ορίσω, ένας εγώ.

Μεγάλωσα φτωχά στην Ουκρανία:

Ναστάζια με φωνάζανε, μα εγώ

απ' της φυγής πιεζόμουν τη μανία

– σε νέο ήθελα μέρος να βρεθώ.

Μα όπου κι αν πάω, είν' ίδια η θηλειά μου

– ο κόσμος θα με πνίγει, όπου κι αν ζω.

Μεγάλωσα στο φόβο: η Λιβερία

σπαράσσονταν, και όνομα δεν έχω.

Η Ευρώπη τ' όνειρό μου, η σωτηρία

που έγιν' εφιάλτης – δεν αντέχω.

Εδώ είμ' απρόσωπος, κανένας τ' όνομά μου

– στον κόσμο δεν θα λείψω κι αν χαθώ.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Ποίησης 2016

ΣΟΦΙΑ ΚΟΛΟΤΟΥΡΟΥ

Η τρίτη γενιά

Εκδόσεις **Τυπωθήτω**, Αθήνα 2015
(σελ. 16-17-18, 32-33, 36-37, 42-43, 44-45)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Μεγάλωσα σε κάποια συνοικία
που τους φωνάζαν όλους Γιώργο ή Πάνο
ή Δέσποινα ή Ρούλα ή και Μαρία
– κι όπου ήσυχια θα ζήσω ως να πεθάνω.

*Εδώ θα εργάζομαι, αυτή είν' η γειτονιά μου
– δεν θέλω να τ' αλλάξω, είν' απλό.*

Μεγάλωσα στις μεσοπολιτείες
μ' ονόματα ίδια: Τζίμυ ή Μαίρυν,
Μεχμέτ, Αϊσέ – στο Ομάν ή στις Ινδίες
μένει η μεσαία τάξη σ' όμοια μέρη.

*Εκεί όπου αναγνωρίζω τη σειρά μου,
τον κόσμο ξεχωρίζω κι αγαπώ.*

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Μεγάλωσα στα πιο όμορφα προάστια
και Φαίδρα με βαφτίσαν ή Λητώ.
Σε campus με σπουδάσανε τεράστια,
με το επιχειρείν ν' ασχοληθώ.

*Εδώ θα χαίρομαι, μαζί με τα παιδιά μου,
τον κόσμο, που θεωρώ φανταστικό.*

Μεγάλωσα στο γκέτο: τ' όνομά μου
Αλφόνσο Λούις, Γουλιέλμος, Στεφανί.
Γκέτο πλουσίων: όλα τ' όνειρά μου
έχουν πριν γεννηθώ εκπληρωθεί.

*Εδώ θα υπάρχω – κι οι άλλοι στην τροχιά μου.
Τον κόσμο δεν θ' αλλάξω. Κυβερνώ.*

SWEET SIXTEEN

*Στα παιδιά της Τάξης του '90
1ου και 4ου Λυκείου Παλαιού Φαλήρου
που ξαναβρεθήκαμε μετά από 22 χρόνια*

Εχθές, όταν προσπέρασα την πύλη,
τη μια στιγμή ήμουν γύρω στα σαράντα
κι ήρθαν συμμαθητές παλιοί και φίλοι,
περνούσ' η ώρα, μίκραινα – τριάντα.
Και να 'τοι όσοι γνωρίζω απ' τα μικράτα
κι ευθύς να ξαναβρίσκομαι στην τάξη
στο ίδιο το θρανίο, όπως πάντα
και σήμερα θα κλείσω τα δεκάξι.

Τα χρόνια μου κοπώ στα πρόσωπά τους
κι εκείνοι τ' αφαιρούν απ' τα δικά μου.
Μετρήσαμε γεννήσεις και θανάτους
κι είν' όλοι τους η τάξη κι η σειρά μου.
Οι μήνες φυλλοροούν στα δάκτυλά μου,
σαν τίποτα να μην μας έχει αλλάξει,
σαν πύργους-όνειρα να χτίζουμε της άμμου,
σήμερα που γινόμαστε δεκάξι.

Μπερδεύονται το τώρα κι οι αναμνήσεις
μ' όλα τα τραύματα των πιο παλιών ερώτων,
τ' ανομολόγητα κι οι εξομολογήσεις
που τα κατάπιε η ροή των γεγονότων
και μισοκρύβοντ' οι μορφές τους, με των φώτων
και των σκιών, που εναλλάσσονται στην πράξη.

Να τ' αχνοφέγγισμα των χρόνων μας των πρώτων,
από τα έξι μας και μέχρι τα δεκάξι.

Φίλοι, τα δεκαεπτά μας κλείσαμε μια μέρα
και στα δεκαοκτώ είχαμε πετάξει.
Τώρα σαράντα –και ακόμα παραπέρα–
κι όμως για πάντα μένουμε δεκάξι.

ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΛΑΣΣΟΝΕΣ

Την ποίηση αγαπώ, των ελασσόνων
κι η ποιητική κοινότητα το ξέρει.
Γυμνάσματα επιλέγω, του Σεφέρη,
– αθάνατα σαν έπη των αιώνων.
Μεθάω με τις μπαλάντες του Βιγιόν.

Μες τον Φιλύρα ψάχνω, παραφρόνων
– της σύφιλης – τις σκέψεις. Μου προσφέρει
γαλήνη σ' ουρανό το πεφταστέρι
σου Γκάτσου τα τραγούδια – οψίμων χρόνων –
κι εύρος ο Καββαδίας, των θαλασσών.

Τον Μάν στη Χαλκίδα ίχνη απογόνων
Σκαρίμπα αναζητώ το μεσημέρι.
Μες την Πεντέλη βρίσκω, καλοκαίρι,
σημάδια του Κοτζιούλα σ' επιγόνων
σπαράγματα – του βίου κρυφών ωρών.

Κι απ' άλλους; Κάτι λίγα, ήπιων τόνων –
που πνέει του μεσοπόλεμου τ' αγέρι,
το Λόγο καλλιεργώντας άξιο χέρι.
Στη δίνη τους βυθίστηκαν, των πόνων,
ματώσαν τις σελίδες των γραπών.

Και ψάχνω μες τους στίχους τους και μόνον,
των φίλων που 'χουν τόσο υποφέρει,
τη μέθεξη που η ποίηση θα μου φέρει.
Οι ελάσσονές μου είναι, των συγχρόνων
που μείζονες τους λέω – των ποιητών.

ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ

Μνήμη Ευγένιου Σπαθάρη

Ακούστε, μου ψιθύρισ' ο αγέρας
μιαν ιστορία για όλα τα παιδιά.
Είχε στηθεί ο μπερντές, τα σκηνικά –
παράσταση στο τέλειωμα της μέρας.

Ξεπρόβαλλ' ο Σπαθάρης απ' τη σκάλα,
με βήματα που πήγαιναν γι' αλλού.
Έβλεπε, μέσα στα θάμνη του μυαλού
πως στέλναν οι φιγούρες του σινιάλα.

Τα λόγια ετούτα είπε ο Καραγκιόζης:
«...Ευγένιε πάμε, μέσ' απ' τον μπερντέ,
η θέση σου εδώ είναι, χρόνια, ναι;
Εδώ, ανάμεσά μας, να δεσπάζεις.

Μη φοβηθείς, το χέρι σου κρατάω,
και ως το πανί μαζί σου, μυστικά
εγώ θα σε στηρίζω θριαμβικά,
θα σ' έχω αγκαζέ ως χαιρετάω...»

Πάει ο κυρ Ευγένιος να περάσει
– για πρώτη ίσως φορά – αμαχητί
εκεί όπου δεν ζούνε πια οι θνητοί,
εκεί όπου ο θρύλος του θα φτάσει.

Ως φεύγουνε οι Καραγκιοζοπαίχτες,
μ' ανδία Καραγκιόζηδες μετρώ,
γύρω μου, αντί κρυμμένο θησαυρό,
τσογλάνια και λαμόγια, θεομπαίχτες.

Οι ίδιοι στήνουν έργα απάνωθέ μου
και όλο κοιτώ με τρόπο στη σκηνή.
Τώρα που λείψαν πια οι αληθινοί,
πάμε – οι θεατές τους – κατ' ανέμου.

Με φρίκη τελικά το διαπιστώνω:
με λέξεις παίζω, κρύβομαι κι εγώ
μες τ' άσπρου μου χαρτιού το σκηνικό
και με σκιές γραμμάτων οργανώνω

τον θίασο του έργου μου και μόνο.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΚΟΥΦΗ

*Κι όταν η μάνα του, του λέει: «Γιατί
δεν πας να παίζεις όπως τ' άλλα τα παιδιά; »
«Βαριέμαι...» απαντάει αυτός σιγά
και τον περνούνε για ιδιότροπο πολύ.*

Νίκος Χάγερ-Μπουφίδης
Παράκληση στο θεό για έναν μικρό καμπούρη

Στο διάλειμμά της πάντα μόνη. Ένα βιβλίο
στα χέρια της, μικρή να το 'χει συντροφιά.
Κι ο δάσκαλος όλο να λέει μες το σχολείο:
«γιατί δεν παίζεις όπως τ' άλλα τα παιδιά;»

Στην τάξη πάνω, τα κορίτσια συμμορία
έχουνε φτιάξει κι είναι όλα τους σκληρά.
Συλλέγουνε φακέλους γι' αλληλογραφία
και αυτοκόλλητα ωραία, γυαλιστερά.

Καμία όμως δεν της δίνουν σημασία.
Πρώτο θρανίο – έν' αγόρι ο διπλανός.
Η Κάτια, η Θάλεια, η Νικολέττα κι η Μαρία
δεν της μιλάνε, ούτ' η Μίνα, η αρχηγός.

Παίζει ποδόσφαιρο και μπάσκει με τ' αγόρια.
Πιο εύκολο είναι – γιατί δεν μιλάν πολύ.
Έχουν κανόνες ορισμένους, έχουν όρια
και είν' ακόμη – για τα μέτρα τους – ψηλή.

Κάποια φορά η Νικολέττα κι η Μαρία
την πλησιάζουν μ' ενδιαφέρον, ξαφνικά.
Δήθεν ρωτούν κάτι για γλώσσα, ορθογραφία,
κοιτώντας έντονα, να δουν τι έχει στ' αυτιά.

Ύστερα εκείνη, όλο τ' απόγευμά της κλαίει.
Μα ο κόσμος έξω αδιάφορος, μακριά.
«Έγραψα ένα ποίημα, διάβασε», μου λέει
κι έχ' η φωνή της μια παράξενη χροιά.

Τη βλέπω τώρα στην παλιά φωτογραφία
και μ' όλη μου τη θερμή πάλι της μιλώ.
Οκτώ χρονών παιδάκι, λέγεται Σοφία.
Τριάντα χρόνια πίσω, ξέρω, ήμουν εγώ.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

2016

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΛΤΣΙΔΑΣ

Τα ορεινά

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

Χωράς να κινηθείς απ' τη μian άκρη στην άλλη

Εδώ έχει κίνηση και γέννηση και θάνατο
Πλατάγιασμα της πέτρας στο μαύρο πανί του ποταμού

Κι αν βγούμε βράδυ ως το βουνό
–με κλαρίνο και λαούτο και φόβο για βοηθό–
έρχονται ζώα με στόμα κόκκινο που αχνίζει

Είναι ένας τόπος όμορφος
Τόπος ροής
τόπος κυνηγιού
τόπος μελισσοκόμων.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2016

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΛΤΣΙΔΑΣ
Τα ορεινά

Εκδόσεις **Μελάνι**, Αθήνα 2015
(9, 12, 24, 28, 29)

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Χαρούμενος είμαι
Ξαπλώνω μες στις σιωπής
το μαύρο μαξιλάρι
Κι έχω για στήριγμα απαλό
χορούς αργούς δέντρο μικρό κι ένα λουλούδι φρέσκο
Της άνοιξης χαμόγελο
του γέρου προσκεφάλι
Γελάς κι εσύ κι έχεις λυγμό
τραγούδι φυτεμένο μέσα στα κόκαλά σου
Φυσάει αέρας τρίζουνε
τα ακροδάχτυλά σου.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ

Πάει η γριά κόβει τα ξύλα κοπά ως το παράθυρο
Αντανακλάται στο τζάμι ο ήλιος κι η σκιά των δέντρων
Σα να την τραβάν φωτογραφία γελά

Ο φόβος –σκέφτεται– βρίσκεται στη στιγμιαία θύμηση
ή στη στιγμιαία αντίληψη
πως τα μαλλιά της τώρα τρομάζουν τα εγγόνια της
πως ο ύπνος θα μένει ταραγμένος
κι αρχίζει ο καιρός με παραμιλητά και χιόνια
που παγώνουν τα κόκαλα

Τελειώνει τώρα ενώ κοιπά με μάτι ακίνητο
τους σάπιους φράχτες
το βουνό που δείχνει τις καμάρες του
το παλιό της σπίτι που πίσω του είχε μόνο
ένα εκκλησάκι και το δάσος

Τελειώνει –με γνώση ή όχι γνώση–
και η δουλειά και η ζωή.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Έρθ' από κει που δεν υπάρχει ήχος
μέσα απ' την ψυχρότητα των χρωμάτων
Φορά την κάπα των βοσκών
πιάνει τον ήχο των νερών
τις σταγόνες στα παράθυρα και τον ιδρώτα στα γένια
Φωλιάζει στα όμορφα χαμόγελα
Κουβαλά στο κεφάλι κούφιο ξύλο
και μian αχτίδα σεληνόφως
Βάζει προσκέφαλο το άλμα των βατράκων
και δεν κοιμάται ποτέ
Κρεμάει για φυλαχτό στο κεφαλάρι
τραγίσιο κέρατο αιχμηρό

Λέει
Τα λόγια τα διαφεντεύουν τα νερά
Τα σκυλιά συνεισφέρουν στην ομίχλη όταν ανασαίνουν
Τα μάτια γίνονται αστέρια σε νερολακκούβες.

ΠΟΙΜΕΝΙΚΗ ΕΥΦΟΡΙΑ

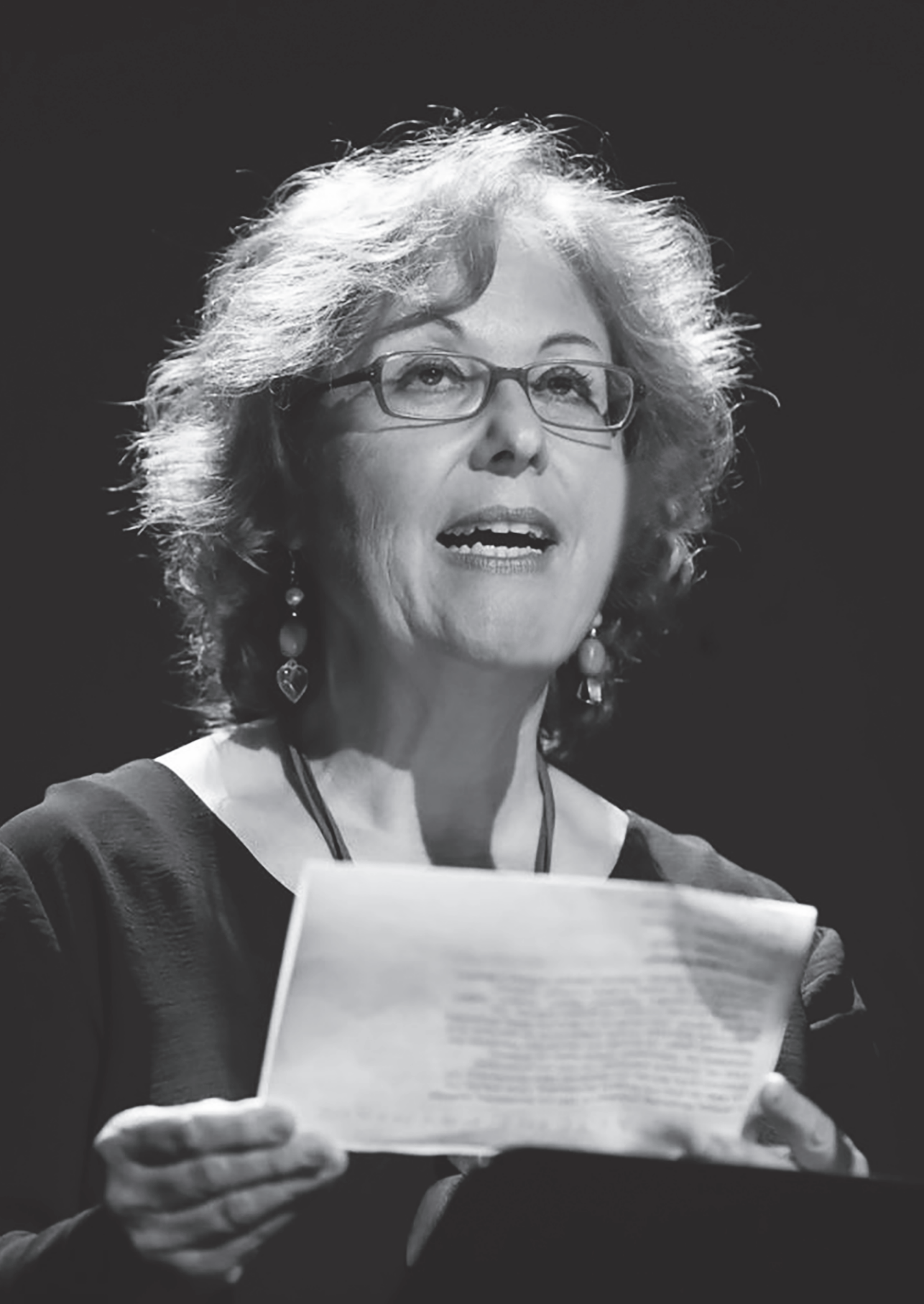
*στον Βαγγέλη Μπριάνα
που παραμένει φίλος και μουσικός αναγνώστης*

*– Έτσι πέφτει η νύχτα;
– Έτσι πέφτει.*

Αριστερά ένα ξύλινο όχημα
σαπισμένο
Άχυρο πατημένο και σκοτάδι

Στο λιβάδι
καρφωμένες πάνω στη χλόη
ξύλινες εσοχές για τον ύπνο των ζώων
Ο βοσκός πλαγιάζει κάτω απ' το πεύκο
Τα ζωντανά μαζεύονται γύρω του

Αργά αργά τα πόδια σέρνονται
και τα κουδούνια αναγγέλλουν
τον ερχομό της σιωπής.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2017

ΧΛΟΗ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕΛΗ

Οι ομοτράπεζοι της άλλης γης

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙΑ

Ήταν αξιολάτρευτα τα κοριτσάκια.
Φορούσαν λευκά και τα πρόσωπά τους πελιδνά.
Βούλιαζαν, όλο βούλιαζαν.
Ζευγάρια άδεια παπούτσια στην επιφάνεια
με τα κορδόνια να επιμένουν σε χαμόγελο
Θα σε χάιδευα, είπε το ένα όπως τότε στο στρατόπεδο
Θα σε χαστούκιζα είπε το άλλο όπως τότε στους βομβαρδισμούς
Θα σε αγκάλιαζα είπε το τρίτο όπως τότε στα αέρια
Δείξτε μου τις παλάμες σας, διέταξε
ένας κορδωμένος άντρας με σπολή
πάνω σ' ένα φουσκωτό.
Τα κοριτσάκια φουρφούρισαν χαρούμενα
ανασηκώνοντας με νάζι τον ποδόγυρο.
Κοιτάξτε, κύριε, φώναξαν,
Πόσο όμορφα κολυμπάμε δίχως χέρια.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Ποίησης 2017

ΧΛΟΗ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕΛΗ
Οι ομοτράπεζοι της άλλης γης

Εκδόσεις **Γαβριελίδης**, Αθήνα 2016
(12, 16, 25, 39, 49)

ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ

Θα τρέχω επτά μέρες και επτά νύχτες
 ώσπου κάθε μικρή θάλασσα
 να νεκρώσει απ' τ' αλάτι της
 απ' την Σαχάρα ως την Ιορδανία,
 απ' την Κόκκινη Έρημο ως την Τακλαμακάν
 απ' την Ατακάμα ως την Θαρ
 ως την πιο έρημη έρημο του κόσμου
 εκεί που μ' αρνήθηκες,
 θα τρέχω
 μέχρι χθες
 που μία φίλη σε ανέφερε τυχαία
 μέχρι αύριο
 που γέροι
 σε ριγέ πολυθρόνες
 θα βουλιάζουμε
 σε κάποια Βενετία
 θα τρέξω
 μέχρι να ξεχάσω τα κίτρινα πουλιά
 που φτερουγίζουνε στα μάτια σου
 θα τρέξω
 μέχρι που να μην πονάω πια για σένα.

ΤΑ ΓΥΑΛΙΝΑ ΣΠΙΤΙΑ

Αυτοί που ζουν σε γυάλινα σπίτια
 πεθαίνουν σε τάφους μαυσωλεία.
 Στο σπίτι του κρεμασμένου
 υπάρχει πάντα άφθονο σκοινί.
 Αν τρεις μέρες κοσκινίσεις
 τρως μουχλιασμένο πάντα το ψωμί.
 Ο αδελφός ρίχνει μπύρα στο φρεσκοσκαμμένο χώμα
 και αφήνει πάνω ένα πακέτο με τσιγάρα,
 μήπως κρυφά πάλι ο πατέρας
 τώρα πια που καθόλου δεν πειράζει,
 θελήσει να καπνίσει.
 Τελικά αποδείχτηκε ότι ο μπαμπάς μου είχε δύο ζωές,
 μία δική του, μια δική μας
 μόνο που η δική μας έλειπε πάντα σε ταξίδι για δουλειές
 ένα άγνωστο κορίτσι κλαίει πάνω στο φέρετρο
 άγρυπνες οι νύχτες με τεράστια νύχια
 σκίζουν την επιφάνεια του γυαλιού
 θα πάμε στην Ζάκυνθο υπόσχεται ο μπαμπάς στην νέα σύζυγο
 την ώρα που τον παίρνουν στο φορείο για εγχείρηση
 ύστερα κάπως ξεχνάει να αποχαιρετήσει
 τους κατιόντες που υποθέτουν συγγενείς.
 Αυτοί που ζουν σε γυάλινα σπίτια
 δεν είχαν ποτέ καλοστρωμένο κυριακάτικο τραπέζι
 κανείς δεν τους πέρασε ποτέ το αλάτι
 όσο για το βούτυρο απλώς έλιωνε επάνω στις πληγές
 αυτοί που ζουν σε γυάλινα σπίτια
 διακριτικά ας αδειάζουν τα σταχτοδοχεία
 και ας προσφέρουν πηχτό καφέ παρηγοριάς
 σε σεμνά φλιτζανάκια ενός δακρύου.

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΚΑΡΑΒΙ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Είχαμε παγιδευτεί σ' εκείνο το παλιό καράβι, που όλο έπλεε προς τα πίσω κι όταν τελικά φθάσαμε στην καινούργια γη, ανάλαφρος αέρας ανασήκωσε τα κολλαριστά μας φορέματα, τι είναι εδώ ρώτησε η Αδελαΐδα, χωρίς μνήμη φουρφούρισε η Ελισάβετ, μήπως χρειάζεστε μία ομπρέλα, ψιθύρισε η Μαίρη Σμιθ και ύστερα όλα τελείωσαν, γιατί κάποιος έκλεψε τον μικρό Χανς, ξέρετε αυτόν που ο φούρναρης έπλασε από ζυμάρι κι όλοι ξέρουμε πως ήταν η αθωότητά μας, όπως τα φτερά πεταλούδας ή ένα αλογάκι της θάλασσας και ένας ναύτης είπε είναι η αγάπη κι ένας άλλος είπε όχι, μπαίνουμε απλώς σε άλλο αιώνα.

ΤΑ ΚΟΜΟΔΙΝΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΝΙΚΟΛΣΟΝ

Άνοιξη του 1828
αποφασίσαμε να αναστηλώσουμε το σπίτι.
Εγώ κρατούσα έναν κουβά με μπλε μπογιά
και με πινέλο έβαφα την μέρα ώσπου νύχτωνε.
Εσύ επισκεύαζες τον ουρανό
και αντικαθιστούσες τα καμένα αστέρια.
Τελικά κάναμε τρία παιδιά
κι έναν ξύλινο κούκλο
με σπασμένη μύτη.
«Σκληρά χρόνια τότε» λες
ενώ επιδιορθώνεις σόλες παπουτσιών.
«Αυτοί ήταν τότε γάμοι» ξεφυσάς
και χτυπάς κάτω το μπαστούνι σου.
Διαρκείας από ξύλο ανθεκτικό,
οι άνθρωποι σαπίζουν μαζί με το κρεβάτι
και τα κομοδίνα με σκαλίσματα
δεξιά και αριστερά.
Γίνομαι κολλαριστή για να με αγαπήσεις.
Ένας αιώνας πέρασε
και ακόμα δεν με κοιπάζ
όταν γδύνομαι μπροστά σου.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2017

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΠΟΛΕΝΑΚΗΣ

Τα τριαντάφυλλα της Μερσέδες

Ι. ΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ ΤΗΣ ΜΕΡΣΕΔΕΣ

Αντίο Γρανάδα αντίο Μάλαγα αντίο Χαέν
 πέφτουν οι πόλεις πίσω μας η μια μετά την άλλη
 πέφτουν οι πόλεις
 θ' αφήσω όλα τα ερωτήματα αναπάντητα
 αγαθοί ηλικιωμένοι πολιτοφύλακες
 της Guardia Civil
 που τους έπιασε κι αυτούς στον ύπνο ο πόλεμος
 πίνουν μαζί μας κρασάκι και τρώνε λουκάνικα
 αλλά εγώ που βρέθηκα στα τοπία των μαχών
 στη Χaráμα και στην Τερουέλ
 εγώ που διάβηκα τον Έβρο ποταμό
 κάτω από τη λάμψη των φωτοβολίδων
 κάτω από το κροτάλισμα των εχθρικών πολυβόλων
 εγώ που πίστεψα στην παγκόσμια επανάσταση
 εγώ που έγραψα στο νερό ποιήματα
 που δεν διάβασε ποτέ κανείς
 εγώ ο τελευταίος επιζών της ταξιαρχίας Λίνκολν
 δεν καταδέχομαι να παραδώσω το περιστροφό
 με το οποίο πυροβόλησα κάποτε τους ουρανούς
 και τους μακρινούς πλανήτες που περιστρέφονται
 δεν καταδέχομαι να επιστρέψω στα παλιά τοπία των
 μαχών
 στη Χaráμα και στην Τερουέλ
 επειδή έχασα την ομπρέλα μου και βρέχει ακόμα
 καταρρακτωδώς στην Ισπανία
 κι επειδή κάποτε στον υπόγειο
 της Νέας Υόρκης είδα με τα ίδια μου τα μάτια
 έναν φτωχό πλανόδιο πωλητή να πετά
 το εμπόρευσμά του καταγής και να πηδά
 ξαφνικά στις γραμμές του τραίνου
 και η κυκλοφορία ευθύς διακόπηκε

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
 Βραβείο Ποίησης 2017

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΠΟΛΕΝΑΚΗΣ
Τα τριαντάφυλλα της Μερσέδες

Εκδόσεις **Μικρή Άρκτος**, Αθήνα 2016
 (σελ. 6-11, 40-43)

και ο σταθμός εκκενώθηκε
κι από τότε δεν ξαναφάνηκαν ποτέ
στα μέρη μας ούτε η ωραία
τυφλή ανθοπώλης της ταινίας του Τσάπλιν
ούτε το ρακένδυτο παιδί που ονομαζόταν
Όλιβερ Τούιστ
ούτε ο μέγας ζογκλέρ Ενρίκο Ραστέλι
πλησιάζει όμως ο καιρός που θ' ανοίξουμε
όλοι τις φλέβες μας και θα κοκκινίσει
ο κόσμος όπως ακριβώς προέβλεψε
κάποτε η τσιγγάνα Μερσέδες εκείνη η ωραία
Ανδαλουσιάνα Μερσέδες που εκτός των άλλων
χαρισμάτων της ήξερε τον τρόπο να περνά
ανέπαφη μέσα από τις φλόγες
πράγμα αδιανόητο αλλά για εκείνη
τίποτα δεν ήταν αδιανόητο
κι έτσι λοιπόν δεν είχε διστάσει
να διασχίσει μια νύχτα
ολόκληρη τη ναρκοθετημένη πεδιάδα
μόνο και μόνο για να περάσει απέναντι
στο χωριό της κι έπειτα
επέστρεψε θριαμβευτικά διασχίζοντας
ξανά από την αρχή τη ναρκοθετημένη
πεδιάδα και μας έφερε κούτες ολόκληρες
με τσιγάρα και χοιρομέρι
απ' το χωριό της περίφημο χοιρομέρι
απ' το χωριό της και τη θυμάμαι ακόμα
θα θυμάμαι για πάντα τη *Μερσέδες που φτερούγιζε*
πλην όμως πρόφθασε να μας δείξει
πώς να διασχίζουμε ατάραχοι τα φοβερά
ναρκοπέδια απλώς μ' ένα τριαντάφυλλο στο στόμα
και νομίζω επίσης ότι πριν τον πόλεμο υπήρξε
χορεύτρια
χορεύτρια που είχε σαγηνεύσει τους πάντες

όχι μόνο στη Γρανάδα αλλά και στο Παρίσι
και στη Δαμασκό και ήμουν κι εγώ
ξετρελαμένος μαζί της τότε
όπως και όλοι εξάλλου αλλά εκείνη
δεν ανήκε σ' αυτό τον κόσμο
και ως εκ τούτου οι προσπάθειές μου
δεν μπορούσαν παρά να πέσουν
στο κενό και ο έρωτάς μου υπήρξε μάταιος
όπως όλοι οι έρωτες
και σας παρακαλώ να το θυμάστε αυτό
για όλους αυτούς τους λόγους δεν πρόκειται
να παραδώσω το περίστροφό μου
ούτε πρόκειται να επιστρέψω ποτέ
στα παλιά τοπία των μαχών
στη Χαράμα και στην Τερουέλ
απ' όπου αποχώρησα κάποτε μ' ένα πελώριο
τραύμα στο στήθος το οποίο δεν υπήρξε
θανατηφόρο τελικά αλλά θα το φέρω
σε όλη την υπόλοιπη ζωή μου
και εις τους αιώνες των αιώνων επειδή
διέσχισα κι εγώ τα Πυρρναία μαζί
με τις χιλιάδες των προσφύγων διέσχισα
τα Πυρρναία μαζί με τα απελπισμένα
πλήθη της ήπας
και θα θυμάμαι για πάντα
τους τυφλούς και τους σακατεμένους
και τους ετοιμοθάνατους που διέσχισαν
μαζί μου τα σκοτεινά αφιλόξενα βουνά
και πολλοί έκλαιγαν με λυγμούς
σαν μικρά παιδιά έκλαιγαν με λυγμούς
και ελάχιστοι ήσαν εκείνοι που κατάφεραν
να περάσουν τα κλειστά σύνορα αλλά κανείς
δεν μας υποδέχθηκε ποτέ με ανοιχτές
αγκάλες από καμία πλευρά των συνόρων

κανείς ποτέ εμάς που βρεθήκαμε στα τοπία
των μαχών στη Χαράμα και στην Τερουέλ
εμάς που κληρονομήσαμε ένα πελώριο
τραύμα στο στήθος
και θα το κουβαλάμε πάνω μας
εις τους αιώνες των αιώνων
κανείς δεν μας υποδέχθηκε
ποτέ πουθενά εμάς τους φτωχούς
αθώους ψαράδες της Γαλιλαίας που μαζεύαμε
με θλίψη τα άδεια δίχτυα μας κανείς
δεν βρέθηκε να μας δεχθεί πουθενά
με αποτέλεσμα πολλοί
μέσα στην απελπισία τους
να ξαπλώσουν εκεί στη μέση της ερημιάς
μέχρι να πεθάνουν αβοήθητοι
και άλλοι που άκουσαν το βραχνό
τραγούδι των Σειρήνων μέσα από τα γκρίζα
κύματα του Port Bou
προτίμησαν να γλιτώσουν αυτοκτονώντας
και έβρεχε καταρρακτωδώς όπως βρέχει
πάντοτε στην Ισπανία
και από την άλλη μεριά των συνόρων
έβρεχε επίσης επειδή απ' τη μεριά
του παραδείσου πνέει πάντοτε
μια φοβερή θύελλα αλλά όλα αυτά
συνέβησαν πριν από πολλά
χρόνια και πέρασαν αιώνες μέχρι
να συνηθίσω τη νέα μου ζωή ως βετεράνος
ενός ένδοξου αγώνα που προδόθηκε
ενός πολέμου που δεν
μπορούσε να χαθεί αλλά χάθηκε
ως επιζών της θρυλικής
ταξιαρχίας Λίνκολν
τώρα έπρεπε και πάλι να βγάλω

τα προς το ζην έτσι αναγκάστηκα
να κάνω ένα σωρό βρωμοδουλειές
έφθασα στο σημείο να πάρω μέρος
σε σικέ αγώνες πυγμαχίας απ' τους οποίους
αποχώρησα με σπασμένα πλευρά
κι ένα σωρό σπασμένα δόντια αλλά τουλάχιστον
έμεινα με την ικανοποίηση ότι τελικά
δεν κάθισα μέχρι τέλους να τις φάω
αντίθετα κατάφερα να βγάλω νοκ- άουτ
με μια και μόνο γροθιά τον θηριώδη
πυγμάχο Βίνσεντ Λούκας πρωταθλητή
βαρέων βαρών εγώ που δεν είχα την παραμικρή
ιδέα από πυγμαχία κατόρθωσα μάλλον κατά λάθος
να σωριάσω σαν άδειο σακί τον φοβερό μου αντίπαλο
με μια και μόνο γροθιά αλλά βέβαια εκείνος
δεν μου το συγχώρεσε ποτέ αυτό
και μου ψιθύρισε στ' αυτί ότι
θα με βρει μια μέρα και θα με λιανίσει
θα μου κόψει τα πόδια με το πριόνι
και μπορεί και να την πραγματοποιούσε
την απειλή του αν μ' έβρισκε
γιατί όπως αργότερα έμαθα ο θηριώδης
πυγμάχος Βίνσεντ Λούκας πρωταθλητής
βαρέων βαρών ήταν πρωτοπαλίκaro
του τρομερού Σαλβατόρε Μπαμπίνο
αφεντικού της μαφίας της Νέας Υόρκης
και ανιψιού του Λάκυ Λουτσιάνο αλλά ποτέ
δεν μ' ανακάλυψαν ευτυχώς
και το πιο αστείο απ' όλα είναι ότι σήμερα
από ένα παράξενο παιχνίδι
της μοίρας ο πυγμάχος κι εγώ
είμαστε τρόφιμοι στο ίδιο
άσυλο γερόντων εγώ μόλις τον είδα
αμέσως τον αναγνώρισα τον άλλοτε

φοβερό μου αντίπαλο κι ας πέρασαν
από τότε ένα σωρό χρόνια αλλά αυτός
δεν με θυμάται καθόλου ευτυχώς
και για τους δυο μας γιατί αλλιώς
θα 'πρεπε να χυθεί αίμα αλλά αυτός
ούτε καν θυμάται ότι
κάποτε στα νιάτα του υπήρξε ο περίφημος
Βίνσεντ Λούκας πρωταθλητής βαρέων βαρών
στην πυγμαχία πρωτοπαλίκαρα
του τρομερού Σαλβατόρε Μπαμπίνο
αφεντικού της μαφίας της Νέας Υόρκης
και ανιψιού του Λάκυ Λουτσιάνο
τίποτα δεν θυμάται ο καημένος
ούτε ρίχνει πια γροθιές σε κανέναν
μόνο κλάνει διαρκώς στην τραπεζαρία
την ώρα του φαγητού
και αδειάζει πρωί και βράδυ
τη μασέλα του στο νερό

II. ΟΝΕΙΡΟ 1914

.....
αλλά ο άνθρωπος αυτός
συνελήφθη τυχαία από την αστυνομία
της αυτοκρατορίας συνελήφθη τυχαία
για μια αιτία εντελώς άσχετη με το ζήτημα
της απόπειρας και όσα έλεγε δεν έγιναν
πιστευτά και δεν πρόλαβε να προειδοποιήσει
τον αρχιδούκα κανείς πια δε μπορούσε
να σταματήσει τον τροχό
της μοίρας που μπήκε σε κίνηση
σήμερα εμείς ξέρουμε αυτό
που ο Γκαβρίλο Πρίντσιπ τότε δεν γνώριζε
αλλά ούτε και ο αρχιδούκας ούτε καν
η δούκισσα Σοφία αν και πέρασε
ολόκληρη τη νύχτα με τα μάτια ορθάνοιχτα
στο σκοτάδι βασανισμένη
από κακά προαισθήματα

σταματώ εδώ για λίγο την αφήγηση
νιώθω σαν να γνωρίζω πολύ καλά
τον Γκαβρίλο Πρίντσιπ
τον βλέπω κι αυτόν όπως όλους
τον βλέπω καθαρά όπως κάποιος
που κοιτάζει μέσα από ένα πεντακάθαρο
κρύσταλλο
διαβάζει ένα σχεδιάγραμμα διαβάζει
μια επιστολή κάτω απ' το αδύναμο
φως μιας λάμπας γκαζιού
ελέγχει για χιλιοστή φορά
το περίστροφό του βλέπει οράματα
με τα μάτια ορθάνοιχτα στο σκοτάδι

ο Γκαβρίλο Πρίντσιπ
θυμάται τις αθώες κότες που κυνηγούσε
παιδί σ' ένα χωριό της Βοσνίας
θυμάται τον πατέρα του
που ονομαζόταν Πέταρ και ήταν
ταχυδρόμος και διέσχισε τους χωμάτινους
δρόμους πάνω σ' ένα γέρικο άλογο
θυμάται ένα από τ' αδέρφια του
που πέθανε βρέφος
θυμάται το νεκροκρέβατο σκεπασμένο
με ωραία άσπρα λουλούδια
θυμάται την ομίχλη και τη λάσπη και τη βροχή
που έκανε τους δρόμους αδιάβατους το χειμώνα
τον βλέπω να σβήνει το φως
βλέπω ακόμα και την καύτρα του τσιγάρου του
στο σκοτάδι
Την επόμενη μέρα είναι από νωρίς
στη θέση του στη γωνία
του δρόμου η πρώτη απόπειρα αποτυγχάνει
αφήνοντας πίσω της τραυματίες και νεκρούς
αλλά οι πραγματικοί στόχοι της
δεν παθαίνουν απολύτως τίποτα
τώρα λοιπόν ήρθε η σειρά του
να εισβάλει ορμητικά
στη σκηνή της Ιστορίας
αλλά ούτε καν του περνάει
απ' το μυαλό ότι
έχει πιαστεί στη φοβερή
παγίδα της μοίρας ότι εξαπτίας του
πρόκειται σύντομα ν' ανοίξουν
οι πύλες του χάους και του ολέθρου
ότι αρκεί ένας πυροβολισμός
για να μεταβληθεί ο κόσμος ολόκληρος
σε ερείπια
όλα όσα ακολούθησαν στη συνέχεια

ξετυλίζονται μπροστά μου σαν ένα βουβό
φιλήμ βλέπω τα γεγονότα σαν να στέκομαι
μπροστά σ' έναν καθρέφτη
ονείρου ο Πρίντσιπ βρίσκεται μπροστά
στο μαύρο αυτοκίνητο του αρχιδούκα
και κρατώντας το περίστροφο πυροβολεί
από κοντά αρκετές φορές
ο Πρίντσιπ εγκαταλείπει
τη σκηνή τρέχοντας
ο αρχιδούκας έχει χτυπηθεί
το ίδιο και η σύζυγός του Σοφία
δούκισσα του Χόχενμπεργκ
αν και δεν ήμουν παρών
τη στιγμή που ο Πρίντσιπ
πατά τη σκανδάλη
τα βλέπω όλα καθαρά όπως
κάποιος που κοιτάζει μέσα από ένα
πεντακάθαρο κρύσταλλο όλα
ξετυλίζονται μπροστά μου σαν ένα βουβό
φιλήμ βλέπω τον αρχιδούκα να πέφτει
η δούκισσα Σοφία πέφτει επίσης
γέρνει στο κάθισμα χτυπημένη στο αυτί
όλοι ξαφνικά στεκόμαστε μπροστά σ' έναν
καθρέφτη
ονείρου οι πύλες του χάους
και του ολέθρου
έχουν ανοίξει ο οδηγός βγάζει
ένα μαντήλι για να σκουπίσει
το αίμα από το στόμα της δούκισσας
όλα συμβαίνουν ταυτόχρονα
ένα μεγάλο ατμόπλοιο με την ονομασία *Ανκόν*
αποπλέει θριαμβευτικά από το λιμάνι
του Παναμά
ο Πρίντσιπ εγκαταλείπει
τη σκηνή τρέχοντας

ένα τραίνο ταξιδεύει
 ολόκληρη τη νύχτα από τη Βιέννη
 στο Σαράγεβο διασχίζοντας
 αγρούς και κοιλάδες και πυκνά
 δάση με καστανιές που θυμίζουν
 τα μελαγχολικά τοπία του Στίφτερ
 αγροί και κοιλάδες και πυκνά δάση
 με καστανιές που φλέγονται
 φλέγονται κάτω
 από τις θανατηφόρες λάμπες
 των άστρων
 άρρωστα άλογα και δυσκίνητα βόδια
 σέρνουν κάτω από τη βροχή
 τα σκουριασμένα κάρτα των νεκρών
 οι πύλες του χάους και του ολέθρου
 έχουν ανοίξει ένας ολόκληρος
 κόσμος βυθίζεται στην τρέλα ένας
 ολόκληρος κόσμος έφθασε στο τέλος του
This is the way the world ends
 αυτή θα είναι η τελευταία μας λέξη καθώς
 βυθιζόμαστε αργά στη μαύρη
 λάσπη των χαρακωμάτων
 παραιτηθείτε από κάθε ελπίδα
 παραιτηθείτε *This is the way*
 η εποχή
 των ασφυξιογόνων αερίων
 επέρχεται.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

2017

ΔΑΝΑΗ ΣΙΩΖΙΟΥ

Χρήσιμα παιδικά παιχνίδια

ΣΤΟ ΛΟΥΝΑ ΠΑΡΚ

Δύο γιγάντιες χελώνες
από μακρύ ταξίδι έφτασαν
στο λούνα παρκ
περιμένουν το παιδί
να κατέβει
απ' τα περιστρεφόμενα αλογάκια
να το πάρουν μαζί τους
η μητέρα του έχει
σύννεφα στους ώμους
στο στήθος βροχή
χαιρετά το παιδί
οι χελώνες το παίρνουν
πάνε στη θάλασσα

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2017

ΔΑΝΑΗ ΣΙΩΖΙΟΥ
Χρήσιμα παιδικά παιχνίδια

Εκδόσεις **Αντίποδες**, Αθήνα 2016
(σελ. 8, 16-17, 19, 36-37, 48-49)

ΠΑΛΙΡΡΟΙΑ

Το παλιό παραθαλάσσιο σπίτι
 συντηρημένο απ' το αλάτι στέκει ακόμη
 στα θεμέλιά του η παλίρροια φεύγει επιστρέφει
 κύματα κύματα αισθήσεις

χρόνων παλαιών και μη χαμένων.

Στο φως αυτής της λάμπας η μαμά κεντούσε,
 τα δάκρυά της σκάγανε στο πάτωμα,
 κάτω απ' τα ξύλινα σανίδια θάλασσες φουσκώνανε.
 Συχνά ξεβράζονταν κοχύλια, κούτσουρα και
 πετραδάκια,
 καμιά φορά κάτω απ' τα έπιπλα και τα κρεβάτια
 ανακαλύπταμε σωρούς από φύκια,
 τα μαγείρευε ο πατέρας κάθε Κυριακή,
 έτρωγε όλη η οικογένεια μαζεμένη.

Δες, αυτή τη σκάλα ανεβοκατέβαινε ο παππούς,
ώσπου πέθανε, και κανείς δεν τόλμησε να τη μετακινήσει.
Ύστερα, η γιαγιά μας μελαγχόλησε βαθιά,
περνούσε τις περισσότερες μέρες στο κρεβάτι.
Μονάχα κάθε Σάββατο σηκωνότανε,
έβγαζε το αρχαίο νυφικό απ' την ντουλάπα,
το φόραγε και στεκόταν πλάι στην πόρτα περιμένοντας.
Καλύτερα λοιπόν αυτό το χώμα παρά τότε
που είχαμε τη θάλασσα στο πλευρό μας.

Καλύτερα λοιπόν αυτός ο άνεμος, ο δυτικός,
καλύτερα.

ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ ΤΗΣ ΜΑΜΑΣ

Η μαμά μου ξέρει να ξεχωρίζει
 τα φύλλα των δυόσμων
 από των μαϊντανών
 είναι όμορφη
 σαν την Ωραία
 Κοιμωμένη των Αγράφων
 είναι πικρή σαν καρύδι
 αγκαθερή σαν κάστανο
 και θρεπτική σαν αστέρι της αυγής
 γκρεμίζει το σπίτι και μετά το ξαναφτιάχνει
 γιατί είναι ο Μέγας Συγυριστής
 στη θέση της καρδιάς της έχει έναν καταψύκτη
 που η κοιλιά του δεν γουργουρίζει ποτέ.

ΧΩΡΙΣ ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ

Υπάρχουν μέρες που μας πλημμυρίζει
 αισιοδοξία σχεδόν
 χωρίς κανένα λόγο
 έτσι που να νομίζεις ότι
 τα ελάχιστα δέντρα
 έξω
 γέρνουν σαν τρυφερό δίχτυ
 πάνω από όλο τον υπόλοιπο καιρό
 και τον συγκρατούν
 σαν να κατοικούσαμε όλοι σε δεντροόσιπτα
 στο βυθό μιας λίμνης
 έτσι που
 ό,τι έρχεται από έξω αναγκαστικά
 να ελαφραίνει πολύ ώσπου να μας βρει.
 Η ζωή γίνεται τότε ξανά
 ζωή από νερό
 με σώματα μαλακά, ελαφριά
 και φιλικά πλάσματα τριγύρω.
 Τέτοιες μέρες είναι φτιαγμένες από σούπες
 και γλυκά πράγματα
 κανένα έλλειμμα γενναιοδωρίας δεν κάμπτει τότε
 το θάρρος που χρειάζεται για μία ευγενική λέξη
 ή ένα ενθαρρυντικό νεύμα
 είναι οι μέρες που η αγάπη με πείθει
 ότι δεν τα χάσαμε ακόμα όλα
 κι ότι τα φύλλα είναι καλά στερεωμένα
 κι ότι έφυγε
 πέρα ακόμα κι από το πένθος
 δεν ήταν αυτό που νόμιζα πως
 πάλι ολόγεια
 θα με ξανατρομάξει.

Ο ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΣ ΑΝΤΡΑΣ ΣΤΗ ΓΗ

Αν ο παππούς δεν ήταν ο ωραιότερος άντρας στη γη
 ίσως να μην τον είχα ερωτευτεί με την πρώτη ματιά
 και αν δεν τον είχα ερωτευτεί ίσως το κακό να μην
 είχε γίνει.
 Αν δεν πίστευε πως έχω το βλέμμα του
 όπως περήφανα είχε διακηρύξει τη μέρα της
 γεννήσεώς μου
 μπορεί να μην είχα κληρονομήσει τα μάτια και τη
 δυνατή του καρδιά
 το γούστο του στα καπέλα και στις γυναίκες
 κι εκείνος να μην είχε αναβάλει για πέντε χρόνια το
 θάνατό του
 αν ήμουν αγόρι ίσως να με έβαζε κι εμένα να λύνω
 μαθηματικά
 αντί να μου μαθαίνει καλούς τρόπους, πώς να
 σκαρφαλώνω, γιατί αγαπάμε το πιάνο
 και αν ήξερε πως καταλαβαίνω δεν θα μου είχε πει ποτέ
 όλες εκείνες τις πικρές ιστορίες που πίστευε πως θα
 ξεχάσω
 αν ο παππούς μου δεν ήταν αυτός ο γενναίος και
 όμορφος άντρας
 με τα δυνατά πόδια που σκαρφαλώνει και επιδιορθώνει
 πάνω κάτω στη γη ως την τελευταία του πνοή
 ίσως να είχε και αυτός μουστάκι από άποψη
 ίσως να διπλοπαντρευόταν, να έκανε κι άλλα παιδιά
 να χάναμε τελείως το λογαριασμό
 αν είχε τραχιά καρδιά και μαλακά χέρια δηλαδή
 ανάποδα
 ίσως να μη με άφηνε να χοροπηδάω στο κρεβάτι του
 να του χαϊδεύω την κοιλιά

ίσως να μην είχε φόβο χειρουργείου
και να ζούσαμε εμείς καλά
αν ο παππούς δεν ήταν ένας από αυτούς
που πέρασαν τα σύνορα
οι δικοί μας τάφοι τώρα ρημαγμένοι αλλού
αν δεν χόρευε, δεν έφτιαχνε σαντιγί για επιδόρπιο,
τσιγκουνευόταν το λούνα παρκ ή το ποδήλατο
δεν θα ήταν ο πρώτος μου έρωτας
και ο πρώτος μου θάνατος
δεν θα ήταν ο ωραιότερος άντρας στη γη
θα είχα τώρα μια ελπίδα.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

2017

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΙΔΗΡΑ

Silver Alert

Silver alert

Ήταν Δεκέμβρης όταν χάθηκε πρώτη φορά. Τέλη Δεκέμβρη, ξημερώματα και χιόνιζε. Και ποῦ νὰ ἔψαχνα μὲς στὴν ἀπέραντη τὴν πόλη νὰ τὸν βρῶ; Ἀφέθηκα στὸ ἔνστικτό μου καὶ τὰ βήματα μὲ ὀδήγησαν στὸ παλιὸ πατρικὸ σπίτι, ὅπου τὸν βρήκα νὰ κοιτάζει γύρω σαστισμένος.

Πῶς εἶχε διανύσει τόση ἀπόσταση γυμνὸς σχεδὸν καὶ μὲ τὰ πόδια; Τὸν μάλωσα, θυμᾶμαι, τὸν μικρό μου τὸν πατέρα καὶ μὲ κοιτοῦσε φοβισμένος σὰν ἄτακτο παιδί.

Στὸ Τμήμα μοῦ συνέστησαν νὰ γράψω ὅλα τὰ στοιχεῖα του καὶ τὸ τηλέφωνό μου σ' ἓνα πανὶ μὲ μαρκαδόρο καὶ νὰ τὸ ράψω στὴν ἐσωτερικὴ τσέπη τοῦ σακακιοῦ του. Γιατί ὅμως νὰ μὴν γέμιζα τὴν τσέπη του μὲ πετραδάκια νὰ βρίσκει μόνος του τὸν δρόμο ὁ Κοντορεβιθούλης μου;

Αὐτὰ σκεφτόμουν καὶ δὲν ξέρω πόση ὥρα ἔκανα γιὰ νὰ περάσω στὴ βελόνα τὴν κλωστή.

Μὰ τώρα ἔχουν περάσει ὅλα αὐτά. Ἐξάλλου ὁ πατέρας μου βρήκε τελικὰ τὸν δρόμο του.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Ειδικό Θεματικό Βραβείο 2017

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΙΔΗΡΑ
Silver Alert

Εκδόσεις **Κέδρος**, Αθήνα 2016
(σελ. 13, 18-19, 52-53, 65-66, 78)

Πρωτοχρονιά στὸν οἶκο εὐγηρίας

Ἀπόψε οἱ πιτζάμες καὶ τὰ νυχτικά μείνανε ἀπορημένα, ἄδεια στὰ δωμάτια.

Οἱ γέροι ἔπλεαν σχεδὸν μέσα στὰ σκοῦρα τους κοστούμια μὲ τὴ χαρακτηριστικὴ γυαλάδα, νὰ ἐπιβεβαιώνει τὶς μνημὲς πού 'χε συσσωρεύσει ὁ χρόνος.

Τουναντίον οἱ ἡλικιωμένες ἀσθμαίνανε στὰ ἐφαρμοστὰ κορσάζ. Κιτρινισμένες δαντέλες στοὺς ποδόγυρους καὶ στὰ μανίκια πασχίζανε νὰ ξεγελάσουν τοὺς ρόζους καὶ τὶς φλέβες τους.

Ἡ προϊσταμένη ἔβαλε ἓναν δίσκο στὸ γραμμόφωνο. Οἱ νότες ὀρμήσανε παρείσακτες στὸ θλιβερὸ σαλόνι. Κάποια γριὰ μὲ καπελάκι βυσσινὶ ξεκίνησε νὰ κλαίει. Ὁ τρόφιμος τοῦ 73 μ' ἐκείνη τὴ θεόμουρλη τοῦ 4 ἄνοιξαν τὸν χορό. Σὲ λίγο ξεθαρρέψαν καὶ σμίξαν τὰ ρυτιδιασμένα μάγουλά τους. Chick to chick! Κάποιες γριές, ἔλλειψι καβαλιέρων, χόρευαν μόνες τους. Ἀγκίζονταν, ἀφύσικα κουνώντας τὰ κυρτωμένα τους κορμιά. Ὁ πατέρας ξέχασε ὅτι δὲν θυμᾶται πιὰ καὶ ἄρχισε παράφωνα νὰ μουρμουρίζει τὴ Ραμόνα. Οἱ λίγοι ἐπισκέπτες συγγενεῖς ἀμήχανοι κοιτάζαμε τὴν ὥρα.

Μετὰ κόλλησε ὁ δίσκος στὸ γραμμόφωνο κι ἐπαναλάμβανε συνέχεια: *Ραμόν, Ραμόν, Ραμόν*. Αὐτὸ σὰν νὰ τοὺς ἄρεσε. Κουνοῦσαν ρυθμικὰ τ' ἀσπρόμαυρα κεφάλια ἐπιδοκιμάζοντας. Ξαφνικὰ κάποιος γλίστρησε στὸ πάτωμα. Οἱ περισσότεροι, νομίζοντας πὼς πρόκειται γιὰ νούμερο ἀκροβατικό, ἄρχισαν νὰ χειροκροτοῦν.

Στὶς 10.30' ἐπιτέλους ἡ προϊσταμένη κήρυξε τὴ λήξη τῆς γιορτῆς.

Ὑπνηλία

Ἕνα κορίτσι στὸ μετρὸ διαβάζει ποιήματα.
 Ἡ μήπως δὲν εἶναι κὰν κορίτσι,
 οὔτε ἐκεῖνα ποιήματα;
 Εἶναι μονάχα ἡ μεσόκοπη γυναίκα
 ποὺ κρέμεται ἀπ' τὴ χειρολαβὴ
 καὶ ποὺ ἀναζητεῖται, μέρες τώρα, στὶς εἰδήσεις.
 Φοράει ἐκεῖνο τὸ ἄχαρο μακρὸ
 καφέ φουστάνι τῆς φωτογραφίας
 κι ὅχι τὸ τζιν κολὰν ποὺ θὰ φοροῦσε σίγουρα
 ἡ κοπέλα ἀπέναντί μου.
 Ὡστόσο μὲς στὰ κουρασμένα μάτια τῆς
 μοιάζει νὰ ἔχει σβήσει
 ἡ ἴδια σπῖθα ποὺ ἀναδεύει
 στὸ βλέμμα τῆς μικρῆς μὲ τὸ βιβλίο.
 Καὶ τὰ μαλλιά τῆς ξεθωριασμένα, ξέπλεκα,
 μπερδεύονται παράξενα
 μὲ τὰ σπλινὰ μαῦρα κοντὰ μαλλιά
 τῆς νεαρῆς. Μὰ ἓνα κορίτσι ποὺ διαβάζει
 στὸ μετρὸ ποιήματα
 δὲν γίνεται παρὰ νὰ ἔχει
 μακριά, ξανθὰ μαλλιά.
 Οἱ λέξεις ἀπ' τοὺς στίχους
 χοροπηδᾶνε μὲ τὸ τράνταγμα τοῦ τρένου
 καὶ βομβαρδίζουν ἀνελέητα τὴ σκέψη μου.
 Τινάζομαι. Στάση Ἀλιμος.
 Πρέπει νὰ κατέβω.

Amber alert

Κοριτσάκι γύρω στα τέσσερα
ντυμένο με την τριανταφυλλί του αθωότητα
με άτίθιση αλλογοουρά
και μάτια μεγαλωμένα
για να χωρέσει όλο το μέλλον
που άπλωνότανε μπροστά του
έξαφανίστηκε.

Αυτή λοιπόν ήμουν εγώ,
χαμένη όριστικά,
κρυμμένη κάπου στα εβδομήντα τόσα χρόνια
που μεσολάβησαν.
Άφαντη. Λησμονημένη
έκει στην ξεγνοιασιά,
στην προσδοκία,
στο γέλιο το ανέμελο,
σχεδόν στην άγνοια.

Ψάξτε για μένα,
σας έκλιπαρώ!

Η άγνωστη που είμαι τώρα
στο κάτοπτρο συναπαντά
μια παρωδία της, είδωλο έξαθλιωμένο
που άγνοεί πώς είναι αυτή
το κοριτσάκι που γυρεύετε
και που γι' αυτό
ποτέ δεν θα βρείτε.

Las Meninas*

Έλάχιστοι γνωρίζουν τ' όνομά της.
Ο σκύλος, νωχελικά
ξαπλωμένος στα πόδια της,
μοιάζει ν' άδιαφορεί για την αναπηρία της.
Γι' αυτόν ή infanta Margarita
και ή νάνος ακόλουθός της
María Bárbola δέν ξεχωρίζουνε
παρά μονάχα απ' τις όσμές τους.
Όσο ο ζωγράφος,
τονίζοντας τη δυσμορφία της δεύτερης,
αναδεικνύει πιο πολύ τη γοητεία της πρώτης.

Άλλά ή María δέν δείχνει καθόλου
ένοχλημένη για τη διάκριση.
Διεκδικεί έξίσου το όποιο βλέμμα μας
σχεδόν χαμογελώντας,
βολεμένη στα δεξιά του πίνακα
κι άπόλυτα συμβιβασμένη
με την άδικία της φύσης
την κατάφωρη.

* Ο γνωστός πίνακας του Βελάσκεθ *Οί δεσποινίδες των τιμών*.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

2018

ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ

Η επιστροφή των νεκρών

ΜΙΚΡΟΣ ΕΡΩΤΙΚΟΣ

Ένας, μ' ένα πουλόβερ χειμωνιάτικο·
και δυο κορίτσια στην Καλλιδρομίου
με τα δετά, ανδρικά παπούτσια τους,
του τραπεζίτη αξεσουάρ σε φίνους αστραγάλους.

Το Λεμονάκι: μανάβικο· και μια ρακή
συφή. Παλιά παιχνίδια στο Μικρό Ερωτικό
έρωτας σε κουτιά τενεκεδένια,
παλιά βινύλια κι αφίσες.

Η υπόσχεση του να σε δω το βράδυ.
Ο συγγραφέας που βγαίνει απ' το αυτοκίνητο
με το βιβλίο στο χέρι. Σελίδες
πεντακόσιες. Ηλιόλουστη μέρα

σου Λαπαθιώτη τη γειτονιά. Του Στρέφη
ο λόφος, πρώην νταμάρι,
που από έρωτα γίνηκε πράσινος
και τρυφερός. Ταξί άδεια.

Ταξί άδεια.
Ταξί άδεια.

Ένα μπολ με ρόδια για τύχη καλή.
κι ο Χατζιδάκις με το Μεγάλο Ερωτικό του.
Οι ώρες που ο χρόνος σταματάει.
Θα σε δω το βράδυ.

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία
Βραβείο Ποίησης 2018

ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ
Η επιστροφή των νεκρών

Εκδόσεις **Πόλις**, Αθήνα 2017
(σελ. 19, 21, 26-27, 39, 51)

EINSATZGRUPPEN

Υπάρχει κάτι πολύ μεγαλύτερο απ' το να σκοτώνεις την ιδέα του Θεού.

Την ιδέα της Δικαιοσύνης να σκοτώνεις.
Όχι την ίδια τη Δικαιοσύνη. Την ιδέα της.
τη δυνατότητά της.

Κι αυτό καταφέραμε
στη Ρούμπουλα, στο Μπάμπι Γιαρ
και στα γηροκομεία της Στουτγκάρδης
όπου τελειώσανε ειρηνικά την πολύχρονη ζωή τους
χιλιάδες απλοί φονιάδες των Ες Ες.

Και χτίσαμε την Ευρώπη όχι μόνο σε πώματα
αλλά στην ελευθερία των δολοφόνων τους.

Για να στεριώσει, της βάλαμε χάλυβα γαλλογερμανικό
και ρίξαμε από πάνω για τσιμέντο
όλα όσα συγχωρήσαμε, τους δικαστές και δικηγόρους
τους θεριστές και τους δασκάλους
που με τις μαύρες και τις πράσινες στολές τους
γυρνούσαν ένα ένα τα χωριά και θέριζαν
πέντε πέντε και δέκα δέκα μαζί, δέκα πιστόλια
πάνω στο κεφάλι μίας μάνας
δέκα χαμόγελα στη φωτογραφική
της Βέρμαχτ.

Μ' αυτά τη χτίσαμε, με πώματα για λίπασμα
και με την ατιμωρησία ανάχωμα στους Ρώσους.

Μα πώς να στεριώσει ειρήνη πάνω σε τόσο αίμα;
Και πώς να χτιστεί συνύπαρξη πάνω από πόλεις
όπου υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που σκότωσαν με τα ίδια τους τα χέρια,

όπου υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που τους θυμούνται να το κάνουν;

Και πώς να στεριώσει η Ευρώπη που αποσιώπησε
τούτο το καθημερινό έγκλημα, τη δολοφονική αυτή
ρουτίνα;

Όλα συνηθίζονται, θα πείτε· ακόμα και τα σαθρά θεμέλια.
Ωστόσο έρθει ο σεισμός.

ΝΑ Τ' ΑΦΗΣΩ;

Στο Χαλέπι το αρνί κάνει 1500 λίρες,
ήτοι 7 δολάρια και 93 σεντς. Στη Βαγδάτη,
39. 697 δηνάρια,
27 δολάρια, δηλαδή, και κάτι ψιλά έξτρα.
Στην Υεμένη και το Αφγανιστάν οι ξηρασίες δίνουν-παίρνουν
και στη Συρία, λένε, έστειλαν ενάμισι εκατομμύριο γεωργούς
στις πόλεις, δημιουργώντας έτσι τη φτώχεια και τις αναταραχές
που μάθατε να βλέπετε στους δέκτες σας τα βράδια.

Αυξημένες οι τιμές γύρω στα 20%
διαλαλούν από την κρεαταγορά διάφοροι ρεπόρτερ,
γύρω στα 7 μ' 8 ευρώ το κιλό –8,5 δολάρια
μεταφρασμένα– *ένα μ' ενάμισι ευρώ πιο ακριβά από πέρυσι.*
«Υπήρχε ζήτηση για εξαγωγές απ' τους καθολικούς», μας εξηγούν
δυο τροφαντοί χασάπηδες, με τις ποδιές σιδερωμένες σ' απόχρωση
ροζ θελκτικό. Και από πίσω τα σφαχτάρια που κρέμονται για να
στραγγίσουν. Λείπει μοναχά ο Πάπας, α λα Φράνσις Μπέικον.

Στο Τελ Αβίβ αρχίζουν σήμερα να τρώνε μάτσα,
να διασχίζουν για άλλη μια φορά την έρημο
να φτάσουν νοτιά στη Γη της Επαγγελίας.
Γη καρποφόρα στα όνειρά τους, γη όλο χώματα
και πέτρες, όπλα και αίμα, μήλον της έριδος πολλών
και καταφύγιο λίγων.

7 δολάρια στο Χαλέπι και 27 στο Ιράκ,
1 και 22 το κιλό στη Νέα Υόρκη
+ άλλα 8 στην Αττική = 48
δολάρια για τέσσερα κιλά σφαχτάρι: το ένα εικοστό
του βάρους του αμερικανού δημοσιογράφου

με το τραχύ λεπίδι στο λαιμό, γονατισμένου κι έτοιμου
για τη θυσία.

48 δολάρια τα 4 κιλά,
άρα 960 τα 80. Βάλε και λίγα
παιδάκια απ' τη Συρία, *ποιότης ΑΑ', γάλακτος,*
1000 δολάρια στρογγυλά, τιμή ευκαιρίας. *Πόσα είπαμε;*
Ογδόντα κιλά και κάτι έξτρα. Να τ' αφήσω;

COME UNDONE

στο διάζωμα, με τα εντόσθια κυμένα
από ρόδα αυτοκινήτου.
Οι άλλοι μύες άθικτοι,
ακόμα κι η γούνα

καθαρή, πορτοκαλόλευκη.
Απόψε ασθενοφόρα τρέχουν στους δρόμους
όλοι για κάπου σπεύδουν
να επιζήσουν ή να χαθούν.

Κι οι δρόμοι ποτάμια
ψυχές αδάμαστες και τρέλα κι ελπίδα
με κατάληξη το χάος ή το θάνατο
τη θαλπωρή της λήθης.

Κι αυτή τη στιγμή
κάποιος ανασαίνει ξανά σε μια πλαστική
μάσκα και κάποιος νοσοκόμος ξεφυσά
μ' ανακούφιση που πρόλαβε το Μοιραίο.

Μα κανείς δε θα σταματήσει
για τη χρωμάτινη εκείνη γούνα
στα μέσα της ασφάλτου.
Κανείς δε θα σκύψει

να μιλήσει για τις μέρες που έζησε
πηδώντας χαρούμενη από φράχτη σε φράχτη
και για τη ζωή που έσφυζε μέσα της
στο χτύπημα της ρόδας.

Μόνο οι δρόμοι ατέλειωτοι, ασφάλτινοι
μόνο το σώμα στ' οδόστρωμα νωπό.
κι εκεί θα το βρει το πρωί
δίχως κανείς να σκύψει να το γειάνει.

Κι έτσι κυλά η ζωή.
Κι έτσι κι εσύ δεν είσαι αγκαλιά μου.

ΧΑΛΕΠΙ - ΑΘΗΝΑ

Ένα πουλί πετάει απ' το ένα λευκό μπαλκόνι στ' άλλο
μέσα στο φως του πρωινού. Κυριακή στην Αθήνα,
Ιούλης μήνας. Το πουλί θα μείνει εδώ
να ρουφάει τον ήλιο το πρωί
και τη δροσούλα· να λούζεται καθάριο φως.
Δεν το σπρώχνουν να φύγει, να εγκαταλείψει άρον άρον
τις εστίες, σαν τους Σύριους
που έφυγαν μια μέρα σαν κι αυτή
κατατρεγμένοι, μ' έναν μπόγο ρούχα, κι ο ήλιος
έλαμπε και μύριζαν λουλούδια κι ο ήχος από τις ερπύστριες
άνθιζε στο Χαλέπι. Άφησαν πίσω τους την κάθε παιδική γωνιά
όπου έπαιζαν κρυφτό και κάθε τούβλο που αγάπησαν,
τη μυρωδιά της πρώιμης ανοιξιτιάτικης δροσιάς, τις φυσαλίδες
που τους καίγανε τη γλώσσα σαν άνοιγε η γκαζόζα· τους δρόμους
που διέσχιζαν να φτάσουνε στο σπίτι της πρώτης τους αγάπης, το χρώμα
που είχε η ασφαλτος και τις ρωγμές στ' οδόστρωμα
που ήξεραν απ' έξω· τα ματς τα ποδοσφαιρικά στην τηλεόραση,
τις σκιερές γωνίες, τις αυλές, τα καταστήματα με τις πολύχρωμες
κουρτίνες, τις κόρνες των λεωφορείων, τους ανόητους
οδηγούς και τα παντζούρια που τραβούσαν για να κλείσουν
έξω τον ήλιο και τη φασαρία, για να 'ρθουν μετά από λαθρεμπόρους και
πνιγμούς
στη χώρα που εγκαταλείπω γιατί μ' εγκατέλειψε.
Βρήκαν το ίδιο φως, την ίδια απελπισία. Κι εδώ τραβάμε ακόμα
τις κουρτίνες, για να κλείσουμε τον ήλιο
έξω.

ΕΝΑΣ ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Οι ποιητές της ανά χείρας Ανθολογίας απεικονίζουν, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, την πορεία της ελληνικής ποίησης από το 1974 μέχρι και τις ημέρες μας, εκπροσωπώντας πολλές και αρκετά διαφορετικές μεταξύ τους γενιές. Ποιοι, όμως, είναι σε γενικές γραμμές οι βασικοί σταθμοί αυτής της πορείας και πώς διαμορφώνονται τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά που καθορίζουν αυτές τις γενιές; Θρεμμένοι από τις αγωνίες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, της Κατοχής και του Εμφυλίου καθώς και από τα εξαιρετικά ταραγμένα χρόνια των δεκαετιών του 1950 και του 1960, οι ποιητές της πρώτης και της δεύτερης μεταπολεμικής γενιάς παραμένουν ενεργοί και μεταπολιτευτικά, αγγίζοντας τον 21ο αιώνα, όπως σαφώς προκύπτει και από την Ανθολογία, η οποία περιλαμβάνει ορισμένους από τους σημαντικότερους δεύτερους μεταπολεμικούς. Αποθαρρημένοι από την περίτραν ηττα της ηθικής συνείδησης μετά τη δραματική εμπειρία του ναζισμού, ιδιαίτερα επιφυλακτικοί ως προς τη δυνατότητα της Αριστεράς να παίξει τον ρόλο μιας ριζικά ανανεωτικής και ζωογόνας δύναμης, ικανής να αλλάξει όντως τον κόσμο, και πρόθυμοι

να μιλήσουν με μια συγκρατημένη και ελλειπτική γλώσσα, πολλοί από τους εκπροσώπους της πρώτης και της δεύτερης μεταπολεμικής γενιάς θα ταυτίσουν ευθέως τη μοίρα της ποίησης με τη μοίρα μιας κοινωνίας που αδυνατεί να ξεφύγει από το συνεχές κατακλυσμό των αξιών και, εντέλει, τη δια βίου ακύρωση των πάντων. Παράλληλα, βέβαια, με αυτή την τροχιά θα διαμορφωθούν κι άλλες, ατομικότερες τάσεις: από τις φωνές του υπαρξιακού, του μεταφυσικού και του ερωτικού άγχους και τον καθαρό, καταστατικό προορισμό λυρισμό ως την υποβλητική ατμόσφαιρα της κρυπτικής γραφής ή τις ποικίλες μεταυπερρεαλιστικές δοκιμές και προσπάθειες.

Ενήλικοι ή και στην πρώτη τους ωριμότητα στη φάση της δικτατορίας, οπότε και εκλήθησαν να αφυπνιστούν πολιτικά, οι νεότεροι ποιητές, οι κατιόντες των πρώτων και των δεύτερων μεταπολεμικών, θα αποδειχθούν παιδιά της εποχής τους: ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής κοινωνίας με τα ποικιλόμορφα στρεβλωτικά του αποτελέσματα, αλλά και οι απόηχοι των διεθνών κινημάτων κατά της ιδεολογίας της ευμάρειας τους σημαδεύουν αποφασιστικά. Με αδιαμεσολάβητο, σχεδόν προφορικό λόγο, υπερπληθωρισμό ποιητικών εικόνων και αντιθέσεων, καθώς και με μια από σκοπού ξέχειλη και αποσπασματική πεζολογία, οι νεότεροι ποιητές θα προχωρήσουν σχεδόν αμέσως σε έναν εκτεταμένο ιδεολογικό και εκφραστικό κατακερματισμό, κάνοντας την κριτική να μιλήσει για ένα οξύ και ευρέως προβλεπόμενο «πνεύμα αμφισβήτησης», με βασικά του γνωρίσματα τη διάχυτη κοινωνική δυσφορία και τη συνθηματολογική, έντονα εξωστρεφή και προκλητική γλώσσα. Παρόλα αυτά, με τη συνδρομή όσων ήρθαν να προστεθούν αργότερα στον αρχικό τους πυρήνα, οι νεότεροι εγκατέλειψαν βαθμιαία το οργίλο τους σύμπαν. Ξεκινώντας από μια σπαρακτική ομολογία για την απειλή (πραγματική ή φαντασιακή) του θανάτου και για την πικρή γεύση του έρωτα, μια ομολογία στο εσωτερικό της οποίας το όνειρο και η μνήμη δεν καταφέρνουν να υποδείξουν την οποιαδήποτε δίοδο διαφυγής, και φτάνοντας μέχρι τον επαναπατρισμό του μύθου και του αρχετύπου, οι ποιητές της γενιάς του 1970 κινούνται σ' έναν χώρο χωρίς συλλογικές συντεταγμένες, σ' ένα έδαφος στο οποίο ανθίζει μόνο η ατομική ανάλωση. Στην ποιητική τους μορφολογία εκείνο που κυριαρχεί είναι η σκηνοθεσία της γλώσσας. Το πρώτο το οποίο έχει νόημα να δει κανείς προς αυτή την

κατεύθυνση είναι πως η στροφή στα ενδότερα του εαυτού και της ύπαρξης δεν εξαφανίζει ακριβώς τον κοινωνικό και τον πολιτικό ορίζοντα, που εξακολουθεί κάποτε να προβάλλει στο βάθος του ατομικού κόσμου του ποιητή, αποκτώντας τη μορφή μιας μελαγχολικής περιπλάνησης στη μεγαλούπολη ή στη γενέθλια ύπαιθρο – ύπαιθρος, ας το έχουμε κατά νουν, που καλείται να προσφέρει ανακούφιση από την ασφυξία και τις καταπιεστικές προτεραιότητες της σύγχρονης ζωής. Από αυτό το σημείο και πέρα, ο κύκλος διευρύνεται εντυπωσιακά: από τον ύμνο στη σιωπή και την οργανική σύμπλεξη αρχέγονου μύθου, γυναικείου φύλου και φύσης μέχρι την πάλη με το άδηλο και τις ελάχιστον σημασίες της γλώσσας, τα μικρά, καθημερινά δράματα ή την εικονογραφία της αστικής παρακμής. Και υπάρχουν ακόμα οι τερατώδεις όψεις των αντικειμένων και του ανθρώπινου σώματος ή η κατάδυση στα άδυτα μιας μυστικιστικής φιλοσοφικής ενατένισης.

Υπό αυτούς τους όρους, όταν κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 εισβάλλει στο ποιητικό προσκήνιο μια νέα γενιά, το έδαφος για την πλήρη εξατομίκευση είναι σχεδόν έτοιμο. Περισσότερο εσωστρεφείς και με σαφώς πιο έντονη αίσθηση του κλειστού χώρου, οι ποιητές που κάνουν τώρα το ντεμπούτο τους δεν διστάζουν να διακηρύξουν σε όλους τους τόνους τη μοναξιά και το προσωπικό τους αδιέξοδο, για να καταλήξουν σταδιακά σ' ένα σχεδόν ανεξέλεγκτο υπαρξιακό άγχος, στους δύο πόλους του οποίου συναντάμε, όπως και στους αμέσως προγενέστερους, τον έρωτα και τον θάνατο. Το ζεύγος του έρωτα και του θανάτου αποκτά παρόλα αυτά τώρα ένα είδος αποκλειστικής κυριαρχίας, η οποία φράζει τις εξωτερικές εξόδους και βάζει το εγώ αντιμέτωπο με τον γυμνό εαυτό του. Όσο για την ίδια την ποίηση, είναι αναπόφευκτο να παίρνει σε μια τέτοιου τύπου όραση ιερό χαρακτήρα και να γίνεται προνομιακό αντικείμενο της συνομιλίας του καλλιτέχνη τόσο με τις εσώτερες δυνάμεις του όσο και με τους άλλους. Ο καθείς και τα όπλα του, λοιπόν, σε μια γενιά που όταν θέλει κατ' εξαίρεση να κρατήσει κάτι από την εικόνα του συλλογικού δεν μπορεί παρά να το πράξει πολύ διακριτικά και έμμεσα: χρησιμοποιώντας το επίγραμμα και τα βιβλικά σύμβολα, αναζητώντας τη μυθολογία της στην αθωότητα της φύσης και στη μοίρα των κοινωνικά παραμερισμένων ή κατανοώντας τον περίγυρο μέσα από τις συγκεχυμένες

αντανακλάσεις του στον ραγισμένο καθρέφτη του ποιητικού υποκειμένου. Στους αντίποδες ακριβώς αυτής της στάσης θα αναπτυχθεί η ποιητική του μινιμαλισμού και της μινιατούρας: η συρρίκνωση του κόσμου σε μια χαρακτηριστική του λεπτομέρεια ή σε μια τελείως τυχαία στιγμή του, η μετατροπή της πραγματικότητας σε αχνό, αστραπιαίο σχεδιασμένο σκιαγράφημα. Η συνέχεια της διαδρομής από αυτό το επίπεδο και πέρα είναι, όπως και στη γενιά του 1970, προς τον πολυμερισμό και την πολυδιάσπαση, αυτή τη φορά με μian ακόμα πιο άναρχη ροπή. Όλα συμμετέχουν και πάλι εδώ: οι συνεχείς επινοήσεις του ποιητικού εργαστηρίου, στο οποίο αναμιγνύονται όλο και πιο πολλά ή εκρηκτικά υλικά, η επιδίωξη της συγκίνησης διαμέσου του ποιητικού στοχασμού, η κατάτμηση και ο διαμελισμός της συνείδησης, το σώμα ως μεταφορά της αδυναμίας της ψυχής να φτάσει στην πληρότητα, η στενότητα του καθημερινού βίου και η αγωνία του θανάτου και της ύπαρξης, σε συνδυασμό με την επίγνωση της φθοράς και της ματαιότητας, ο αισθητισμός ως έκφραση αισθησιασμού και ο αισθησιασμός ως αισθητική έκφραση, το παιχνίδι με τις παραδεδομένες φόρμες σε μια προσπάθεια επαναπροσέγγισης του λυρισμού, η εξάρθρωση των γλωσσικών και ιδεολογικών στερεοτύπων του ποιητικού κανόνα ή ο υψηλός, καθαρολογικών προδιαγραφών ενοραματισμός.

Με λιγότερο εικονοκλαστική ή εσωστρεφή αφομοίωση της παράδοσης, οι ποιητές που εμφανίζονται στο προσκήνιο περί τα τέλη της δεκαετίας του 1990, μοιάζει να συνταιριάζουν τη λελογισμένη τους πολυσυλλεκτικότητα με μια διάθεση περιστολής του εγωτισμού και της υποκειμενικότητας, σε ένα παρόλα αυτά ανοιχτό και υπό εξέλιξη πλαίσιο.

Τα ποιητικά βιβλία που τιμήθηκαν με Κρατικό Βραβείο κατά τη δεύτερη δεκαετία του 21ου αιώνα ανήκουν σε ποιητές οι οποίοι προέρχονται από όλες τις προαναφερθείσες γενιές. Αν σε αυτούς προσθέσουμε και όσους κάνουν από το 2010 και εφεξής την παρθενική τους εμφάνιση, όσους με άλλα λόγια αποσπούν το Βραβείο του Πρωτοεμφανιζόμενου, η Ανθολογία μπορεί να λειτουργήσει ως καθρέφτης μιας ποιητικής τεσσαρακονταετίας, όπως αποτυπώνεται στις πολύ πρόσφατες εκδοχές της: ένα σύγχρονο φάσμα ετερογενών φωνών, που δεν κρύβει το ιστορικό του βάθος, ένα στέγαστρο υπό το οποίο παλαιότεροι και νεότεροι ποιητές

μπαίνουν όχι για να διασταυρώσουν τα ξίφη τους, αλλά για να ενώσουν τις τύχες τους υπό το σκήπτρο μιας θεματικής και γλωσσικής πανσπερμίας, η οποία κρατάει ζωντανή τη συζήτηση για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της ελληνικής ποίησης.

Τι χρειάζεται, όμως, να δούμε σε αυτή την πανσπερμία και πώς θα πρέπει να την παρακολουθήσουμε; Εκκινώντας από τους δεύτερους μεταπολεμικούς και από όσους βρίσκονται ηλικιακά κοντά τους (Ζέφη Δαράκη, Κατερίνα Αγελάκη-Ρουκ, Μάρκος Μέσκος, Αγγελική Σιδηρά), δεν είναι δύσκολο να δούμε τον τρόπο με τον οποίο συγκλίνουν τα θεματικά μοτίβα και η ποιητική τους στάση: το σταθερό αίσθημα της απουσίας, το ατομικό ή το συλλογικό πένθος, η πάλη με τον χαμένο χρόνο και τη διαρκή φθορά των πραγμάτων, τα ερείπια του ονείρου και η εικόνα της σαρακοφαγωμένης ύπαρξης, ο έρωτας που κάποτε ήταν το παν και τώρα εμφανίζεται μόνο ως προάγγελος θανάτου, αλλά και μια απαραιμείωτα ακμαία φύση, όπου η έξαρση του λυρικού θριάμβου επικαλύπτεται από μια προσεκτικά κρυμμένη κραυγή απόγνωσης. Κι ας λάβουμε επίσης υπόψη μας την άσβεστη λειτουργία της μνήμης του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και του Εμφυλίου, που αν και παραπέμπει στα δεδομένα των πρώτων μεταπολεμικών, δεν παύει να επικεντρώνεται στην πλησμονή της ποιητικής γλώσσας, παράγοντας μια στιχουργική ευποιία όπου επικρατούν το ύφος και το ήθος του επιγράμματος.

Οι εκπρόσωποι της γενιάς του 1970 (Πάνος Κυπαρίσσης, Γιώργος Μαρκόπουλος) δεν θα ακολουθήσουν πολύ διαφορετική γραμμή παρά το γεγονός ότι είναι σαφώς πιο εξατομικευμένοι. Η ήττα των προσώπων και των πραγμάτων, το εσωτερικό σαράκι, η μοναξιά έτσι όπως έχει δοθεί σχεδόν από καταβολής κόσμου, ο θρήνος για τις διαδοχικές απώλειες, η στυφή επίγνωση πως όσοι δυσκολεύονται να υπομείνουν την καθημερινή πραγματικότητα τείνουν να σπρωχτούν βίαια στο περιθώριο της ζωής, ο μακρινός πλην ακόμη οδυνηρός βόμβος του Εμφυλίου, ο φόβος της ασθένειας και ο τρόμος του θανάτου, αλλά και η ακαταπόνητη παρουσία του έρωτα, που δεν έχει πάψει να εκφράζει ένα αισθησιακό άγγιγμα του κόσμου, διαγράφουν πυκνά ένα πεδίο το οποίο επινοεί κάθε τόσο καινούργια κάδρα για το γέμισμά του.

Με τη γενιά του 1980 (Χλόη Κουτσουμπέλη, Παντελής Μπουκάλας)

η θεματική γκάμα διευρύνεται και το ποιητικό φρόνημα γίνεται πιο πρισματικό. Με οικογενειακές και αυτοβιογραφικές αναφορές, οι ποιητές θα ξεδιπλώσουν στον στίχο τους ιστορίες μελαγχολίας, αποχωρισμού και εκ των ένδον γήρανσης, θα συνομιλήσουν με το Κακό και τη διάψευση, περιστοιχισμένοι από τα μνημονικά τους φαντάσματα, και θα οδεύουν προς ένα πελώριο κενό. Με πολυπρόσωπες αφηγήσεις, με πολλαπλές παραπομπές σε μορφές της ελληνικής ή της ξένης λογοτεχνίας καθώς και με ποιήματα ποιητικής, όπου φωτίζονται πρωτίστως οι δεσμοί του ποιητή με τη γλώσσα, η γενιά του 1980 δεν θα αγνοήσει τον έρωτα, επικαλούμενη συχνά, χαράσσοντας και μια δεύτερη γραμμή, μυθολογικούς θεούς και ήρωες ή αναπαράγοντας, σε μια τρίτη γραμμή, ακούσματα του δημοτικού τραγουδιού.

Οι γενιές, ιδίως οι λογοτεχνικές, δεν νοείται να αλλάζουν ανά δεκαετία, αλλά, εξετάζοντας τις νεότερες και τις νεότερες γενιές, η κατάταξη επί τη βάση της δεκαετίας της γέννησης των ποιητών βοηθάει τόσο τη γενική μας συνεννόηση όσο και την καλύτερη κατανόηση της εποχής που εκπροσωπεί η κάθε ηλικιακή ομάδα. Έτσι, αν οι ποιητές της γενιάς του 1980 είναι γεννημένοι μεταξύ του τέλους της δεκαετίας του 1950 και των αρχών της επόμενης δεκαετίας (οι δεύτεροι μεταπολεμικοί και οι ποιητές του 1970 παρουσιάζουν σφοδρές ηλικιακές αποκλίσεις), οι ποιητές οι οποίοι τους ακολουθούν (Δημήτρης Αγγελής, Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη, Θωμάς Ιωάννου, Σοφία Κολοτούρου, Ελευθερία Κυρίτση, Σταμάτης Πολενάκης) έχουν γεννηθεί κατά τη δεκαετία του 1970 και είτε επιστρέφουν στο συλλογικό, υπό την έννοια ότι τοποθετούν τη δράση των ποιημάτων τους σε κρίσιμα ιστορικά συμφραζόμενα είτε επανέρχονται σε υπαρξιακά ζητήματα υπό την έννοια ότι αναπροσδιορίζουν το βίωμα της συντριβής και του εκμηδενισμού. Ως προς το πρώτο σκέλος, ο ιστορικός περίγυρος, αλλά και το σύγχρονο πολιτικό περιβάλλον, αμφότερα ιδιαίτερος εξατομικευμένα, καταλήγουν σε ένα προκλητικό πολιτικό βάραθρο εντός του οποίου επικρατούν η βία και ο διωγμός. Στο μεταξύ, δίπλα σε αυτά ανοίγει κάποτε δυσοίωνος ο δρόμος για την κατωφέρεια στην οποία κατακυλάει η ύπαρξη, για τον μελαγχολικό αποχαιρετισμό στη νιότη, για τον έρωτα που δραπετεύει προς ένα ανεύρετο μέλλον, για το ζην επικινδύνως (το απωθητικό σύρσιμο προς μια τρύπα που χάσκει

από παντού) ή για τις εκκρεμείς χειρονομίες προς τον άλλο – έναν άλλο που λείπει πάντοτε από την κεντρική σκηνή του δράματος. Στα σημαντικά ιστορικά γεγονότα που μετατρέπονται σε πρώτη ποιητική ύλη θα πρέπει να συμπεριλάβουμε την Οκτωβριανή Επανάσταση, τον ισπανικό Εμφύλιο, τον Α' και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά και το σημερινό σκηνικό πολιτικής αναταραχής, από τους μετανάστες και τους άστεγους της Ευρώπης μέχρι τον κατατρεγμό των ανθρώπων στη Μέση Ανατολή. Ιδέες πνίγονται στο αίμα και καταρρέουν θορυβωδώς, η Ευρώπη ξιπάζεται και οι μη αναγνωρισμένοι πολίτες της λοιδορούνται ποικιλοτρόπως. Όσο για την ποιητική αφήγηση, είναι πολύπτυχη και πολυπρόσωπη, διακειμενική και παιγνιώδης, ειρωνική και κρυπτική – κι ενώ κατά περιπτώσεις είναι άστικτη δεν αποκλείεται και να επανακάμπτει στην προσωδία μείον τον σεβασμό προς τον εσωτερικό ρυθμό του μέτρου και της ομοιοκαταληξίας, ψάχνοντας ένα μονοπάτι για τη συνεύρεση με τους παλαιότερους ποιητές, χωρίς να φοβάται ένα κλίμα αμφιλογίας ή και απόρριψης, το οποίο είναι πιθανόν να συναντηθεί με τη *sotto voce* εξομολόγηση, με την ποιητική της αστικής γεωγραφίας ή με την απογυμνωμένη έκφραση.

Θα κλείσω, πώς αλλιώς, με τους πολύ νέους, τους γεννημένους κατά τις δεκαετίες του 1980 και του 1990 (Χρήστος Αρμάντο Γκέζος, Χρήστος Κολτσίδας, Θοδωρής Ρακόπουλος, Δανάη Σιώζιου, Θωμάς Τσαλαπάτης, Μαρία Φίλη) στα ποιητικά βιβλία των οποίων η υπαρξιακή κρίση θα μεταμορφωθεί σε σφαγή και έρεβος (όλα έχουν καταβροχθιστεί και βυθιστεί στη σήψη), με την αδυναμία αυτοπροσδιορισμού και ετεροπροσδιορισμού να ετοιμάζεται να εκπέσει σε τερατογένεση. Και θα χρειαστεί εν προκειμένω να σκεφτούμε και κάτι άλλο – τους εμπράγματους, φυσικούς και αγροτικούς, κόσμους, αλλά και τους τοπικούς μικρόκοσμούς που προσλαμβάνουν απροειδοποίητα πλανητικές διαστάσεις. Κι αν μη λησμονήσουμε τις απόπειρες γεφύρωσης των γκρεμισμένων πόλων επικοινωνίας, τις ατέλειωτες επισκέψεις στο μηδέν και στο τίποτε, τις τρομώδεις οικογενειακές εικόνες ή το χαοτικό φάσμα των παιδικών αναμνήσεων. Σε τεχνικό επίπεδο, οι ποιητές αυτής της ομάδας μπορεί να καταφύγουν στα πάντα: στο ιδίωμα ενός κυνικού ρομαντισμού, στην επινόηση αλλεπάλληλων ποιητικών προσωπείων, στην υιοθέτηση μιας μπρεχτικού τύπου αποστασιοποίησης, στην εκτύλιξη πεζόμορφων ιστοριών, σε άλματα στον

ιστορικό χρόνο, αλλά και σε συνεχή απροσδόκητα και ασύνδετα, στον σχηματισμό απανθρωποποιημένων τοπίων και σπασμένων μορφών, σε ρεαλιστικές εικόνες με έντονα μεταφορικό φορτίο, ή σε εικόνες που εκρήγνυνται μέσα σε άλλες εικόνες, όπως και σε αφηρημένες έννοιες που αγκαλιάζουν το παράλογο και το αυθαίρετο μέσα από μια αδιάκοπη, ακατάσχετη ροή. Έτσι κι αλλιώς, εδώ βρίσκονται οι βάσεις της αυριανής μας ποίησης, οι σύνδεσμοι για να περάσουμε από την ιστορία των μεταπολιτευτικών ποιητών σε όσα κυοφορούνται επί του παρόντος ή σε όσα θα έρθουν αργότερα, χωρίς ουδείς να είναι ακόμη σε θέση να φανταστεί ποιο έστω και περίπου θα μπορούσε να είναι το σχήμα τους.

Βαγγέλης Χατζηβασιλείου,
Κριτικός λογοτεχνίας

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Οι ανά χείρας δίδυμοι τόμοι συγκροτούν μια ανθολόγηση από τα βραβευθέντα βιβλία με Κρατικό Λογοτεχνικό Βραβείο Διηγήματος-Νουβέλας, Ποίησης, Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα, όπως και Ειδικού Θεματικού Βραβείου, από το 2010 έως το 2018. Ανθολογούνται 14 εν συνόλω κείμενα Ελλήνων διηγηματογράφων και 20 ποιητών, επιλογή από ισάριθμα βιβλία με συλλογές διηγημάτων, μία νουβέλα και ισάριθμες ποιητικές συλλογές. Τρεις από τους ανθολογουμένους διηγηματογράφους και επτά ποιητές βραβεύθηκαν ως Πρωτοεμφανιζόμενοι Συγγραφείς.

Οι ανά χείρας ανθολογήσεις δεν συνιστούν αποτιμήσεις του έργου των συγγραφέων, το οποίο, εξάλλου, βρίσκεται εν προόδω. Ακολουθούν τις επιλογές των εκάστοτε Επιτροπών Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων, χωρίς κατ' ανάγκην να δεσμεύονται από το σκεπτικό που συνοδεύει την κάθε μία βράβευση.

Η ανά χείρας δίδυμη ανθολόγηση συνιστά, βεβαίως, μια αποτύπωση, ένα συνοπτικό corpus, της θεσμικά βραβευμένης πρόσφατης λογοτεχνικής παραγωγής. Προτείνει εν Επιμέτρω μια προσέγγιση, διαφορετική στον κάθε τόμο, για το πώς θα μπορούσαμε να τοποθετήσουμε το έργο των

ανθολογούμενων συγγραφέων στον καιρό και στον τόπο τους. Προτρέπει, κυρίως, σε διαρκή ερωτηματοθεσία: Πώς μπορούμε σήμερα με τα μέσα της λογοτεχνίας, αυτήν που υπηρετούν οι βραβευθέντες ανθολογούμενοι δημιουργοί, να μιλήσουμε για τη χώρα μας;

Μέλημα των δύο ανθολόγων υπήρξε η κατά το δυνατόν αντιπροσωπευτικότερη επιλογή δείγματος γραφής από τον κάθε έναν βραβευμένο τόμο – ένα αυτοτελές διήγημα, αποσπάσματα από την προκριθείσα θεσμικά νουβέλα και πέντε αυτοτελή ποιήματα–, δεδομένου ότι το εκάστοτε υλικό είναι πολύτροπο και η θεματική πολυσχιδής και πολυεπίπεδη, συχνά αποκλίνουσα από διήγημα σε διήγημα, από ποίημα σε ποίημα. Επομένως, η δημιουργική αμηχανία των ανθολόγων ας θεωρηθεί δεδομένη.

Τα κείμενα έχουν τυπωθεί εδώ με συνέπεια στις ορθογραφικές και συντακτικές επιλογές, αλλά και στις επιλογές τονισμού, που έχουν προκριθεί στις πρωτότυπες εκδόσεις των βραβευθέντων έργων των συγγραφέων. Τηρήθηκαν, επίσης, οι τυποτεχνικές επιλογές που αφορούν στην παραγραφοποίηση και στα κενά διαστήματα.

Τα βιογραφικά σημειώματα και η εργογραφία ενός εκάστου συγγραφέα, τα οποία παρατίθενται στις τελευταίες σελίδες κάθε τόμου, καταγράφουν στοιχεία έως τον Μάρτιο του 2020. Στην εργογραφία καταγράφονται αποκλειστικά τα αυτοτελή έργα των συγγραφέων. Δεν καταγράφονται οι συμμετοχές σε συλλογικούς τόμους, οι μεταφράσεις ή η κριτικογραφία του, δεδομένου του εύχρηστου χαρακτήρα της έκδοσης, κριτήριο, άλλωστε, που μας οδήγησε να παραθέσουμε κατά αλφαβητική τάξη τα βιογραφικά σημειώματα των δημιουργών.

Ηλίας Καφάουλος – Βαγγέλης Χατζηβασιλείου

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ - ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ

Η Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ (1939-2020) σπούδασε στην Αθήνα, στη νότια Γαλλία και αποφοίτησε στη Γενεύη με το δίπλωμα Μεταφραστών και Διερμηνέων (ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, ρωσικά). Πρωτοδημοσίευσε το 1956 στην *Καινούρια Εποχή*. Άρθρα της για την ποίηση και τη μετάφραση της ποίησης έχουν δημοσιευτεί σε περιοδικά και εφημερίδες ανά τον κόσμο. Ποιήματά της έχουν μεταφραστεί σε περισσότερες από δέκα γλώσσες και βρίσκονται σε παγκόσμιες ανθολογίες. Η πρώτη της διάκριση ήρθε από το εξωτερικό, όταν απέσπασε το Α΄ Βραβείο Ποίησης της πόλης της Γενεύης (Prix Henche, 1962). Το 1985 της απονεμήθηκε το Β΄ Κρατικό Βραβείο Ποίησης για τη συλλογή της *Οι μνηστήρες*. Το 2000 απέσπασε το Βραβείο Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών για το σύνολο του ποιητικού της έργου. Το 2012 τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Ποίησης για την ποιητική συλλογή *Η ανορεξία της ύπαρξης*. Το 2014 βραβεύτηκε με το Μεγάλο Βραβείο Γραμμάτων για το σύνολο του έργου της. Το μεταφραστικό της έργο επικεντρώνεται στην ποίηση.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Λύκοι και σύννεφα, Ζαρβανός 1963.
Ποιήματα 63-69, Ερμείας 1971.
Έξι ποιητές - συλλογική έκδοση (Κ. Αγγελάκη-Ρουκ, Τ. Δενέγρης, Ν. Ησαΐα, Δ. Ποταμίτης, Β. Στεριάδης, Α. Πούλιος), 1971.
Μαγδαληνή ή το μεγάλο θηλαστικό, Ερμής 1974.
Τα σκόρπια χαρτιά της Πηνελόπης, Τραμ 1977.
Ο θρίαμβος της σταθερής απώλειας, Κέδρος 1978.
Ενάντιος έρωτας, Κέδρος 1982.
Οι μνηστήρες, Κέδρος 1984.
Όταν το σώμα (Επιλογή 1963-1969), Ύψιλον 1988.

Επίλογος αέρας, Κέδρος 1990.
Άδεια φύση, Κέδρος 1993.
Ωραία έρημος η σάρκα, Καστανιώτης 1995.
Λυπού, Χειροκίνητο-Νέο επίπεδο 1995.
Ποιήματα Α΄: 1963-1977, 1997. Β΄: 1978-1985, 1998. Γ΄: 1986-1996, 1999 (συγκεντρωτική έκδοση), Καστανιώτης 1999.
Η ύλη μόνη, Καστανιώτης 2001.
Μεταφράζοντας σε έρωτα το τέλος της ζωής, Καστανιώτης 2003.
Στον ουρανό του τίποτα με ελάχιστα, Καστανιώτης 2005.
Η ανορεξία της ύπαρξης, Καστανιώτης 2011.
Ποίηση 1963-2011, Καστανιώτης 2014.
Της μοναξιάς διπρόσωποι μονόλογοι, Καστανιώτης 2016.
Των αντιθέτων διάλογοι και με τον ανήλεο χρόνο, Καστανιώτης 2018.
Με άλλο βλέμμα, Καστανιώτης 2018.

Δημήτρης Αγγελής

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1973. Είναι ποιητής και δοκιμογράφος, διδάκτωρ Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, διευθυντής του περιοδικού *Φρέαρ* και συνδιευθυντής της ετήσιας έκδοσης *Αντίβολα*. Έχει δημοσιεύσει ποιητικές συλλογές, δοκίμια, μελέτες και διηγήματα. Έχει τιμηθεί με βραβείο μετάφρασης του Ιδρύματος Corda, με το Βραβείο Λάμπρου Πορφύρα της Ακαδημίας Αθηνών 2009 για την ποιητική συλλογή *Επέτειος* και με το Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2016 για την συλλογή *Ένα ελάφι δακρύζει πάνω στο κρεβάτι μου* – από κοινού με τη Σοφία Κολοτούρου. Στα ισπανικά έχουν κυκλοφορήσει τα βιβλία του *Aniversario* και *Si fuera tu noche*.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Φιλομήλα, Ευθύνη 1998.
Ένας ακόμη θάνατος, Εκδόσεις των Φύλων 2000.
Μυθικά νερά, Εκδόσεις των Φύλων 2003.
Επέτειος, Εκδόσεις των Φύλων 2008.
Επαληθεύοντας τη νύχτα, Ευθύνη 2011.
Ένα ελάφι δακρύζει πάνω στο κρεβάτι μου, Πόλις 2015.
Σχεδόν Βιβλικά, Πόλις 2017.

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Τελευταίο καλοκαίρι, διηγήματα, Ευθύνη 2002.

Χρήστος Αρμάντο Γκέζος

Γεννήθηκε στη Χιμάρα το 1988 και μεγάλωσε στη Σκάλα Λακωνίας. Είναι απόφοιτος της Σχολής Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Έχει βραβευτεί για την ποιητική συλλογή *Ανεκπλήρωτοι φόβοι* (Κρατικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2013), ενώ το μυθιστόρημα *Η λάσπη* ήταν υποψήφιο για το Athens Prize for Literature 2015. Το 2019 κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Καστανιώτη το πρώτο του βιβλίο για παιδιά *Το δέντρο που είχε μια μπάλα για κεφάλι*, σε εικονογράφηση Βασίλη Γαλάνη. Το διήγημά του «Καρδιές για φάγωμα» γυρίστηκε σε ταινία μικρού μήκους. Μεταφράζει λογοτεχνία από τα αγγλικά και γράφει κείμενα για ταινίες και βιβλία. Έχει εκπροσωπήσει την Ελλάδα σε διεθνείς εκθέσεις βιβλίου. Ζει στην Αθήνα.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Ανεκπλήρωτοι φόβοι, Πολύτροπον 2012.

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Η λάσπη, μυθιστόρημα, Μελάνι 2016.
Τραμπάλα, διηγήματα, Μελάνι 2016.

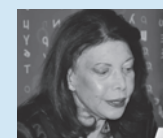
Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη

Γεννήθηκε το 1979 στην Αθήνα. Σπούδασε Φιλοσοφία, Φιλοσοφία της Θρησκείας και Πολιτική Θεωρία στο London School of Economics και στο King's College, London και Δημιουργική Γραφή στο University of East Anglia. Έχει ζήσει, επίσης, στο Όσλο και την Κωνσταντινούπολη. Εργάζεται ως μεταφράστρια νορβηγικής λογοτεχνίας από το 2007. Ποιήματά της έχουν δημοσιευτεί σε ξένα περιοδικά (*Poetry Review*, *Poetry International*, *3AM Magazine*) κι έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, τουρκικά, γερμανικά και ολοβένικα. Έχει βραβευτεί για την ποιητική συλλογή *Η επιστροφή των νεκρών* (Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2018).

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Λονδίνο - Ιστανμπούλ, Πόλις 2009.
Αστικά ερείπια (και *αντιπερισπασμοί*), Πόλις 2013.
Η επιστροφή των νεκρών, Πόλις 2017.

Ζέφη Λαράκη

Γεννήθηκε το 1939 στην Αθήνα. Εργάστηκε ως γραμματέας στην Οικιστική Σχολή Κ. Δοξιάδη μεταξύ 1959 - 1964 και στη συνέχεια στη βιβλιοθήκη του Δήμου Αθηναίων μεταξύ 1964 - 1967, όταν απολύθηκε από τη Χούντα, και πάλι μεταξύ 1974 - 1984, ως βιβλιοθηκάριος. Ποιήματά της έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά και τα βουλγαρικά. Έχει βραβευτεί για τις

ποιητικές της συλλογές *Η σπηλιά με τα βεγγαλικά* (Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2015, Βραβείο Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη 2015, Βραβείο Διδώ Σωτηρίου της Εταιρείας Συγγραφέων) και *Το χαμένο ποίημα* (Βραβείο Barbara Fields-Siotis του Κύκλου Ποιητών).

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Ο κήπος με τα εγκαύματα, Τυπογραφείο «Κείμενα» 1973.
Έκλειψη. Το ημικύκλιο αίμα, Κέδρος 1974.
Ο αρχάγγελος καθρέφτης, Κέδρος 1976.
Ο άνεμος και τα ρολόγια, 1977.
Ο λύκος του μεσονυκτίου, Κέδρος 1978.
Τα αόριστα γεγονότα, Κέδρος 1980.
Το μοναχικό φάντασμα της Λένας Όλεμ. Θάλεια, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας» 1982.
Η κρεμασμένη, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας» 1984.
Μάρθα Σόλγκερ, Κέδρος 1985.
Το ιερό κενό, Ύψιλον 1988.
Η Όνειρος, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας». 1990.
Κοιμήθηκα η αγάριστη, Ύψιλον 1992.
Η θλίψη καίει τις σκιές μας, Νεφέλη 1995.
Ωσάν λέξεις, Καστανιώτης 1998.
Ποίηση 1971-1992 (κείμενα-ανθολόγηση), Ελληνικά Γράμματα 1999.
Το σώμα δίχως αντικλείδι, Νεφέλη 2000.
Το ακίνητο εν οδύνη, Νεφέλη 2002.
Τα ποιήματα 1984-2004, Νεφέλη 2005.
Ο απέναντι χρόνος, Νεφέλη 2006.
Τα ποιήματα, Νεφέλη 2008.
Σε ονομάζω θα πει σε χάνω, Αλεξάνδρεια 2008.
Ερήμωνε, Ύψιλον 2012.
Η σπηλιά με τα βεγγαλικά, Νεφέλη 2014.
Ο ύπνος είναι ρόδο, Νεφέλη 2016.
Το χαμένο ποίημα, Νεφέλη 2018.

Θωμάς Ιωάννου

Γεννήθηκε το 1979 στην Άρτα. Μεγάλωσε στην Πρέβεζα. Σπούδασε Ιατρική στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Έχει βραβευτεί για την ποιητική του συλλογή *Ιπποκράτους 15* (Κρατικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2012). Ποιήματα και δοκίμιά του έχουν δημοσιευτεί σε λογοτεχνικά περιοδικά, στον ημερήσιο Τύπο και σε ανθολογίες. Είναι μέλος της συντακτικής ομάδας του τριμηνιαίου περιοδικού ποίησης *Τα Ποιητικά*. Ποιήματά του έχουν μεταφραστεί και ανθολογηθεί στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά, ισπανικά και ρουμανικά.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Ιπποκράτους 15, Σαιξπηρικών 2011.

Σοφία Κολοτούρου

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1973. Σπούδασε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης. Πήρε το πτυχίο της το 1998 και στη συνέχεια ειδικεύτηκε επί πενταετία στην Κυτταρολογία στα νοσοκομεία Πανεπιστημιακό Ηρακλείου Κρήτης και Άγιος Σάββας Αθηνών. Γράφει πεζά και ποίηση και έχει μεταφράσει και επιμεληθεί ιατρικά βιβλία. Έχει παρακολουθήσει μαθήματα Ελληνικού Πολιτισμού και Δημιουργικής Γραφής στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Έχει επίσης αναπτύξει ακτιβιστική δραστηριότητα πάνω στα

προβλήματα ακοής και ειδικότερα στη μεταγλωσσική κώφωση, από την οποία πάσχει και η ίδια. Είναι πρόεδρος του σωματίου Ακουστήριξη - Κίνηση για την προσβασιμότητα κωφών και βαρηκόων με προφορικό λόγο. Έχει βραβευτεί για την ποιητική της συλλογή *Η τρίτη γενιά* (Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2016 από κοινού με τον Δημήτρη Αγγελή).

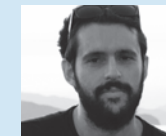
ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Αν-επίκαιρα ποιήματα, Τυπωθήτω 2007.
Η τρίτη γενιά, Τυπωθήτω 2015.

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Κουφός είσαι ρε; Δεν ακούς; πεζά, Εκδόσεις ΚΨΜ 2010.
Τα επτά πρόσωπα της κώφωσης, αφήγημα Gutenberg 2013.

Χρήστος Κολτσίδας

Γεννήθηκε στην Καρδίτσα το 1991. Σπούδασε στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του ΑΠΘ. Ζει στη Θεσσαλονίκη, όπου και εκπαιδεύει τη διδακτορική του διατριβή. Συμμετείχε στο 4ο Φεστιβάλ Νέων Λογοτεχνών (14η ΔΕΒΘ, 2017), στο 6ο και το 7ο Πανθεσσαλικό Φεστιβάλ Ποίησης (Λάρισα, 2018 και 2019). Ποιήματά του έχουν συμπεριληφθεί στην ανθολογία *Dichtung mit Biss. Griechische Lyrik aus dem 21. Jahrhundert* (μτφ. Torsten Israel - επιμ. Maria Topali. Berlin: Edition Romiosini, 2019) και τον συλλογικό τόμο *35 under 35: 35 ποιητές κάτω των 35 διαβάζουν ποιήματά τους* (Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού. Διεύθυνση Γραμμάτων, 2018). Ποιήματά του έχουν επίσης δημοσιευτεί στα περιοδικά *Πόρφυρας*, *Ένεκεν*, *[φρμκ]*, *ανθρώπινο*, *Θράκα*, *Φρέαρ* και *Poetix*.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Τα ορεινά, Μελάνι 2015.
Βροχή περασμένη, Μελάνι 2020.

Χλόη Κουτσουμπέλη

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1962. Σπούδασε Νομική στο ΑΠΘ και εργάστηκε για δεκαοκτώ χρόνια στον τραπεζικό τομέα. Έχει συνεργαστεί με τα λογοτεχνικά περιοδικά *Παρατηρητής*, *Ρεύματα*, *Εντευκτήριο*, *Νέα Πορεία*, *Πάροδος*, *Εμβόλιμον*, *Πλανόδιον*, *Μανδραγόρας*, *Κουκούτσι*, *Πόρφυρας*, *Ένεκεν* (στο οποίο υπήρξε υπεύθυνη των σελίδων λογοτεχνίας), *Δίοδος*, *Νέα Ευθύνη* καθώς και σε ηλεκτρονικά περιοδικά όπως τα e-roema, poeticanet, diastixo, poiein, thraca, Bibliotheque και άλλα. Έχει βραβευτεί για την ποιητική της συλλογή *Οι ομοτράπεζοι της άλλης γης* (Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2017). Ποιήματά της έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, τα ιταλικά, τα βουλγαρικά, τα γερμανικά και τα γαλλικά.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Η λίμνη, ο κήπος και η απώλεια, Νέα Πορεία 2006.
Η αλεπού και ο κόκκινος χορός, Γαβριηλίδης 2009.
Στον αρχαίο κόσμο βραδιάζει πιο νωρίς, Γαβριηλίδης 2012.
Κλινικά απών, Γαβριηλίδης 2014.
Οι ομοτράπεζοι της άλλης γης, Γαβριηλίδης 2016.
Το σημείωμα της οδού Ντεσπερέ, Πόλις 2018.

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Ψιθυριστά, μυθιστόρημα, Παρατηρητής 2002.
Το ιερό δοχείο, διηγήματα, Θίνες 2015.
Ο βοηθός του κυρίου Κλάιν, μυθιστόρημα, Μελάνι 2017.

Πάνος Κυπαρίσης

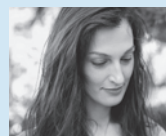
Γεννήθηκε στην Οξυά Ιωαννίνων το 1945. Σπούδασε Μαθηματικά και Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας και Θεάτρο στη Δραματική Σχολή του Θεάτρου Τέχνης-Κάρολος Κουν. Έχει εργαστεί ως ηθοποιός και σκηνοθέτης στο θέατρο, στην τηλεόραση και στον κινηματογράφο ενώ δίδαξε για μία περίπου δεκαετία Φιλολογία και Μαθηματικά στη Μέση Εκπαίδευση. Δίδαξε επίσης στη δραματική Σχολή Βεάκη, στη Σχολή Νέο Ελληνικό Θέατρο - Γ. Αρμένη, αλλά και στη Δραματική Σχολή Δήλος της Δ. Χατούπη. Έχει συνεργαστεί με την κρατική τηλεόραση, σκηνοθετώντας ντοκιμαντέρ, και με το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, σκηνοθετώντας την ταινία *Ο Βυζαντινός Καβάφης*. Γράφει δοκίμιο και μεταφράζει, ενώ έργα του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ισπανικά, ιταλικά, βουλγαρικά και τσεχικά. Έχει βραβευτεί για την ποιητική του συλλογή *Τα τιμαλφή* (Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2014). Ασχολείται με τη γλυπτική και τη ζωγραφική και έχει παρουσιάσει έργα του σε ατομικές αλλά και ομαδικές εκθέσεις.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Καπνοπόλεμος, 1977.
Το σοφό σαλιγκάρι, Συμείον 1980.
Σημειώσεις ενός τηλεγραφετή, Σπηλιώτης 1986.
Η άλλη φωτογραφία, Ρόπτρον 1990.
Νησί δίχως φύλλα, Λωτός 1992.
Φόδρες της νύχτας, Καστανιώτης 1996.
Τα χειρόγραφα της βροχής, Καστανιώτης 2003.
Το χόμα που μένει, Καστανιώτης 2007.
Μαύρο βαμβάκι, Μελάι 2009.

Φως ορυχείου, Μελάι 2011.
Τα τιμαλφή, Μελάι 2013.
Σκύβοντας ουρανέ, Γαβριηλίδης 2015.
Το παραμύθι της μοναξιάς, Καλειδοσκόπιο 2017.
Κλέβοντας σκοτάδι, Γαβριηλίδης 2017.

Ελευθερία Κυρίση

Γεννήθηκε στον Παλαμά Θεσσαλίας. Σπούδασε Ψυχολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές στη Σχολική και Εξειδικευτική Ψυχολογία στο ΑΠΘ. Στη συνέχεια αποφοίτησε από το Παιδαγωγικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θράκης. Ζει στην Αθήνα και εργάζεται ως ψυχολόγος στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Ποιήματά της έχουν δημοσιευτεί σε λογοτεχνικά περιοδικά και έχουν μεταφραστεί στα ισπανικά, γερμανικά, αγγλικά και ουκρανικά. Έχει βραβευτεί για την ποιητική συλλογή *Χειρόγραφη πόλη* (Κρατικό Λογοτεχνικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2014) ενώ το ίδιο βιβλίο ήταν υποψήφιο για το Βραβείο Γιάννη Βαρβέρη της Εταιρείας Συγγραφέων.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Χειρόγραφη πόλη, Μανδραγόρας 2013.

Γιώργος Μαρκόπουλος

Γεννήθηκε στη Μεσσήνη το 1951, αλλά από το 1965 κατοικεί και εργάζεται στην Αθήνα. Σπούδασε Οικονομικά και Στατιστική. Παράλληλα με την ποίηση γράφει λογοτεχνικές κριτικές και άλλα κείμενα σε περιοδικά και εφημερίδες. Έχουν κυκλοφορήσει τόμοι με κείμενά του για το έργο άλλων ποιητών και δύο μονογραφίες (για το ποδόσφαιρο στην ελληνική ποίηση και για το έργο του Τάσου Λειβαδίτη). Το 1996 τιμήθηκε με το Βραβείο Καβάφη στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Το 1999 τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Ποίησης για τη συλλογή του *Μη σκεπάζεις το ποτάμι*. Σε μετάφραση Michel Volkovitch εκδόθηκε στα γαλλικά μια επιλογή από όλες τις ποιητικές συλλογές του με τον γενικό τίτλο *Ne recouvre pas la rivière* (Paris 2000) και το 2016 2^η συμπληρωμένη έκδοση με τον γενικό τίτλο *Chasseur caché* (εκδόσεις Le miel des anges). Το 2011 του απονεμήθηκε και πάλι το Κρατικό Βραβείο Ποίησης, για τη συλλογή του *Κρυφός κυνηγός*, και το βραβείο του Ιδρύματος Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών για το σύνολο του έργου του.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Έβδομη Συμφωνία, 1968.
Οκτώ συν ένα εύκολα κομμάτια και η κλεφτουριά του κάτω κόσμου, Κούρος 1973.
Η θλίψις του προαστίου, Κέδρος 1976.
Οι πυροτεχνουργοί, Εγνατία/Τραμ 1979.
Ποιήματα 1968-1976, συγκεντρωτική έκδοση, 1980.
Η ιστορία του ξένου και της λυπημένης, Υάκινθος 1987.
Ποιήματα 1969-1987, συγκεντρωτική έκδοση 1992.
Η φοβερή πατρίδα μου, 1994.
Μη σκεπάζεις το ποτάμι, Κέδρος 1998.
Κρυφός κυνηγός, Κέδρος 2010.
Ποιήματα 1968-2010, Κέδρος 2014.

Μάρκος Μέσκος

Ο Μάρκος Μέσκος (1935-2019) γεννήθηκε στην Έδεσσα. Ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες και τις γυμνασιακές σπουδές του στην Έδεσσα και εργάστηκε στο κατάστημα του πατέρα του, γράφοντας ποίηση από την εφηβική ηλικία. Το 1965 εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Αθήνα για να σπουδάσει στο Αθηναϊκό Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Σχολής Δοξιάδη. Εκεί έζησε έως το 1980, δουλεύοντας, μεταξύ άλλων, ως γραφίστας σε διαφημιστικά γραφεία και ως επιμελητής εκδόσεων. Το 1981 μετακόμισε στη Θεσσαλονίκη και έγινε ιδρυτικό μέλος της εκδοτικής ομάδας του περιοδικού *Χειρόγραφα* και, αργότερα, υπεύθυνος των Αγροτικών Συνεταιριστικών Εκδόσεων (ΑΣΕ), μεταξύ 1987-1993. Δημοσίευσε ποιήματα, πεζογραφήματα και μελέτες στα περιοδικά *Επιθεώρηση Τέχνης*, *Εφημερίδα των ποιητών*, *Καινούργια Εποχή*, *Νέα Εστία*, *Νέα Πορεία*, *Ο Λογοτέχνης*, *Μαρτυρίες*, *Σημειώσεις*, *Δεκαπενθήμερος Πολίτης*, *Αντί*, *Ελίτροχος*, *Το Δέντρο*, *Γράμματα και Τέχνες*. Οι διακρίσεις του περιλαμβάνουν το Βραβείο Ποίησης του περιοδικού *Διαβάζω* για τη συλλογή *Χαιρετισμοί*, το 1995, το Βραβείο Ποίησης του Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών, το 2006, για το σύνολο του έργου του, το 2006, και το Κρατικό Βραβείο Ποίησης για τη συλλογή *Τα λύτερα* το 2013.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Πριν από τον θάνατο, Νέα Πορεία 1958.
Μαυροβούνι, 1963.
Τα ανώνυμα, ιδιωτική έκδοση, 1971.
Άλογα στον ιππόδρομο, Ερμής 1973.
Ιδιωτικό νεκροταφείο, 1975.
Τα ισόβια ποιήματα, Σημειώσεις 1977.
Δώδεκα Μήνες (12 τραγούδια με το

ψευδώνυμο Δημήτρης Γραμματικός), 1992.
Τα φαντάσματα της ελευθερίας, Σημειώσεις 1979.
Μαύρο δάσος, συγκεντρωτική έκδοση όλων των ποιημάτων 1958-1980 και η ανέκδοτη σειρά *Μαύρο Μαντίλι*, Ύψιλον 1981.
Διαλογή, επιλογή 25 ποιημάτων από τις συλλογές *Μαυροβούνι* και *Άλογα στον ιππόδρομο*, Μουσικός Αύγουστος 1981.
Άνθη στο καταραμένο φίδι, 1983.
Στον ίοκιο της γης, Ύψιλον 1986.
Τα δέοντα, μια επιλογή 1958-1990, έκδοση Δήμου Έδεσσας 1990.
Χαιρετισμοί, Ύψιλον, 1995.
Ψιλόβροχο, Νεφέλη 2000.
Ελεγείες, Ίκαρος 2005.
Στον ενικό και πληθυντικό ψίθυρο, Νεφέλη 2009.
Ποιήματα: Μαύρο Δάσος Ι, συγκεντρωτική έκδοση, Γαβριηλίδης 2011.
Ποιήματα: Μαύρο Δάσος ΙΙ, συγκεντρωτική έκδοση, Γαβριηλίδης 2011.
Τα λύτρα, Γαβριηλίδης 2012.
Τα ποιήματα της σκάλας, Γαβριηλίδης, 2013.
Συνηγορία ποιήσεως, Κίχλη 2015.
Άλφα Βήτα: Ποιήματα, Κίχλη 2015.

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Παιχνίδια στον Παράδεισο, διηγήματα 1978.
Κομμένη γλώσσα, διηγήματα, Έρασμος 1979.
Μουχαρέμ, διηγήματα, Νεφέλη 1999.
Το φωτοστέφανο του νεωτέρου Αγίου Βοδενιώτη του λαϊκού, πεζό, 2002.
Νερό Καρκάγια: Πεζογραφήματα, Ίκαρος 2005.
Πεζογραφήματα, συγκεντρωτική συλλογή διηγημάτων, Γαβριηλίδης 2013.
Εν Βοδενίοις, πεζά, έκδοση Δήμου Έδεσσας 2016.

Παντελής Μπουκάλας

Γεννήθηκε το 1957 στο Λεοίνι του Μεσολογίου. Αποφοίτησε από την Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών, το 1981. Από το φθινόπωρο του 1987 και έως το φθινόπωρο του 1990 είχε την ευθύνη της σελίδας βιβλιοκριτικής στην εφημερίδα *Η Πρώτη*. Από τον Δεκέμβριο του 1990 και για τα επόμενα είκοσι χρόνια είχε την ευθύνη της ανά Τρίτη σελίδας του βιβλίου στην εφημερίδα *Καθημερινή*, όπου επίσης δημοσιεύει κάθε μέρα και μέχρι τώρα επιφυλλίδες πολιτιστικού, κοινωνικού και πολιτικού σχολιασμού. Από το 1976 εργάζεται ως διορθωτής (σε εφημερίδες, περιοδικά και εκδοτικούς οίκους) και ως επιμελητής εκδόσεων. Υπήρξε μόνιμος συνεργάτης του περιοδικού *Ο Πολίτης* (καθώς και του *Δεκαπενθήμερου Πολίτη*) από το 1978 και έως την παύση της έκδοσής του το 2008. Άρθρα και μεταφράσεις του αρχαίων ελληνικών ποιημάτων έχουν δημοσιευτεί στα περιοδικά *Η λέξη*, *Το δέντρο*, *Γαλέρα*, *Νέο Επίπεδο*, *Τεχνοπαίγνιο*, *The Book's Journal*, *Ποιητική*, στην εφημερίδα *Εποχή* κ.α. Το 2018 έγινε διδάκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών. Έχει μεταφράσει αρχαίους Έλληνες συγγραφείς. Επίσης το 2016 εξέδωσε το βιβλίο *Όταν το ρήμα γίνεται όνομα: Η "αγαπώ" και το σφρίγος της ποιητικής γλώσσας των δημοτικών*, που αποτελεί τον πρώτο τόμο της σειράς δοκιμών του για το δημοτικό τραγούδι, με τον τίτλο *Πιάνω γραφή να γράψω...* Το βιβλίο τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Κριτικής - Δοκιμίου 2017. Το 2017 εκδόθηκε ο δεύτερος τόμος της σειράς, με τον τίτλο *Το αίμα της αγάπης: Ο πόθος και ο φόνος στη δημοτική ποίηση*, και το 2019 ο τρίτος: *Κόκκιν' αχελειο εφίλησα: Το ταξίδι του φιλιού και ο έρωτας σαν υπερβολή*.

Επίσης έχει εκδώσει έναν τόμο δοκιμών και βιβλιοκριτικών υπό τον τίτλο *Ενδεχομένως - Στάσεις στην ελληνική και ξένη τέχνη του λόγου* (1996) και δύο τόμους υπό τον τίτλο *Υποθέσεις*, με τις επιφυλλίδες του στην *Καθημερινή* της Κυριακής (2001 και 2007). Έχει βραβευτεί για την ποιητική του συλλογή *Ρήματα* (Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2010).

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Αλγόρυθμος, Άγρα 1980.
Η εκδρομή της ευδοκίας, Άγρα 1982.
Ο μέσα πάνθηρας, Άγρα 1985.
Σήματα λυγρά, Άγρα 1992.
Ο μάντης, Άγρα 1994.
Οπότεν πλάτανος, Άγρα 1999.
Ρήματα, Άγρα 2009.
Μηλιά μου αμίλητη, Άγρα 2019.

Σταμάτης Πολενάκης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1970. Σπούδασε Σκηνοθεσία Κινηματογράφου στην Αθήνα και παρακολούθησε το τμήμα Ισπανικού Πολιτισμού στο πανεπιστήμιο Complutense της Μαδρίτης. Έχει βραβευτεί για την ποιητική του συλλογή *Τα τριαντάφυλλα της Μερσέδες* (Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2017). Ποιήματα και θεατρικά του έργα έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, γαλλικά, ισπανικά, ιταλικά, γερμανικά, καταλανικά και ρουμάνικα.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Το χέρι του χρόνου, Όμβρος 2002.
Τα γαλάζια άλογα του Φραντς Μαρκ, Οδός Πανός 2006.
Νοτρ Νταμ, Οδός Πανός 2008.

Τα σκαλοπάτια της Οδησούς, Μικρή Άρκτος 2012.
Η ένδοξη πέτρα, Μικρή Άρκτος 2014.
Τα τριαντάφυλλα της Μερσέδες, Μικρή Άρκτος 2016.

Θοδωρής Ρακόπουλος

Γεννήθηκε το 1981 στο Αμύνταιο. Σπούδασε στη Θεσσαλονίκη και το Λονδίνο. Έχει εργαστεί για χρόνια στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιταλία, τη Νότια Αφρική, την Κύπρο και τη Νορβηγία. Διατηρεί το μπλογκ «Η Αφρική με οποιοδήποτε άλλο όνομα». Ποιήματά του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, στα γαλλικά, στα ισπανικά, στα γερμανικά και στα πολωνικά. Είναι αναπληρωτής καθηγητής Κοινωνικής Ανθρωπολογίας στο Πανεπιστήμιο του Όσλο. Έχει βραβευτεί για την ποιητική του συλλογή *Φαγιούμ* (Πρώτο Βραβείο Ποίησης Νέου Ποιητή – Συμπόσιο Ποίησης 2010, Κρατικό Λογοτεχνικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2011).

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Φαγιούμ, Μανδραγόρας 2010.
Ορυκτό δάσος, Νεφέλη 2013.

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Η συνωμοσία της πυρίτιδας, πεζά, Νεφέλη 2014.
Νυχτερίδα στην τσέπη, πεζά, Νεφέλη 2015.

Αγγελική Σιδηρά

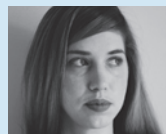
Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1938. Έχει εργαστεί στην Εθνική Τράπεζα Ελλάδος και στο υπουργείο Εξωτερικών. Είναι εθελόντρια Κοινωνικής Πρόνοιας στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό. Ποιήματά της έχουν μεταφραστεί στα γαλλικά, ισπανικά, γερμανικά, αγγλικά, ιταλικά και τουρκικά. Επίσης έχουν συμπεριληφθεί σε γνωστές ανθολογίες και δημοσιεύονται σε εφημερίδες και λογοτεχνικά περιοδικά. Τον Απρίλιο του 2010 εκπροσώπησε την Ελλάδα στο Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης που έγινε στην Κωνσταντινούπολη, πολιτιστική πρωτεύουσα του 2010, τον Σεπτέμβριο του 2015 στο Τολέδο της Ισπανίας, τον Ιούλιο του 2016 στη Σετ της Γαλλίας και τον Ιούνιο του 2019 στη Γένοβα της Ιταλίας, στο Φεστιβάλ Ποίησης Voix Vives. Έχει μεταφράσει ποιήματα της Αμερικανίδας ποιήτριας Έμιλυ Ντίκινσον και έχει συμμετάσχει στην έκδοση της μαρτυρίας *Αίσθηση γυναίκας* με άλλες πέντε συγγραφείς. Έχει βραβευτεί για την ποιητική της συλλογή *Silver Alert* (Κρατικό Ειδικό Θεματικό Βραβείο για βιβλίο που προάγει σημαντικά τον διάλογο πάνω σε ευαίσθητα κοινωνικά ζητήματα 2017).

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Βραχνή ψυχή, Ι. Γ. Βασιλείου 1983.
Τριάντα ερωτικά ποιήματα και ένα, Ηριδανός 1986.
Αλφαβητικό πείραμα, Πιτσιλός 1987.
Η όγδοη νότα, Πιτσιλός 1989.
Απόπειρα τοπίου, Ερμείας 1995.
Ο πιο μικρός περίπατος, Πλανόδιον 1998.
Κοντσέρτο στη Δρέσδη, Νεφέλη 2004.
Αμείλικτα γαλάζιο, Καστανιώτης 2007.
Αμφίδρομη έλξη, Καστανιώτης 2010.
Αναπάντεχα κοντά, Νέος Αστρολάβος/Ευθύνη 2013.

Silver Alert, Κέδρος 2016.
 Οίμοι λέγουσα, Κέδρος 2020.

Δανάη Σιώζιου

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Καρλοπούλη της Γερμανίας και στην Καρδίτσα. Σπούδασε Αγγλική και Ελληνική Φιλολογία και, σε μεταπτυχιακό επίπεδο, Πολιτιστική Διαχείριση και Ευρωπαϊκή Ιστορία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Υπήρξε συνεκδότρια του λογοτεχνικού περιοδικού *Τεφλόν*. Ποιήματα, άρθρα και μεταφράσεις της έχουν δημοσιευτεί σε έντυπα και διαδικτυακά περιοδικά (*Τεφλόν*, *Ποιητική*, *e-roema*, *The Books' Journal*, *Θράκα*) και ανθολογίες (*Austerity Measures*, Penguin 2016), έχοντας μεταφραστεί στα αγγλικά και στα ισπανικά. Τον Μάιο του 2016 έλαβε μέρος στην ομαδική παρουσίαση οκτώ ποιητών στην εφημερίδα *The Guardian* με τίτλο "Meet the Greek Writers Revolutionising Poetry in the Age of Austerity". Έχει βραβευτεί για την ποιητική της συλλογή *Χρήσιμα παιδικά παιχνίδια* (Κρατικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2017, από κοινού με την Ούρσουλα Φωσκόλου, και Βραβείο Γιάννη Βαρβέρη της Εταιρείας Συγγραφέων).

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Χρήσιμα παιδικά παιχνίδια, Αντίποδες 2016.

Θωμάς Τσαλαπάτης

Γεννήθηκε το 1984 στην Αθήνα. Σπούδασε στο τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών. Έχει βραβευτεί για την ποιητική του συλλογή *Το ξημέρωμα είναι σφαγή Κύριε Κρακ* (Κρατικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2012). Γράφει θεατρικά κείμενα. Ποιήματά του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, στα γαλλικά, στα ιταλικά, στα ισπανικά και στα Αραβικά. Έχουν συμπεριληφθεί σε ανθολογίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Αρθρογραφεί, στην *Εφημερίδα των Συντακτών*, στην εφημερίδα *Εποχή* και σε άλλα έντυπα και διαδικτυακά περιοδικά.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Το ξημέρωμα είναι σφαγή κύριε Κρακ, Εκάτη 2011.
Άλμπα, Εκάτη 2015.
Γεωγραφίες των Φριτς και των Λανγκ, Εκάτη 2018.

Μαρία Φύλη

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1993. Είναι φοιτήτρια στο τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης, της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών. Έχει βραβευτεί για την ποιητική συλλογή *Το πιο παράξενο απόκτημα των εντόμων* (Κρατικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2014 - από κοινού με τον Χρίστο Κυθρεώτη), Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Ποιητή του περιοδικού *ο αναγνώστης*), ενώ το ίδιο βιβλίο ήταν υποψήφιο για το Βραβείο Γιάννη Βαρβέρη της Εταιρείας Συγγραφέων.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

Το πιο παράξενο απόκτημα των εντόμων, Μελάني 2014.

Επιτροπές Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας

Μεγάλο Βραβείο Γραμμάτων, Βραβείο Προτοσεφφανιζόμενου Συγγραφέα, Ειδικό Θεματικό Βραβείο, Βραβείο Δοκιμίου - Κριτικής, Βραβείο Μαρτυρίας - Βιογραφίας - Χρονικού - Ταξιδιωτικής Λογοτεχνίας (2010 - 2018).

2010	Παναγιώτης Μαστροδημήτρης , Ομότιμος Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, ΕΚΠΑ, κριτικός λογοτεχνίας (Πρόεδρος)	Άννα Καρακατσούλη , Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
	Ευάγγελος Αθανασόπουλος , Καθηγητής Φιλολογίας, ΕΚΠΑ (Αντιπρόεδρος)	Δημήτρης Καργιώτης , Αναπληρωτής Καθηγητής, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
	Γεώργιος Ανδρειωμένος , Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Ευαγγελία (Λίνα) Πανταλέων , κριτικός λογοτεχνίας
	Βασιλική (Βίκυ) Πάτσιου , Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, ΕΚΠΑ	Σταματίνα (Τίνα) Μανδηλαρά , κριτικός λογοτεχνίας
	Χαρίκλεια Δημακοπούλου , κριτικός λογοτεχνίας, δημοσιογράφος, Νομικός	Χρήστος Αστερίου , συγγραφέας
	Αικατερίνη (Κατερίνα) Σχινά , κριτικός βιβλίου	Δημήτρης Μίγγας , συγγραφέας
	Γεώργιος Λεονάρδος , συγγραφέας	Ανδρέας Μήτσου , συγγραφέας
	Θανάσης Νιάρχος , ποιητής, δοκιμογράφος	
	Κώστας Χατζηαντωνίου , συγγραφέας	

2011	Νίκος Δαββέτας , συγγραφέας, κριτικός λογοτεχνίας (Πρόεδρος)	Άννα Καρακατσούλη , Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
	Ελισάβετ (Λίζυ) Τσιριμώκου , Καθηγήτρια ΑΠΘ Τμήμα Φιλολογίας (Αντιπρόεδρος)	Μιχαήλ Μπακογιάννης , Λέκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας, ΑΠΘ
	Ευαγγελία (Λίνα) Πανταλέων , κριτικός λογοτεχνίας	Γιώργος Ξενάριος , συγγραφέας, κριτικός λογοτεχνίας
	Σταματίνα (Τίνα) Μανδηλαρά , κριτικός λογοτεχνίας	Διονύσης Μαγκλιβέρας , δοκιμογράφος, κριτικός λογοτεχνίας
	Δημήτρης Καργιώτης , Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Γιάννης Τζανής , ποιητής, δοκιμογράφος
	Άννα Καρακατσούλη , Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, ΕΚΠΑ	Μαρία Στασινοπούλου , συγγραφέας, κριτικός λογοτεχνίας
	Χρήστος Αστερίου , συγγραφέας	Γιώργος Συμπάρδης , συγγραφέας
	Δημήτρης Μίγγας , συγγραφέας	
	Ανδρέας Μήτσου , συγγραφέας	

2012	Νίκος Δαββέτας , συγγραφέας, κριτικός λογοτεχνίας (Πρόεδρος)	Άννα Καρακατσούλη , Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
	Ελισάβετ (Λίζυ) Τσιριμώκου , Καθηγήτρια ΑΠΘ Τμήμα Φιλολογίας (Αντιπρόεδρος)	

Μιχαήλ Μπακογιάννης, Λέκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας, ΑΠΘ

Γιώργος Ξενάριος, συγγραφέας, κριτικός λογοτεχνίας

Διονύσης Μαγκλιβέρας, δοκιμογράφος, κριτικός λογοτεχνίας

Γιάννης Τζανής, ποιητής, δοκιμογράφος

Ελένη (Λίλα) Κονομάρα, συγγραφέας

Γιώργος Συμπάρδης, συγγραφέας

2015 **Αλέξης Ζήρας**, κριτικός λογοτεχνίας (Πρόεδρος)

Γιώργος Ανδρειωμένος, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (Αντιπρόεδρος)

Δημήτρης Καργιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Έλλη Λεμονίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών, Πανεπιστήμιο Πατρών

Μαρία Σκιαδαρέση, συγγραφέας

Ελένη (Λίλυ) Εξαρχοπούλου, κριτικός λογοτεχνίας

Ευαγγελία (Λίνα) Πανταλέων, συγγραφέας

Χαράλαμπος Γιαννακόπουλος, κριτικός λογοτεχνίας

Ειρήνη (Νένα) Κοκκινάκη, κριτικός λογοτεχνίας

2016 **Αλέξης Ζήρας**, κριτικός λογοτεχνίας (Πρόεδρος)

Γιώργος Ανδρειωμένος, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (Αντιπρόεδρος)

Δημήτρης Καργιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Έλλη Λεμονίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών, Πανεπιστήμιο Πατρών

Μαρία Σκιαδαρέση, συγγραφέας

Πολυξένη (Πόλυ) Χατζημανωλάκη (Αλμυράντη), κριτικός λογοτεχνίας

Γιάννης Τσίρμπας, συγγραφέας

Λάμπρος Σκουζάκης, κριτικός λογοτεχνίας

Ειρήνη (Νένα) Κοκκινάκη, κριτικός λογοτεχνίας

Μαρία-Ελισάβετ (Μαριλίζα) Μητσού, Καθηγήτρια Ινστιτούτου Βυζαντινών Σπουδών, Βυζαντινής Ιστορίας της Τέχνης και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μονάχου (Πρόεδρος)

Μαρία (Μαίρη) Λεοντοσίνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, ΕΚΠΑ (Αντιπρόεδρος)

Μιχαήλ Χρυσανθόπουλος, Καθηγητής Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, ΑΠΘ

Κλαίρη Μιτσοτάκη, συγγραφέας

Καλλιόπη (Κάλλια) Παπαδάκη, συγγραφέας

Παυλίνα Παμπούδη, συγγραφέας

Έλενα Μαρούτσου, συγγραφέας, κριτικός λογοτεχνίας

Άννα Αφεντουλίδου, κριτικός λογοτεχνίας

Κώστας Καραβίδας, κριτικός λογοτεχνίας

Μαρία-Ελισάβετ (Μαριλίζα) Μητσού, Καθηγήτρια Ινστιτούτου Βυζαντινών Σπουδών, Βυζαντινής Ιστορίας της Τέχνης και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μονάχου (Πρόεδρος)

Μαρία (Μαίρη) Λεοντοσίνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, ΕΚΠΑ (Αντιπρόεδρος)

Μιχαήλ Χρυσανθόπουλος, Καθηγητής Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, ΑΠΘ

Κλαίρη Μιτσοτάκη, συγγραφέας

Καλλιόπη (Κάλλια) Παπαδάκη, συγγραφέας

Παυλίνα Παμπούδη, συγγραφέας

Έλενα Μαρούτσου, συγγραφέας, κριτικός λογοτεχνίας

Άννα Αφεντουλίδου, κριτικός λογοτεχνίας

Κώστας Καραβίδας, κριτικός λογοτεχνίας

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ Π. ΠΟΙ-
ΗΣΗ» ΜΕ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ
ΣΙΣΣΥΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΠΙΛΟΓΗ
ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΒΑΓ-
ΓΕΛΗ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΠΕΞΕΡ-
ΓΑΣΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΕΦΩΣΗ ΤΥΠΩ-
ΘΗΚΕ ΣΕ ΧΑΡΤΙ MUNKEN 150 ΓΡ.
ΚΑΙ ΣΕ 500 ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΩ-
ΤΟΛΙΟ Α. Ε. ΤΟΝ ΜΑΪΟ ΤΟΥ 2020
ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙ-
ΣΜΟΥ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Η φωτογραφία του Πάνου Κυπαρίσση στην σελίδα 90 είναι του Μιχάλη Αναστασίου
και η φωτογραφία της Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη στην σελίδα 192 είναι της Αλεξάνδρας Μπίζη.